ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év. Budapest, 1898, kedd, márczius 1-én. 60. szám.

Georgiosz és Baziliosz.

A parlamenti pártok vezérei közt kiváló helyet foglalnak el a balkáni fejedelmek. Ez a körülmény mélyen be van vésve a köztudatba és azon számos tréfák mellett, amelyeket elmondanak a Balkán királyairól, egészen komoly e legtréfásabb dolog. Szerbiában például nem szólnak igy: „A kormányon a mérsékelt radikálisok vannak“, hanem azt mondják: „Első Sándor király mérsékelt radikális“. Hasonlóképpen Sztojlovista kóburgi Ferdinand fejedelem is és Montenegró ura azért a leghatalmasabb alak a Balkánon, mert ő országa alkotmányánál fogva a pártoktól független. Nikita pártoktól függetlenül csatlakozott Oroszországhoz. A többiek szoros nexusban vannak a végrehajtó-bizottságok elnökeivel; annyira egygyé forrottak nemzeteikkel, hogy a népek kedves játékaiból is közvetetlen részt követelnek. A históriai mezőkön, melyeket a Pindos szent hegyei és halavány olajligetek, homéroszi felhők teszneke költőivé, igy labdázik György is, a hellén király. Hol egykor Pán leselkedett a nymphák után, fürge játékos György a tarka mezőn. Nem külön helyről nézi a hosszu métát, hanem köztük van az olimpiai játékosoknak, mindig azokhoz csatlakozván természetesen, akik felül vannak. Hol „háborupárti“, hol „békepárti“ s hol „kölcsönpárti“, de mindig pártvezér. Mint lojális pártvezér a hadüzenés jogát sem tartotta külön felségjognak, hanem tavaly télen szigoruan ragaszkodott a pártfegyelemhez és szavazás utján döntette el azt a kérdést, hogy harcz legyen-e vagy sem.

A balkáni fejedelmek e népies magatartásának szocziális és családi következéseik szoktak lenni; társadalmilag az olyik belőle, hogy népeik megszokják, hogy fejedelmeikkel bizonyos értelemben egyenranguak. Ennélfogva mellőzik a különös tiszteletnyilvánitásokat, némelyek nem emelnek kalapot a királynak és ha közülük valaki megneheztel valamiért, az nem vizitel többé az uralkodónál. Családi következése pedig ujabban az szokott lenni pseudomonarchikus állapotnak, hogy a balkáni fejedelmek nem kapnak feleséget; kóburgi Ferdinánd az kapott ugyan, de csak oly előzetes és utólagos diplomatizálások fejében, hogy az szinte politikai renommét biztosit neki. Agyafurt ember az a Ferdinánd, nagy diplomata egy kis országban, mint egykor Erdélyben Teleki Mihály. A görög király is mindezeket a következéseket érzi: társadalmilag ugyanugy kénytelen a nemzet konfidenciájának engedni, mint a többi balkáni fejedelmek, családilag is ugyanugy szenved, mint a többik. A szegény balkáni fejedelmeket pedig nem lehet okolni azzal, hogy igy elnépieskedik a monarkikus dekórumoka. Nemzeteik a népvándorlás egy elkésett korszakában élnek, nem ismerik at monarchikus architektura régi oszloperejét; ugyszólván sátrakban laknak még — — hiszen a görögök is már nem hellének, hanem balkániak — de a kort azért azzal akarták utólérni, hogy ők is királyokat választottak. Igy választották meg a dán királyfit Görögországban és igy jutott ő is arra a tapasztalatra, mely a balkáni fejedelmek általános tragikuma: ez országokban nincs gyökere a monarchiának, a király tehát mesterséges támaszokat keres. Hogy kritikus időkben legyen akire ráhárithassa a felelősséget, hogy békés időben legyen, aki fentartsa a népszerüséget, a balkáni király kénytelen pártvezér lenni, kénytelen odaállni a játékosok közé. A harczi vereség előtt, a harczi vereség után, György király nem az a megrovandó alak, akit az európai közvélemény megrajzolt, hanem az a szánandó alak, aki a Balkánon fenn akar tartani egy dinasztiát és ezért együtt labdázni kénytelen a játékosokkal.

Most több lövés dördült el ellene eredmény nélkül, mutatván a görögöknek czélzásbeli ügyességét épugy, mint a lariszszai puskatüz. Egy összeesküvést is fölfedeztek, világos, hogy a merénylet attól a labdapárttól származik, amelyhez a pártvezér-király nem csatlakozott. De a merénylet kétségkivül a török háboru egy elkésett intermezzójának tekintendő és legérdekesebb benne az ethnologiai mozzanat.

Taine jellemzi a mai görögök üzleti szellemét igy:

A jóni tenger partján Georgiosz, a halász, uj bárkát farag. A bárka már készen van, frissen gyalult bordáit öleli a tenger. És oda jön Baziliosz, a földmivelő:

Báthory István
és
Possevino jezsuita.

Pierling jezsuita atyának „Oroszország és a Szentszék“ czimü, kétkötetes diplomatikai tanulmányában, mely Párisban 1866. és és 1897-ben jelent meg, minket magyarokat érdeklő nevezetes adatokat találunk, melyek elvesztek volna, ha az orosz Pierling atya nem találta volna meg a vatikán levéltárában a lengyelországi nunczius Caligarinak összes levelezését s nem élesztette volna fel a Róma, Velencze s Bécsben talált kiadatlan okmányok alapján az ismertebb Possevino atya emlékét. Segitségére volt ebben az ő saját birtokában levő magán-gyüjtemény, mely magától Possevinotól eredt, ki a Szentszék megbizottja volt, s ki csaknem egyedül alkudta ki az 1582-iki békét és egy ideig rendkivüli befolyással birt.

Jellemző, hogy mig a 16-ik század közepén a Szentszék semmit nem tesz azért, hogy az alig elvált ergolokat visszahozza a vallás egységébe, habár oly hiu és változékony királynő alatt, milyen Erzsébet hosszu uralkodása kezdetén volt, nehéz sem lett volna. Már pár év mulva az a törekvés izgatta a Szentszéket, hogy a katholikus hit egységébe téritse vissza a IV-ik Iván barbár orosz országát.

Azt képzelték Rómában, hogy egy nyilatkozattal és egy követséggel megszeliditheti s elvarázsolhatják a legvéreugzőbb fejedelmet, kinek a nemesebb felindulásra legcsekélyebb hajlama sem volt. A Szentszék nem is vonakodott őt megmenteni a pusztulástól, közbenjárván érdekében fényes legyőzőjénél, a lengyel királynál.

Nem követhetjük Pierling atyát kutatásaiban, melyeket számtalan tudományos könyvekben is tett. Fontos munkájának csak némely lényeges s érdekes részletét emlitjük itt fel.

Báthory István erdélyi fejedelmet a lengyelek királyukká választották. Egyszerü külső s kezdetleges szokások mellett birt minden lényeges kellékekkel, amelyeket a királyi méltóság tőle megkövetelt.

Egyszerü megjelenéssel féktelen bátorságot, nyilt és határozott jellemet egyesitvén, Báthory István sohasem folyamodott a tettetéshez, ha csak azon az egy napon nem, mikor politikából elvette a Jagellók vén örökösnőjét.

Tiz évi uralkodása alatt tétovázás nélkül tört czéljára, a katholikus hit diadalára, Oroszország eltiprására és Lengyelországnak az egyetemes szlávság feletti uralmára.

Kevéssé segédkezett neki a gyenge s gyanakvó arisztokráczia; nem birta megértetni magát a pápákkal, bár velük hü és tiszteletteljes egyetértésre törekedett s igen korán is halt meg arra, hogy terveit létesithette volna. Azonban helyes volt az az itélete, hogy a lengyelek és oroszok közt csakis élet-halál harczról lehet szó és nem közös czélok elérésére kötött szövetségről.

Egészen más volt azonban a hozzá küldött nunciusok véleménye, kik ugyanakkor alkudoztak azon uralkodóval is, ki első vette föl a czár nevet.

Őket elámitotta a remény, hogy a muszkákat megnyerhetik a vallásos egységnek, mert a durvaság s vadság daczára a moszkoviták soha nem utasitották vissza az udvarias érintkezést, alkudozást s a követségeket. Ellenkezőleg, mindig szerették a szőrszálhasogató vitákat, melyekben természeti ösztönükkel nem egyszer diadalmaskodtak is.

A lengyelek lesujtó győzelmei után, 1580. és 1581-ben, a rettenetes Iván nem átallotta XIII-ik Gergely pápa közbenjárásáért folyamodni. A pápa kizárólag a törökök elleni harczczal foglalkozott akkor, mert meg akarta szüntetni a keresztyének közti vérontást. Erre a czélra nagyon jól használhatta a czár barátságát, azért megbizta Possevinot, hogy szerezzen állandó békét Báthory és a czár közt. Possevino Iván rendkivüli követével Velenczén, Bécsen és Prágán keresztül utazván, 1581. juniusában Vilnán találkozott — életében először — Báthoryval aki mindjárt az első perczben boszankodott azért, hogy győzelmeiben zavarják.

Nyilt esze, mély, vallásos érzete, az egyház iránti buzgalma s a jezsuiták iránt érzett rokonszenve, akikre az egész ország ifjuságának nevelését bizta, meg aztán Possevino ügyes okoskodása is csakhamar legyőzték. A küldött mintegy ráadásul felemlitette még előtte a pápa bizalmát s bámulatát személye iránt. Possevino, megkapván a kellő felhatalmazást, elutazott Oroszországba, hogy megkösse a Lengyelországnak nagyon kedvező békét.

Pierling atya ritka részletezéssel, a szláv jellem teljes átértésével adja elő a czár meg-

— Miért nem vonod föl vitorlád, Georgiosz? — kérdi a halásztól.

— Mert nincs pénzem vitorlára és árboczfára sincsen.

— Adok neked vitorlát és árboczot — mondja Baziliosz — de nekem van otthon olajam és borom harmincz tömlővel. Azt aztán elviszszük Marseillesbe együtt.

— A vitorláért s az árboczért magáért nem viszem — feleli Georgiosz. — A nyereségen is osztozkodni fogunk. A nyereség egyharmada az enyém.

— Jól van — mondja erre Baziliosz. S a görögök felállitják az árboczot, felhuzzák a vitorlát és elviszik a finom fehér olajat, az édes barnavörös bort a nagy kikötőbe. Eladnak mindent. Négy hétig vannak oda, négy hét mulva visszajönnek.

Ekkor szép idő van, a természet csöndes, a vizek halkan morajlanak, a jóni tenger partján csak egy-két revolverlövés hallik. Mi ez? ! Ez semmi. Csak Georgiosz és Baziliosz veszett össze a nyereségen.

Most ugyancsak szép idő van, a természet csöndes és a Tempe völgyéből egy-két puskalövés hallik. Mi ez?!.. Ez semmi. Csak Georgiosz és Baziliosz kapott össze — a veszteségen.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tiz órakor ülése lesz.

Goluchowski és Kállay. Gróf *Goluchowski* külügyminiszter tegnap délután hosszabb látogatást tett báró *Bánffy* miniszterelnöknél. Gróf Goluchowski ma délben utazott el a magyar fővárosból. *Kállay* Béni közös külügyminiszter már tegnap este elhagyta a fővárost.

A polgári törvénykönyv. A magyar általános polgári törvénykönyv elkészitésére szervezett bizottság szombaton Plósz Sándor államtitkár elnöklése mellett teljes ülést tartott, amelyen folytatta az ági öröklés kérdéséről a mult héten megkezdett vitát. Az eldöntendő kérdés ez: „Fenntassék-e az ági öröklés a magyar általános polgári törvénykönyv tervezetében? Ha igen, mily alakban és mily mértékben? A kérdéshez többen szólottak, végleg azonban még nem döntötték el s a legközelebbi teljes ülésen folytatják a vitát.

*

A polgári törvénykönyv szükebb szerkesztő bizottsága pénteken tartott heti ülésében folytatta a *birtokról és a birtokvédelemről* szóló alapelvek tárgyalását. A tanácskozás főleg a birtokvédelemben részesülő személyek meghatározása és a jogbirtok kérdése körül forgott.

A postatakarékpénztár betétmaximuma. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma Széll Kálmán elnöklése alatt ülést tartott. Az elnök köszönetet mondott megválasztatásáért és általános helyeslés mellett kijelentette, hogy a tanácskozásokat tárgyilagosan és részrehajlatlansággal fogja vezetni. A bizottság ezután a magyar királyi postatakarékpénztár kamatozó betétmaximumának és tartalékalapjának felemeléséről szóló törvényjavaslatot tárgyalta. Matlekovics Sándor és Hegedüs Sándor észrevételei után báró Dániel Ernő miniszter kijelentette, hogy e törvényjavaslat a postatakarékpénztár fennállása óta szerzett tapasztalatokon alapul. A postatakarékpénztár főczélja a takarékossági hajlamot különösen oly helyeken emelni, ahol a többi takarékpénztárt a kis emberek igénybe nem vehetik. Ezt a czélt pedig teljesen el nem érhették az eddigi betétmaximum mellett. A bizottság némi módositással elfogadta a javaslatot, valamint gróf Batthyány Tivadar Pulszky Ágost, Komjáthy Béla, Hegedüs Sándor és báró Dániel Ernő miniszter felszólalásai után elfogadta a magyar kelettengerhajózási részvénytársasággal kötött szerződés beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot is.

Az igazságügyi tárcza.

— A képviselőház ülése. —

Mikor Berzeviczy Albert bejelentette, hogy a belügyminiszter a mai napon nem válaszolhat Molnár János interpellácziójára, a szélsőbal átnézett a bársonyszékek tájékára, ahol Perczel Dezső a saját személyében is hallgatta, hogy ő az ülés végén nem lehet jelen.

— Nem Molnár miatt távozik a kegyelmes ur! — czélozgatott Hentaller Lajos.

A szélsőbal ugyanis gyanuba vette a minisztert, hogy csak azért siet el az ülésből, nehogy Kossuth Ferencz és Pichler Győző interpellácziójára a rendőrség dolgában azonnal kelljen válaszolnia. Hát ez nem egészen valószinü. Mert a miniszternek senki sem irhatja elő, hogy azonnal feleljen s meghallgatott ő már izgatóbb interpellácziókat is, anélkül, hogy mindjárt válaszolt volna. De a szélsőbalnak jól esett, hogy ilyen okát adhatja a miniszter távozásának s ha igaza nem is volt, annyi bizonyos, hogy az interpellácziókhoz kötött várakozás mára kutba esett.

Ilyenformán az érdeklődésnek megint csak a sajtó-vitával kellett beérnie. S ez egy kissé sovány eledel. Mert az egyik szónok az Apponyi álláspontjára helyezkedik, a másik az igazságügyminiszterére és lényegben nem különböznek egymástól a párhuzamos felszólalások. Legfölebb annyit kell róluk megjegyezni, hogy Mócsy Antal a sajtó kérdését is össze tudta vegyiteni a keresztény vallásos alappal, György Elek viszont a sok sajtóvita után is talált még elég érdekes anyagot a beszédéhez. A Széchényi József felszólalásának az adott némi érdekességet, hogy körülbelül az utolsó szüzbeszédnek mondható, mert most már kevesen vannak, akiknek szavát a törvényhozás nem hallotta. A legtöbb figyelem azonban Emmer Kornélnak jutott, aki ma csakugyan benyujtotta határozati javaslatát a végleges és rendszeres sajtótörvény megalkotása iránt. Nagy figyelemmel hallgatták, de a csöndet egyetlen helyeslés sem zavarta. Senki sem mert csak egy helyeslés erejéig is állást foglalni — olyan kényes a théma, amelyet Emmer érintett. Talán holnapra, amikor a vitát még folytatják, meghalljuk a parlamenti pártok véleményét is a javaslatról.

Egyébként az ülés végén Kossuth Ferencz és Pichler Győző elmondták szombatról elmaradt interpellácziójukat. De egyik sem vert fe nagyobb port...

A képviselőház ülése.

Berzeviczy Albert csak fél tizenegykor nyitja meg az ülést s bemutatja az Alsó-Lendván megválasztott Mandel Pál megbizó levelét. Majd bejelenti a Háznak, hogy a belügyminiszter akadályoztatva van a Molnár János csaczai interpellácziójára való felelet megadásában.

---

bizottaival folytatott hosszas, gyanuskodó és óvatos tanácskozásokat. Hat hónap mulva a Jam-Japolokinál megkötött béke koronázta meg a XIII-ik Gergely ügyes követének törekvését, amit nagy örömmel s hálával fogadtak mindenütt.

Báthory s jeles kanczellárja Zamojsky, nem hazakodhattak ezen megoldás jóváhagyásától, miután az országgyülés megtagadta tőlük a segélyt s nem volt katonaságuk.

Miután Possevino annyit fáradt, hogy kiegyeztesse a képtelen követeléseket s a dühös ellennel elfogadtassa a békét, azt remélte, hogy ebből nagy hasznot huz kettős fontos megbizatása teljesitésénél is. A pápa megbizta ugyanis, hogy szervezzen kereszteshadat a törökök ellen s hogy készitse elő a görög egyháznak sokszor megkisérlett egyesitését a Szentszékkel.

Possevino elhagyta Lengyelországot és átadta neki királyi ajándékképen Lithvániát. 1582. januárban, egy hónap mulva, mint pápai nunczius érkezett Oroszhon régi fővárosába s a Kreml kapui azonnal megnyiltak előtte.

Alig vezették be észak fővárosába, egyszeribe megváltozott előtte a világ, ábrándjainak vége szakadt.

Nem mutatta megütközését, mikor a megfélemlett bojároktól megtudta, hogy a czár a trónörökösnek áldott állapotban levő nejét felpofozta, vasbotjával megverte, fiát pedig, midőn ez emiatt föl mert szólalni, vadászkésével ugy vakszemen vágta, hogy az kegyetlen atyja karjaiban adta ki lelkét. Ezt azután tettetett bigott vonakodásával sem tehette jóvá.

Az ilyesmit megengedő társadalmi viszonyokon nem kevéssé ütközött meg az olasz pap s mikor látta, hogy Iván, bár az egyháznak is feje, nem fél felforgatni az egyházi tekintélyt, ártatlan vért ontani s féktelenül élni utálatos lakmározásainak. A czár, ki mindenütt gyóntatójával karonfogva mutatta magát csak, a szent urvacsorától is tartózkodott, miután már hetedszer is megnősült.

Bár semmi kilátás sem lehetett arra, hogy ily embert okoskodással meg lehessen nyerni, Passevino mégis igyekezett teljesiteni megbizatását. Nagyon bizott tekintélyében, melyet Muszkaországnak a győztes lengyelek befolyásától való megszabaditásával szerzett,

Itt nem tárgyalhatjuk kimeritően Pierling atya részletes, izgatóan érdekes előadását azon egyházi vitákról, melyekben ő ezen kérdésekkel néha foglalkozott. Ezeken az előadásokon Iván is részt vett, s nem egyszer Rómát Babylonhoz, a pápát az Antikrisztushoz hasonlitotta, majd pedig „a római főpapot" nem pásztornak, de farkasnak nevezte. Ezen kitörésekre a nunczius oly tüzzel s határozottsággal felelt, hogy a hallgatóság nem egyszer félt az erős konfliktus kitörésétől.

Bár az összeütközést elkerülte, a pápa rendkivüli követe üres igéreteknél egyebet nem birt elérni. Iván pénztelen helyzetében nem törődött a törökökkel sem; nem sietett őket Konstantinápolyból kizavarni, hanem kitüntetések s ajándékokkal halmozván el Possevinót, XIII. Gergely részére küldött vele egy magánlevelet.

Egy hónapi sikertelen küzdés után, Possevino ismét Rigába tért Báthoryhoz. Ez őszintén s gyakorlatiasan gondolkozván, nagyon kérte, hogy birja rá a pápát, hogy mondjon le utópiáiról. Kárpótlásul azt a merész tervet adta neki, hogy hóditsák meg legelőbb Muszkaországot, azután egyesitsék a szlávokat Lengyelország alatt, az összes kereszténység segélyével induljanak a Kelet meghóditására.

E tervet V-ik Sixtus, az uj pápa kapta meg s nem is utasitotta vissza, mert a merész vállalatoktól nem rettegett.

A magyar hős halála azonban megakadályozta e terv kivitelét és sikertelenné tette azon egyetlen komoly törekvést is, hogy Lengyelországban állandó tekintélyt alapitsanak és oly nemzeti erőt, mely ellensulyozhassa e szerencsétlen ország öröklött bajait.

Még háromszáz év mulva is ábrándnak látszik, hogy a latin katholikusok állandó egységre jussanak az óhitü szlávokkal akár a vallásos, akár a politikai téren.

Nagy mélység választja el a vatikánt a Kremltől, s megkövesedett előitéletek teszik lehetetlenné a vallási egyesülést, bár azt, első tekintetre, a dogmák semmi része nem látszik akadályozni.

Ha a katholiczizmus diadalokat remélhet, az csak a lelkiismereti szabadság és a mindennapi propaganda utján történhetik meg.

Valóban lehetetlen némi megütközés nélkül látni, hogy egy jezsuita pap nyilatkozik igy. Valószinü, hogy Pierling atyának igaza van. De akkor, hány századig kell még várnunk az álmodott egységre?

Báthory István ezt hamarabb elérte volna kardja segélyével. — o —

A Ház ezután folytatja az igazságügyi tárcza költségvetésének tárgyalását.

A sajtó-szabadság.

Mócsy Antal azt fejtegeti, hogy az igazságügyminiszternek a sajtószabadság adminisztrativ üldözésére kiadott rendelete immáron fölöslegessé tette a sajtóbiróságot, mert hiszen e rendelet alapján lefoglalják az ujságokat a terjesztés előtt. Már pedig ha valamely közlemény nem terjesztetik, bár a legizgatóbb legyen is, nem büntethető. Szemére lobbantja a kormánynak, hogy a szocziálista izgatások törvényes akadályozása tekintetében vétkes mulasztást követett el; de arra igen is gondja volt a kormánynak, hogy minden heczczkáplánt vérig üldözzön s az esküdtszék elé állitson, amely aztán nem engedte magát kihasználni a politikai üldözés czéljára. A kormány mindent megtesz a kereszténység s különösen a katholikusok ellen a suprema lex nevében, de a mozgó-tőke evangéliuma szent előtte. A suprema lex megkivánná azt is, hogy a pénzen vásárolt nemességek és kitüntetések dolgában a miniszterelnök teljes világossággal nyilatkozzék. A „Hazánk" tegnapi számában megint sorol föl ilyen pénzen vásárolt kitüntetési eseteket.

Az **elnök**: Figyelmeztetem a képviselő urat, hogy ez az igazságügyi költségvetéssel a legtávolabbi összefüggésben sincs.

Olay Lajos: Világosságot kérünk.

Mócsy Antal: A miniszterelnöknek nyilatkoznia kell. Ha valótlan, amit a „Hazánk" ir, pörölje be; ha igaz, hagyja el a helyét (Derültség jobbról). A kormány pogányságának egy krajczárt sem szavaz meg. (Tetszés a néppárton.)

Széchenyi József: Azt látja, hogy judikaturánk fokról-fokra fejlődik és halad, ugy, hogy ma már oly szinvonalon áll, hogy bármely más állam igazságszolgáltatásával kiállja a versenyt. Ezért nagy megnyugvással szavazza ő meg a költségvetésnek a tavalyihoz képest mutatkozó többletét. Végül a zombori birósági hivatalok előnyösebb elhelyezését sürgeti. Olay Lajosnak az igazságügyi kormányzat ellen emelt vádjait czáfolja, azután a költségvetést elfogadja.

Olay Lajos személyes kérdésben megjegyzi, hogy a büntető törvényben számos paragrafus van a választási visszaélés ellen, tehát az itt tárgyalható, különben ő a kuriát nem kicsinyli és nem kisebbitette soha.

Győry Elek: Elaléli közvéleménynyel állunk szemben, amely még a három millió hallatára sem mozdult meg. Természetes ilyenkor az ellenzék harczi kedvének elmulása. De mégis föl kell szólalnia akkor, amidőn az igazságügyminiszter olyan fejtegetéssel jön a parlament elé, hogy a sajtókorlátozásra kiadott rendeletében foglalt czenzurális intézkedés benne van a 48-as sajtótörvényben s az adminisztrativ üldözésre vonatkozó jog is benne foglaltatik a 48-as törvényben. Ez a legmegdöbbentőbb tévedés. — A miniszter azt mondotta: nem tett kivételes intézkedést, mert ez ellenkezik a szabadelvüség princzipiumaival. Hát szabadelvüség elcsavarni a törvény helyes értelmét és e csürés-csavarást állandóvá tenni? Hát szabadelvüség fölhasználni az adminisztrácziót üldözésre akkor, amikor erre a törvényhozás semmi hatalmat nem ad? De nálunk már az a fölfogás kezd lábra kapni, hogy egyik miniszternek mit sem kell tudnia a másik intézkedéséről. A belügyminiszter rendeletet bocsátott ki, amelyben megsemmisiti a gyülekezés jogát s az igazságügyminiszter, a jog hivatásszerű őre, ez ellen mit sem tett, ezzel szemben nem teljesitette kötelességét. Az 1848: III. törvényczikk felelőssé teszi a minisztert, ha az alkotmány biztositékait sértő intézkedéseket tesz. Vád alá helyezést rendel ilyenkor a 48-as törvény, de vajjon vád alá helyezné-e a bünös kormányt ez a parlament? Hiszen a többség sorából ma állott föl Széchényi s azt állitotta, hogy a miniszter rendelete benne van a törvényben. Nos, ez nem más, mint a törvényes rend fölforgatása kormány-kézzel! Mikép fér a liberálizmus fogalmába a czenzura?

Elmond egy indiai mesét. Volt egy indus bölcs, aki mindenfelé terjesztette a világosságot varázslámpájával. Ez a varázslámpa most a sajtószabadság. Az egyik maharadzsa igy szólt: Terjeszd a világosságot, bölcs, de ki ne merj mozdulni a házadból. Ekkor jön a másik maharadzsa. Ez a másik maharadzsa odaállitott a bölcs háza elé két fegyveres embert s mikor a bölcs a világossággal kilépett, a két katona levágta a fejét! Ilyen az önök eljárása a sajtószabadság adminisztrativ föntartása tekintetében.

Bizonyitja ezután, hogy a 48-as törvénybe semmikép sem magyarázható bele egyenes elmével a lapoknak terjesztés előtt való hatósági lefoglalása s a lap megküldését az esküdtszék rendelése előtt megakasztani nem szabad. A 48-as törvény eltörli a czenzurát, a miniszter ma ujakat állit az ügyészek, a szolgabirák, a falusi birák személyében. A mai eljárás csak annyiban különbözik a régitől, hogy a lap kinyomatásának költségét is viselni kell, folytonos zaklatásnak vannak a kiadók, irók kitéve s gondolataikat még sem terjeszthetik szabadon, mint az a 48-as törvényben foglaltatik. Ez a czenzura és és az adminisztrativ üldözés nincsen benne a 48-as törvényben. Készek volnánk megadni a kormánynak a hatalmat az egyéni szabadság és a tulajdon védelmére . . .

Justh Gyula: Semmi szin alatt. Semmi szükség sincs reá!

Győry Elek: De tessék bebizonyitani és nem bizonyitás nélkül, a törvény megkerülésével intézkedni. (Élénk helyeslés és tetszés a szélsőbalon.)

Az **elnök** öt perczre felfüggeszti az ülést.

Emmer javaslata.

A szünet után

Emmer Kornél szólal fel és kijelenti, hogy a költségvetés pénzügyi oldaláról nem szól. Pénzügyi szempontból a költségvetést a szónok el is fogadja, de vannak jogászi megjegyzései. A német hadsereg nagy sikereiről azt mondják, hogy azokat a német iskolamesterek vivták ki. A mi hadseregünk esetleges sikereit nem lehetne a nevelésnek betudni. A vereségeket, amelyeket a jogrend most a vidéken szenvedett, azt már lehet az iskolamesternek tulajdonitani. Báró Eötvös Magyarország 1514-ben czimü munkájában foglaltakat ha összehasonlitjuk a mai szocziálizmusról érkezett jelenségekkel, világosan áll előttünk az, hogy a nép nevetségé ma sem több, mint akkor volt. Minő világ lehet azokban az agyvelőkben, amelyek a földosztást lehetőnek tartják? A nép müvelődését támogatni kell. Két faktor kell erre: a szószék és a közigazgatás. Most egy zugsajtó és imposszibilis agitálókkal szemben tehetetlen a szószék.

Meszlény Lajos: Bánffy prédikáljon.

Emmer Kornél: Ámbár van eset rá, hogy egy-egy pap a szószékből visszahóditja a népet. Mért nem popularizálják az állameszmét? Egy politikai képességgel nem biró nem alfabéta s nem szabadsággal nem biró, hanem a népiskolákon keresztül ment tömeget keritett most hatalmába az agitátor. Ez nem szocziálizmus, mert a szocziálizmus Kitt szerint méltóságos léptekkel halad előre, az alföldi mozgalom szelleme ennek csak karrikaturája. A kormány ennek terjedésével szemben a nyomdatermékek terjedését akarja megakadályozni. Ám ez a 48-iki törvények alapján helytelen s a 48-as törvények ily alkalmazása rendkivül veszedelmes praecedens. Ez a 48-as törvény bizonyos ellenmondására utal. A 48-as törvény 22. §-a ugyan statuálja a zár alá vételt olyan értelemben, hogy az a terjesztés proczesszusa alatt történhetik. Ezt használta föl a kormány s ekkor a 48-as törvény alapját tevő első szakaszszal ellentétbe jön. A 48-as törvény személyt kiván üldözni, nálunk most a lap lefoglalásával a tárgyat üldözik! Itt az ideje, hogy egy végleges sajtótörvényt hozzunk! A 48-as törvény csak ideiglenesnek vallja magát. Ebbe a sajtótörvénybe máris rést ütött a büntető törvény, a büntető pörrendtartás s 16. §-a ezen pörrendtartás életbeléptetéséről szóló törvénynek. A kormány inkriminált intézkedése is mutatja, hogy a nyilvánosságot kerülő sajtó izgatásának megtorlására többé nem elegendő a 48-as törvény. Egy nagy eszmeharcz előtt állunk. Erre képessé kell tenni a sajtót, hadd állhasson erősen a parlament oldala mellett. Határozati javaslatot fog benyujtani, melyben egy *végleges sajtótörvény statuálására kéri a kormányt utasitani.* E munkában vegyenek részt a sajtó emberei is. A sajtónak autonómiát kell adni! Teljes szivből ünnepli meg a szónok a sajtószabadság félszázados fordulóját, nem pietás hiánya tehát tőle, ha a 48-as törvény reformját kivánja. Benyujtja javaslatát.

Két interpellácziő.

Következnek a szombatról elmaradt interpellácziók.

Kossuth Ferencz: A közszabadság olyan kincs, amelyet elpazarolnia egy nemzedéknek sem szabad. Különösen pedig annak nem, amelynél függetlensége rovására esik ez. Szomoru, hogy a törvénytelenségekhez szokott közvélemény nyugodt szemmel nézi közszabadságaink vétkes megnyirbálását. Kétségtelen, hogy sok olyan jelenség merült föl az utóbbi időkben, amelyek aggodalmakkal tölthetnek el bennünket. Ennek talaját a kormányrendszer készitette elő s tette lehetővé, hogy a magyar ember fölzaklatott lelkébe olyan eszmék jussanak, amelyek elseje: nincs haza! De épp ily aggodalommal tölti el, hogy a kormány most a 48-as törvény ferditett magyarázatával olyan rendeletet bocsát ki, mely annak szövegével és szellemével egyaránt ellenkezik. Rendeletet ad ki, melylyel megsemmisiti a gyülekezési jogot. Kérdi a kormányt: mi jogi alapra fekteti ez intézkedéseit, melyekkel a sajtószabadságot, a gyülekezési jogot és a személyes szabadságot támadja meg. (Élénk helyeslés a szélsőbalon.)

Pichler Győző a rendőri tisztikarnak az önérzetes és tisztességes része javára szólal föl, amely része szógyenli már a rendőrség ismeretes ügyét. Már igen sok rendőrtiszt van, aki annyira röstelli hordozni a rendőrtiszti ruhát, hogy más pályát keres. Napról-napra ujabb botránynak teszi ki a kormány az államrendőrséget. Ott van például a Császka-ügy. A lapok mit sem tudtak volna erről az ügyről, ha a rendőrség ki nem adta volna a hirlaptudósitóknak a hirt, persze a kormány tudtával. Valahányszor nagy botrányról van szó a lapokban: mindig ugyanazokról a rendőrnevekről van szó.

Meszlény Lajos: Lefotografiroznak.

Pichler Győző: Bérczi vizsgálat alatt van s mégis neki osztják ki a legkényesebb ügyeket. Interpellácziójában kérdi a minisztert: tudja-e, hogy az államrendőrség tisztikarában nagy az elkeseredés, a közönség körében pedig nagy az antipátia a rendőrség ellen, mely már ruháit is röstelli hordani a rendőrségnek mindig egy névhez tapadó botrányai miatt?

A interpellácziókat kiadják a miniszternek.

KÜLFÖLD.

Az osztrák tartománygyülésekből. A *cseh tartománygyülés* ma a költségvetést tárgyalta. *A német képviselők nem jelentek meg az ülésen.* A legérdekesebb volt *Gregr* fölszólalása; ő kifejtette, hogy az ország szomoru pénzügyi helyzetéért a czentralizmus felelős. A németeknek a csehekkel együtt rajta kellene lenniök, hogy az országot ebből a bajból kiszabaditsák. A helytartó szombati nyilatkozata nagy elkeseredést szült, de a cseh nép legalább tudja most, hányadán van a kormánnyal. — Az ifjucseh *Batta* azt mondta, hogy a cseheknek a legszélsőbb oppoziczióban kell maradniok mindaddig, amig a kormány államjogi követeléseiket nem teljesiti.

A *krajnai tartománygyülés* az ő Felségéhez intézendő hódoló felirat első részét, amelyben az alattvalói ragaszkodásnak adnak kifejezést, egyhangulag elfogadta. Ellenben a második részt, amelyben többek közt a déli koronaországok számára a szláv kisebbség megvédésére *külön közigazgatási kerületeket* és Laibachban szlovén főiskolát kivánnak, csak a szlovén képviselők szavazataival fogadták el.

A *karinthiai tartománygyülés* ma egyhangulag elfogadta a hódoló feliratot, amelylyel ő Felségét félszázados uralkodói jubileuma alkalmából üdvözli.

A *dalmát tartománygyülést* a kerületi főnök feloszlottnak nyilvánította.

A salzburgi tartománygyülés 16 szóval 9 ellenében kimondta, hogy a nyelvrendelet és a lex Falkenhayn eltörlendő és hogy a német nyelvet tegyék meg állami nyelvvé.

A görög merénylet.

(Távirati tudósítás.)

Egyikét ama merénylőknek, akik *György* görög királyt lelőni akarták, elfogták. *Carditzi* a neve, 37 éves, valamikor altiszt volt. A katonai szolgálat után — mint a *Neue Freie Presse* utján értesülünk — különböző börtönbüntetéseket állott ki. Igy egyszer gyilkosságért hét évet töltött a börtönben. A Delyannis idejében tartott választásoknál szerzett érdemeiért a kormány állást juttatott neki. Az 1896. évi krétai felkelésben, mint önkéntes vett részt.

Elfogatásáról a következő részleteket kaptuk.

Carditzi.

Athen, február 28.

Carditzi, akit a király ellen való merénylet elkövetésének gyanuja alatt letartóztattak, 37 éves, valamikor altiszt volt. Carditzinek, ugylátszik, némi halvány ideája van az anarchizmusról; vérmes emker, akit azok a hirlapi czikkek, amelyek napról-napra árulást szimatoltak, a királyról kicsinylően szóltak és a királyi családot ocsmányan gyalázták, vezettek félre.

Carditzi a polgármesteri hivatalban dolgozott, de ritkán járt be. Mikor a rendőrség megtudta, hogy Carditzi egy gyanus házba menekült, kordont vonatott a ház körül. Carditzi azonban, hogy minden gyanut eloszlasson, *maga jelentkezett az államügyésznél.* Kihallgatásakor bevallotta, hogy egyike volt a merénylet tetteseinek és nem tanusitott bünbánatot. Kijelentette, hogy ha a *fegyver nem reszketett volna czinkosa kezében, amikor térdepelve rálőtt a királyra, feltétlenül agyonlőtte* volna. A merénylő, akit szigoru őrizet alá vettek, *vonakodik czinkosait megnevezni.*

Az *Asty* azonban arról értesül, hogy már két hónap óta tudták, hogy egyes emberek rejtélyes klubot alakitottak, amely rejtett helyeken titkos üléseket tartott és azt a határozatot hozta, hogy *a királyt, mihelyt a nemzetközi pénzügyi ellenőrzést megszavazzák, megöli.* A határozatokat jegyzőkönyvbe foglalták s ennek másolatát a királlyal is közölték. Carditzi neve gyakori volt a jegyzőkönyvben. A király azonban soha sem méltatta figyelemre e fenyegetéseket és sétáit egyedül vagy Mária herczegnővel gyalog vagy kocsin folytatta.

A király legutóbb *sok névtelen levelet kapott.* A klub tagjai a társadalom legalsóbb rétegeiből valók. Sok foglalkozás nélküli munkás, elzüllött suhancz van köztük.

Athén, február 28.

Carditzi kijelenti, hogy ő hat lövést tett, büntársa pedig kettőt. *Ha az utóbbi nagyobb hidegvériiséget tanusitott volna, akkor sikerült volna a merénylet.* Ez azonban félt, mert a király felállott, botját suhogtatta. Azért nem tudott jól czélozni.

Carditzi azt állitja, hogy *Mária herczegnő életét megkiméltek volna.* Tervük az volt, hogy a kocsist és a lovakat megölik és a gyilkosságot nagy-kaliberü pisztolyokkal hajtják végre. A kocsisnak szánt golyó az udvari vadászt találta.

A király a szerencsétlenség helyén néha ki szokott szállani a kocsiból s gyalogolt egy keveset. A merénylet napján, a hideg miatt, szerencsére a kocsiban maradt. Carditzi folyvást a legellenszenvesebb czinizmust tanusitja; nőtlen ember és hozzátartozói sincsenek.

Multja rovott; csodálkoznak, hogyan kaphatott állást a közigazgatásban. A rendőrség, mely nyomában van büntársának, a merénylet helyén *dinamitot talált.*

Athén, február 28.

Valamennyi görögországi községi elöljáróság elhatározta, hogy *hódoló feliratot intéz a királyhoz.* Ezzel érkeznek a táviratok a királyság minden részéből és a külföldi görög kolóniáktól. A királyi családot élénken meghatották a ragaszkodás és loyalitás e jelei.

Az egész Európából érkező rokonszenvi nyilatkozatok az egész országban élénk visszhangra találnak. Mihelyt a kamara egybegyül, *ünnepélyes loyalitási nyilatkozatot tesz. Vassos* tábornok a thesszáliai sereg nevében táviratot intézett a királyhoz, amelyben az egész hadseregnek a dinasztiához való hü ragaszkodását fejezte ki.

A külföld részvéte.

Pétervár, február 28.

A *Novoje Vremja* a görög király ellen elkövetett merényletet az antidinasztikus ellenzék üzelmeinek tulajdonitja és azt mondja, hogy ennek az ellenzéknek el kell némulnia s a görög népnek egyedüli gondját kell hogy képezze jövőjének a mostani király és dinasztiája alatt való konszolidálása. E dinasztiát családi kötelékei az európai uralkodóházakkal füzik össze, amelyeknek rokonérzése és támogatása értékes Görögországra nézve.

A *Journal de St. Pétersburg* megjegyzi, hogy a borzasztó merénylet felháboritja az emberek lelkiismeretét. Reméljük — ugymond a lap — hogy a rossz mag itt is jó gyümölcsöt fog teremni.

Konstantinápoly, február 28.

A György görög király ellen intézett merénylet az itteni görög lakosság körében nagy szenzációt okozott és pedig azért is, mert az első hirek után nem lehetett tudni, hogy meghalt-e a király vagy életben van? A lapoknak pedig a czenzura előtt tilos volt a merényletről bármit is közölni. A szultán György királyhoz meleg hangu sürgönyt intézett, örömének adva kifejezést a szerencsés kimenetél fölött. Magához hivatta a szultán Maurokordato herczeget s egyes részleteket tudakolt tőle. A Panaghia görög templomban tegnap vasárnap ünnepélyes „Te Deum"-ot tartottak, melyen a görög követen kivül a diplomácziai kar több tagja is részt vett. A szultán két szárnysegédével képviseltette magát. A Te Deum után nagy sokaság vonult tüntetőleg a görög követ lakása elé, a görög királyt éltetve. *Évek óta nem volt Konstantinápolyban ily élénk görög tüntetés.*

Bukarest, február 28.

Sturza miniszterelnök Alexandropol görög ügyvivőnek szerencsekivánatait fejezte ki a görög király ellen intézett merénylet sikertelensége felett.

Berlin, február 28.

Rhangabe görög követ tegnap, még mielőtt a merényletről hivatalosan hirt kapott volna, Humbra követségi titkárt fogadta, aki a külügyi hivatal jókivánságait adta át György király megmenekülése alkalmából. Bülow államtitkártól levelet kapott a követ, amelyben az államtitkár örömét fejezi ki a merénylet sikertelensége felett. A nap folyamán több követ és miniszter, valamint az udvarhoz tartozók közül sokan tettek a görög követnél látogatást.

Bécs, február 28.

Manos görög ügyvivő a diplomácziai kartól számos üdvözletet kapott. Az első gratuláló gróf *Welsersheimb* külügyminiszteri osztályfőnök volt.

TÁVIRATOK.

A béke és a katonai érdekek.

Berlin, február 28. *Vilmos* császár néhány nappal ezelőtt fogadta *Metz* város küldöttségét, amely a város köszönetét tolmácsolta a császárnak, ama rendeletéért, amelylyel a várost körülvevő sánczokat leromboltatja. *Vilmos* császár a küldöttség tagjaival folytatott társalgása közben a következő érdekes megjegyzéseket tette:

Igazán örvendek annak, hogy beleegyezhettem a várost körülzáró sánczok feladásába, habár ez egy erős határszéli erődnél történt is. *Ez maga is eléggé bizonyitja azt, hogy a béke biztositva van.* A katonai érdekeket azonban, bár a béke biztositva van, semmi esetre sem szabad figyelmen kivül hagyni.

A császár köszönete.

Berlin, február 28. A „Strassburger Post" közzéteszi *Vilmos* császár táviratát, amelyet január 5-én a Kinával létrejött megegyezés után intézett *Hohenlohe* herczeg birodalmi kanczellárhoz és amelyben ezeket mondja:

„Noha jól tudom, hogy a külső öröm a sulyos benső fájdalmat nem enyhitheti, mégis a legbensőbb öröm tölt el, hogy Isten kegyelme a rettentő csapás után, amely Téged ért, oly gyönyörü sikereket tartott fönn számodra. Szép jutalma ez a szakadatlan bölcs munkálkodásnak és nagy elégtétel a gyötrő gondok után. Fogadd szivesen királyi köszönetemet és szivből jövő szerencsekivánataimat."

A horvát tartománygyülés.

Zágráb, február 28. A tartománygyülés mai ülésén elfogadták harmadszori olvasásban a jelzálogbank privilegiumának kiegészitéséről szóló törvényjavaslatot. Ezután a kérvényi bizottságnak a kérvényekről szóló jelentését tárgyalták. A munkásoknak az általános szavazatjogról szóló kérvényénél *Brestyenszky* a koalicziő nevében kilátásba helyezte, hogy választási törvényjavaslatot terjesztenek elő. A következő ülés holnap lesz.

Diplomácziai változások.

Róma, február 28. Párhuzamosan a már jelzett személyváltozással, amely az itteni angol nagykövetségnél várható, a londoni olasz nagykövetségnél is személycsere fog bekövetkezni. *Ferrero* tábornokot, a mostani nagykövetet, hadtestparancsnokká nevezik ki, utódjaként pedig *Cannevaro* tengernagyot emlegetik, aki a krétai vizeken levő olasz hajóhad parancsnoka.

Piquard párbaja.

Páris, február 28. Amint beszélik *Piquard* alezredes *Henry* ezredeshez elküldte segédeit.

Páris, február 28. *Piquard* kétezernégyszáz frank nyugdijat kap.

A szicziliai kérdés.

Róma, február 28. A kamara ülésén *Rudini* márki miniszterelnök válaszolva Bovio-nak a szicziliai események dolgában tett interpellácziójára, visszautasitja azt a vádat, mintha a kormány mit sem tett volna Szicziliа érdekében és *tagadja, hogy külön szicziliai kérdés léteznék.* A Szicziliában teendő intézkedések nem lehetnak másformák, mint amilyeneket a kormány a királyság egyéb részére nézve tervez, nevezetesen, hogy előmozditja a jövedelmező munkákat és megszabaditja a lakosságot a terhes adóktól. A helyi kottériák leküzdése végett a községi törvényt módositani kell és ő (Rudini) ebben a tekintetben már előterjesztett egy törvényjavaslatot. A kormány a paraszt-szerződések kérdését is tanulmányozni fogja.

Dasinszky ügye.

Krakó, február 28. A tartományi főtörvényszék Dasinszky szocziálista képviselőnek a törvényszék által közzétett beidézését megsemmisitette. Az indokolásban kiemeli a felsőbb biróság, hogy a védőt nem értesitették a vád ellen beadott felebbezésének elintézéséről és hogy *még csak meg sem kisérlették Dasinszkynak a beidézést a konzulátus utján megküldeni,* habár tartózkodási helye ismeretes volt.

A vasuti katasztrófák.

Berlin, február 28. A birodalmi gyülés mai ülésén a vasuti költségvetés tárgyalásánál *Pachnicke* megokolja inditványát a gyakori vasuti szerencsétlenségek meggátlása és a vasutak forgalmi képességének emelése dolgában.

Dr. *Schulz*, a birodalmi vasuti hivatal elnöke kijelenti, hogy a mult esztendő vasuti szerencsétlenségei joggal nyugtalanitották a közönséget. A katasztrófák száma önmagában a forgalom növekedéséhez való arányban nem fokozódott, de sajnos, nagyon emelkedett az életüket vesztett emberek száma. A szövetséges államok képviselői rendszabályokat határoztak el az üzem biztossága érdekében; gyakorlati ujitásokat hoztak be, tekintet nélkül a költségekre.

Rövid, jelentéktelen vita után a tárgyalás folytatását holnapra halasztották.

Elnökválasztás Braziliában.

Rio de Janeiro, február 28. Holnap kezdődnek az általános választások. *Campo Sales*-nek (Sao-Paolo-ból) elnökké és *Rosa Silvas*-nak (Pernambucoból) alelnökké való választása bizonyosra vehető.

HIREK.

Az özvegy trónörökösné betegsége.

Bécs, február 28.

Bizonyára általános részvéttel fogja a közönség azt a hirt olvasni, hogy *Stefánia* özvegy trónörökösné betegségében, mely már két hete tart, komoly fordulat állott be. — A *főherczegnő most már tüdő- és mellhártyagyulladást kapott.* Ma délben a következő hivatalos bulletin jelent meg a betegségről:

Stefánia főherczegnő, özvegy trónörökösnénél néhány napi influenzaszerű bronchitis után baloldali tüdő- és hártyagyulladás lépett fel. A láz gyenge. Az éjjeli nyugalmát köhögés és nehéz lélegzetvétel zavarja. A betegség egyébként még teljesen normálisan folyik le.

Dr. *Wiederhofer.*
Dr. *Auchenthaler.*

Délután az orvosok a következő bulletint adták ki:

Ő Fensége az özvegy trónörökösné az éjet meglehetős nyugodtan töltötte. A tüdőgyulladásban egyelőre, ugy látszik, nyugalom állott be. Hogy azonban ez végleges-e, azt még most meghatározni nem lehet. A beteg kedélyállapota ma nyugodtabb. A *láz csillapodott.*

Dr. *Wiederhofer.*
Dr. *Auchenthaler.*

Az este kiadott jelentés szerint a *láz erősbödött.*

Az özvegy trónörökösné betegsége ezelőtt 14 nappal kezdődött kis huruttal, amelyre a főherczegnő ügyet sem vetett és bár köhögött, még e hónap 14-én megjelent gróf *Goluchowski* bálján. Már itt észre lehetett venni, hogy az özvegy trónörökösnének erőt kellett vennie magán, hogy vidámabbnak lássék, mint aminő tényleg volt.

A tulzsufolt, meleg termekből kiment báli öltözékben a hideg levegőre és a betegsége innen kezdve komolyabbá vált, ugy, hogy e miatt nem jöhetett el Budapestre az udvari bálra. Azonnal hitták erre *Wiederhofer és Auchenthaler* orvosokat, akik eleinte csak egyszerü influenzát véltek konstatálni. Stefánia főherczegnő az első napokban nagyon vidám hangulatban volt. Minthogy sokan kérdezősködtek állapota felől, maga fogalmazott és sajátkezüleg irt meg néhány bulletint magáról és ezek jelentek meg aztán a lapokban. Azonban már egy hete, hogy általános gyengeség vett rajta erőt.

A tüdőbaj már hat napja, hogy föllépett, amihez azután a hártyagyulladás is járult. Az özvegy trónörökösné csak tejet iszik cognackal, bordeauxi bort és erős huslevest. Azonkivül a köhögést csillapitó porokat vesz be. Jégborogatásokat kap, mert a sputum gennyes.

Mikor a főherczegnő látta, hogy állapota rosszabbodik, nagyon izgatott lett és orvosai csak nehezen nyugtatták meg.

A mellhártyagyulladásnak nem lehet egyelőre nagyobb jelentőséget tulajdonitani; ez olyan komplikáczió, amely nagyon gyakran fellép, a tüdőgyulladás kiséretében. Ezenkivül lelkiismeretes górcsövi vizsgálatok kideritették, hogy semmiféle sympthoma nincs jelen, amelyből a tüdőgyuladásnak nagyon komoly voltára lehetne következtetni. Különösen tekintettel a főherczegnő erős konstitucziójára remélhető, hngy a baj nem fog nagyobb mérveket ölteni. Két irgalmas nővér ápolja.

Stefánia különben sohasem volt nagyobb beteg. Egyszer volt csak kisebb bárányhimlője. Betegsége befolyásáról a királyt és a belga udvart rövid időközökben értesitik.

Márczius elsején uj előfizetés nyilik az „Országos Hirlap"-ra. Felkérjük tehát már most azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése e hónap végével lejár, hogy azt idejekorán megujitsák, nehogy a lap pontos szétküldése körül hiba történhessen. Mutatványszámokat kivánatra szivesen küldünk. Most belépő uj előfizetőinknek kivánságára szivesen megküldjük MIKSZÁTH KÁLMÁN politikai és társadalmi tréfás rajza:

AZ UJ ZRINYIÁSZ

eddig megjelent folytatásait, amelyből külön-lenyomatot készittettünk számukra.

Az „Országos Hirlap" előfizetési ára:

egész évre: 14 frt, negyedévre: 3 frt 50 kr.
félévre: 7 frt, egy hónapra: 1 frt 20 kr.

Az „Országos Hirlap" kiadóhivatala.

— **Klementina herczegnő haldoklása.** *Bécsi* tudósitónk telefonálja: A nagybeteg *Klementina* herczegnő állapota annyira rosszabbodott, hogy minden órában a halálát várják. A herczegnő ma éjjel óta agóniában fekszik. A ma délelőtt 9 órakor kiadott orvosi jelentés már a közeli halál jelenségeiről szól. A jelentés ezeket mondja: Klementina herczegnő állapota az éjjel lényegesen rosszabbra fordult; a sziv müködése gyenge és erőbeli állapota nem kielégitő. Ez időtől a következő jelentéseket adták ki a beteg állapotáról:

Délelőtt tiz óra. A beteg herczegnő állapota annyira rosszabbodott, hogy a halál minden órában bekövetkezhetik. A herczegnő az éjjeli órák óta agóniában van és ereje rohamosan hanyatlik. A kilencz órakor kiadott bulletin a szivmüködés gyengülését konstatálja.

Délelőtt tizenegy óra. A beteg állapota legaggasztóbb; folyton apatiában van és csak perczekre nyeri meg az eszméletét. A család Bécsben levő tagjai mind a betegágy mellett vannak.

Déli tizenkét óra. A környezet a legroszszabbra van elkészülve. *A katasztrófa minden perczben várható.* Valamennyi rokont táviratilag értesitették, hogy azonnal jöjjenek.

Fél egy óra. A herczegnöt, ki e pillanatban eszméleten van, ujból a halotti szentségekkel látták el.

Esti jelentés. A szivgyengülés és erővesztés tünetei tovább tartanak. *Az öntudat időnkint meg van zavarva.*

— **Innocentius metropolita.** Lapunk legutóbbi számában hirt adtunk a szerb metropolita-választásról. Az ujonnan választott *Innocentius* metropolita — mint belgrádi levelezőnk jelenti — Kiewben végezte theológiai tanulmányait és ott orosz nőt vett feleségül, akinek halála után szerzetes-rendbe lépett. Egy ideig gimnáziumi tanár volt és osztályfőnök a közoktatásügyi miniszteriumban. 1894-ben lett *Nis* püspöke. Oroszországban szivesen látták, mert ott oroszbarátnak tartották. A belső politikában nem vett részt és ezért megválasztása mindenfelé megelégedést kelt. A metropolita ünnepélyes beiktatása egyébiránt ma volt a miniszterek, a püspökök és papság jelenlétében. A választási jegyzőkönyv és a királyi ukáz felolvasása után a szertartást a metropolita rövid beszédével befejezték.

— **A szabadság ünnepe.** *A budapesti polgárság* márczius 15-ikére tervezett ünnepe dolgában ma küldöttség tisztelgett gróf *Károlyi* Istvánnál, hogy őt a lovardában tartandó ünnepen való elnöklésre felkérjék. Gróf Károlyi Istvánhoz *Fényfy* Kálmán intézett beszédet, felkérve őt, hogy ez alkalommal szónoklatot tartson, esetleg az ünnepélyen elnököljön; gróf Károlyi válaszában kijelentette, hogy egészségi állapotára való tekintettel beszédet aligha mondhat, de az elnöki tisztet elfogadja. — A *vidéken* is nagyban készülődnek márczius tizenötödikének megünneplésére; igy *Malaczkán* a kaszinó rendez nagyszabásu ünnepélyt; *Pápán* az evangelikus református főiskola önképző köre buzgólkodik; *Iglón* a polgárság rendez ünnepélyt, melynek jövedelmét az iglói öreg honvédek javára forditják; *Czegléden* szintén a polgárság szervezkedik nagyobbszabásu népgyülésre, melyen a város képviselője, *Kossuth* Ferencz fog szónoklatot mondani.

— **Személyi hirek.** *Ferdinánd toscanai nagyherczeg*, aki ez idő szerint Fiumében időzik, mint levelezőnk táviratozza, tegnap ebédet adott, melyre hivatalos volt gróf *Szapáry* kormányzó, *Castaldo* tábornok és több magasrangu tiszt. — Báró *Atzél* Béla Budapestre érkezett.

— **A bucsuzó hadtestparancsnok.** *Temesvárról* táviratozzák: Báró *Waldstätten* táborszernagy csapatfelügyelő márczius 2-án, kedden reggel hagyja el végkép városunkat. A város mai közgyülésén, melyen *Molnár* Viktor főispán elnökölt, *Telbisz* Károly polgármester ujból kifejezte a város tiszteletét és rokonszenvét a távozó tábornok iránt, aki a katonaság és polgárság között való egyetértés ápolása és a város ügyei iránt való érdeklődése által mindenkor kitünt. Az uj hadtestparancsnok, *Schwitzer* altábornagy megérkezésének napja még nincs megállapitva. A hadtest ügyeit ideiglenesen *Weisz* Nándor altábornagy hadosztályparancsnok vezeti.

— **Herczeg és szocziálista.** *Henrik* orleansi herczeg, akit erős *Esterházy*-szimpatiájáért *Viviani* szocziálista képviselő keményen megtámadott a kamara egyik minapi ülésén, a következő levelet irta támadójának:

— Én jelenvoltam az esküdtszék február 18-iki ülésén és meg kellett érnem azt a nagy fájdalmat, hogy egy *nemzetközi gyülevész-csoport* füleim hallatára megrágalmazta a franczia hadsereget. Becsületükre legyen mondva esküdteinknek, ezek az emberek már pelengére vannak állitva. Láttam a régi idők hagyományát, a torturát uj formában föltámadni azoknak akaratából, akik „emberbarátnak" mondják magukat. Láttam, hogy *hazátlan ficzkók* hogyan emelik föl kezüket, hogy megtépjék tisztjeink aranybojtját, aranycsillagját tábornokainknak, érdemkeresztjét hőseinknek. Én nem ösmerem Esterházyt és magánéletével nem is törődöm semmit. Én csak a franczia hadsereg iránt érzett tiszteletem és bizodalmam demonstrálására szoritottam meg, az ő kezét és a többi tisztekét.

A herczeg ezt a feleletet kapta levelére:

— Uram! Én ép oly kevéssé szeretem a kétértelmüségeket, mint ön. Ha ön hallotta, hogy bizonyos emberek minden elfogadható ok nélkül becsmérlik a hadsereget és fölháborodik ezen, akkor bizonyára minden jó franczia együtt érez önnel. Önnek azonban nincs igaza, s ezért kénytelen vagyok az ön itéletét megtámadni; nem mintha kételkednék jóhiszemüségében, de mert nem bizom az itélete biztosságában. Azok, akik szerették volna a Dreyfus-pártot Zolástól agyonütni, csak azt hajtogatták: a hadsereget meggyalázták, ezért bünhődniök kell! Önök, Dreyfus ellenesek szerint a hadseregnek a meggyalázása az, hogy a hadbiróságot a polgári bíróságoknak alárendeltetni kivánjuk; hogy nem engedünk egy ártatlan embert egy kézintésre örökös fogságba vetni; hogy a katonai bíróság itéletét jogos birálat alá vonjuk; s végül, hogy elég vakmerők vagyunk szeretett hazánk félisteneit, a katonatiszteket, egy alázatos, közönséges polgári kreaturákból álló törvényszék elé megidézni, s őket még nagyobb vakmerőséggel kihallgatni. Engedelmet kérek, uram, én is becsülöm a hadsereget, de erről az ügyről mégis egészen más véleményen vagyok. Ismétlem, nincs jogom az ön szavainak és érzésének őszinteségét kétségbe vonni, de mondhatom, hogy más egyént kellett volna kiválasztania arra, hogy a hadsereg iránt való tiszteletét és szeretetét reá árassza, mint ő reá, aki azt mondta, hogy *szivének leghőbb vágya, hogy porosz egyenruhát viselhessen.* Őt persze még sem illeti ön a „hazátlan ficzkók" epithethonnal, csak a nemzetközieket, vagyis a nem vakpatriotistákat. A nemzetközieket nem kedvelik önök, ezt értem. Mert ők a minden országok proletárjainak egyesülését és szembeszállását a tőke ellen állitják szembe az ugynevezett „világbéke" ellenében. És önök, akik a békét csak személyes kényelmi szempontokból óhajtják, megvetnek minket, az emberiség javára szakadatlanul küzdőket, soha, semmi körülmények között meg nem nyugovókat. Pedig higyje el, uram, ha arra kerülne a sor, hogy sorompóba kellene állni a hazáért, az internaczionálisták is megmutatnák, hogy milyen izzó hazaszeretet tölti el lelkűket a

hogy mennyire tudnak menni a haza és az emberi jogok megvédésében. Erre holnap épen olyan készek lesznek, mint voltak tegnap s lesznek is mindenkor, *sokkal inkább, mint ama bizonyos család, amely már több milliót csikart ki Francziaországtól s amelyet bizonyára ön is nagyon jól ösmer.*

Ez az utóbbi mondat kemény ostoresapás a herczegre, mert nyilvánvaló, hogy Viviani az Orleans-családra czéloz vele.

— **Kihallgatások.** A király ma délelőtt általános kihallgatásokat adott. Többek között fogadtattak: Báró Jósika Samu, gróf Andrássy Tivadar, Dessewffy Sándor püspök, gróf Nákó Kálmán, gróf Teleki Géza és gróf Zichy Géza titkos tanácsosok, Szmrecsányi Pál és Rimély Károly püspökök, Kiss Pál államtitkár, gróf Pálffy-Daun és Sárközy Aurél főispánok, gróf Nádasdy Tamás, Bánó József, Szemere Lajos, gróf Széchenyi Imre és Veress Imre kamarások, Berczik Árpád, Csóke Ferencz és Wagner Vilmos miniszteri tanácsosok, Tanitsek József kuriai biró, Csepreghy János kereskedelmi tanácsos, Berczik Gyula müszaki tanácsos, Duma György gimnáziumi igazgató, Jungreisz Pál rabbi, dr. Kosztka Antal jogügyi igazgatósági igazgató, dr. Gervay Pál és Dumtsa Jenő szt.-endrei polgármester. — Délután hat órakor a budai királyi várlakban ismét kiválóan katonai jellegü udvari ebéd volt. Ő Felsége báró Fejérváry honvédelmi miniszter és Forinyák lovassági tábornok között ült. Ezenkivül részt vettek az ebéden: Rohonczy altábornagy városi parancsnok, lovag Czibulka altábornagy, Jablánczy, Láner, Valentics és gróf Attems vezérőrnagyok, Hanskarl tábornok-hadbiró, lovag Albach, Rost, Schrutek, Michl, Dillmann, Gaál, Maschauer, Gunesch, Dudáss és Reinle ezredesek, dr. Volleric és dr. Nagy főtörzsorvosok, továbbá herczeg Liechtenstein első főudvarmester, gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy, gróf Paar lovassági tábornok és Bolfras altábornagy főhadsegégek, lovag Wessely őrnagy szolgálattevő szárnysegéd és Grimm és gróf Pálffy kapitányok magyar testőrök.

— **Bismarck nekrológja.** A *Bismarck* herczeg egészségi állapotáról való hirek, amelyek ujév táján az egész világsajtót bejárták, az óczeánon tul már határozott halálhir alakjában terjedtek el. A *Columbia* államban levő *Santa Fé de Bogota* nevü helység *Herald* czimü lapja ugyanis terjedelmes és nagyon sok érzéssel és tisztelettel megirt nekrológot közölt január 18-iki számában Bismarckról, nehány nappal később pedig a herczegnek jól sikerült arczképét adta ki gyászkeretben. A kép alá ez volt irva: „Bismarck-Schönhausen herczeg, született 1815-ben, meghalt 1898-ban."

— **A felekezetenkivüliség terjedése.** *Balmaz-Ujvároson* — ahol a szociálizmusnak, az óriási kiterjedésü Semsey-uradalmak miatt melegágya van — nemrég csaknem kétszáz család fenyegetőzött a német református pap előtt azzal, hogy ha nem ingyen esket, keresztel és temet, mindnyájan felekezetnélküliekké lesznek. Ezt az igéretet — mint debreczeni levelezőnk jelenti — *tegnap 41 családfő csakugyan beváltotta* s a református egyház kebeléből való kilépését, felekezetnélkülivé levését a törvényes formák megtartása, a volt papjuktól kapott bizonyitvány felmutatása mellett, be is jelentették *Ferenczy* Elek főszolgabirónál. Félő, hogy e veszedelmes példa követőkre talál a balmazujvárosi magyar református egyházban is.

— **Tina di Lorenzo baja.** *Temesvári* levelezőnk táviratozza, hogy *Tina di Lorenzonak* Bukarestbe utaztában Temesvárott is kalandja volt. Az állomásfőnök ugyanis átnyujtotta neki impresszáriójának táviratát, mely arra kéri, szakitsa félbe utazását, mert bukaresti játékengedélyének akadályai vannak. A szép olasz müvésznő erre ki is szállott a vonatból és Andoval meg egész kiséretével a belvárosi szállodába kocsizott és ott bezárkózva maradt mindaddig, mig ujabb távirat az utazás folytatására szólitotta. A müvésznő az esti gyorsvonattal utazott tovább Bukarestbe. Temesvárott hamar hire terjedt, milyen érdekes vendég van a városban és az esti gyorsvonatnál akkora tolongás támadt a szép olasz nő körül, hogy a tolakodók elöl idegesen a perronra menekült és ott várta be a vonatot.

— **Rochefort — La Fontaine.** *Rochefort*, a ki lapjában, az „Intransigeant"ban nagyon erős czikket közölt *Reinach* panamista képviselő ellen, rágalmazásért a kedélyes *Saint-Pélagie*-fogházba került. Itt irta az alábbi előszót *La Fontaine* meséinek egy uj kiadásához, amelyet *Caran d'Ache*, a hires franczia karrikatura-rajzoló illusztrált. A dühös antiszemita és Zola-üldöző ebben az előszóban ismét jobbik oldaláról mutatta be magát:

La Fontaine meséit Caran d'Ache-tól illusztráltatni: ez fényes ötlet volt. Elég szerénytelen vagyok megvallani, hogy az én ideám. Caran d'Ache képes lesz talán az ő határtalan perfidiájával magának tulajdonitani ezt az én eszmémet, de kérem, ne higyjenek neki. Hiszen nekem borzasztó sok fáradtságomba került, mig valamennyire meg tudtam győzni, hogy közte és La Fontaine között igen sok hasonlatosság van! Olyan sok, hogy engem akárhányszor igen nagy mértékben meglepett. Azt mondják, a legjobb La Fontaine illusztrácziók az *Ondry*-félék. Ezeknek nem szabad egy könyvbarát könyvtárából sem hiányozniok. Nos, én elösmerem, hogy *Ondry* nagy müvész volt. Nagyon szép hollókat, rókákat, nyulakat és lovakat tudott rajzolni. Csakhogy ezek természetrajzba való képek. A Caran d'Ache képei ellenben kevésbbé preczizek, de olyanok, amilyeneknek a nagy meseköltő képzelte őket. Caran d'Acüe, éppugy mint La Fontaine, ugyszólván belebujt az állatok bőrébe, annyira kiösmerte minden apró jellemvonásaikat, ösztöneiket, szokásaikat. Az ő képei valósággal uj ifjukort adnak ennek a régi könyvnek. Fogságom magányában, ahova „rossz magaviseletem" miatt ismét bekerültem, láttam az első képeket és mondhatom, hogy el voltam ragadtatva tőlük. Csak miután sokáig gyönyörködtem bennük, hagytam magamat rávenni az előszó megirására. Ezeknek a pompás rajzoknak a szemlélete valósággal áldásthozó volt rám nézve, mert kiragadott abból a pettyhüdt lelkiállapotból, melybe a rámkényszeritett unalom vetett. Elmélkedéseimnek sokáig nem tudtam czimet adni. *Fogságom órái*, ezt akartam először, de eszembe jutott, hogy ez nagyon közkeletü czim. *Életem és korom története*, erre is gondoltam. De attól tartottam, hogy a közönség valami rettentően száraz értekezést sejt a czim alatt és megborzongva teszi félre. Majd *Egy elitélt utolsó napjaira* esett választásom, csakhogy ezt meg elirta előlem egy ismeretlenül maradt iró. Ugy tettem aztán, mint azok a vendégek, akik félóráig bötüzgetik az étlapot, aztán — két kemény tojást rendelnek, vagyis addig válogattam a hangzatosnál hangzatosabb czimekben, mig a lapos „Előszó" czimet választottam. — Azután eszembe jutott az is, hogy harminczöt esztendőn át szakadatlanul és nem minden veszedelem nélkül a közérdekek szolgálatában állni s még csak annyi reménységet sem kapni, hogy annyi ideig élhetnék az emberek emlékezetében, mint az, aki mástól inspirálva megillusztrálja La Fontainet, ez nem kis mértékben megszégyenitő érzés!

— **Nyolcz munkás halála.** *Bezdán* mellett — mint *ujvidéki* levelezőnk irja — ma éjszaka nyolcz munkás belefulladt a Dunába. A nyolcz munkás a beocsini czementgyárban dolgozott és éjjel, bár nagy vihar volt, átkeltek a Dunán, hogy reggelre otthon legyenek. Többen figyelmeztették őket, várják meg, mig a vihar lecsillapodik, de a hazavágyó emberek nem hallgattak a jó szóra, nekiindultak a veszedelmes utnak és a széltől felkorbácsolt hullámok a Duna közepén felboritották a könnyü csónakot. A viharban lehetetlen volt a menekülés és igy mind a nyolcz munkás belefulladt a Dunába. Az áldozatok mindannyian családos emberek.

— **Bő istenáldás.** Ugyancsak bő áldásban részesült tegnap a pozsonymegyei Kisléghen *Kiss* János, egy szegény zsellérember. Nem kevesebb, mint négy leánykát hozott neki egyszerre a gólya. Az ikrek mind erősek és egészségesek, akár a makk.

— **A telefonos kisasszony elégtétele.** *Bécsből* telefonozza tudósitónk, hogy *Marten* Rezső kereskedősegéd, aki kerékpárüzletben van alkalmazva, nem régen egy kávéházba akart telefonozni, és minthogy a kisasszony nem adott neki elég hamar összeköttetést, a következőket kiabálta be a telefonba:

— Nyissa ki Nagysád a fülkagylóit, maga buta majom! Ha mindjárt össze nem köt, nyakon fogom ütni!

A törvényszék az udvarias kereskedősegédet 14 napi elzárásra itélte, két napi böjttel és egy napi „dunkli"-val szigoritva.

— **Ki volt a magyar nábob?** A napokban lapunkban *Regényhősök az életben* czimü kis krónikát közöltünk, amely azzal a kérdéssel foglalkozott, ki volt Jókai *Egy magyar nábob* regénye nábobjának az élő mintája. A czikk azt állitotta, hogy a nábob mintaképe báró *Balassa* Antal, Nógrádmegyének a század huszas éveiben egyik legnagyobb különcze. Erre vonatkozólag ma két levelet is kaptunk, melyeket a tárgy érdekességénél fogva alább közlünk. Az egyik levél, melyet *Fertő-Szerdahelyi* István irt, ezeket mondja:

Báró *Balassa* Antal nem a tiszttartójának leányát vette nőül és nem is agg korában házasodott és legfölebb csak igen fiatal korában lakhatott Kékkő várában, mert nős korában Fehér vármegyében lakott, Velenczén, neje pedig *Szigethi-Szerencsy* Istvánnak, a personálisnak és főpohárnoknak *Anna* nevü leánya volt, ki az ötvenes évek közepén halt el. Báró Balassa Antalnsk apja báró Balassa Sándor volt, ki 1745-ben született és 1832-ben halt meg. Ennek három neje volt, a harmadik *Kiss* Anna lehetett, a tiszttartó leánya. Ettől született egy fiu, Antal, az emlitett Szerencsy Anna férje. Báró Balassa Antal — barátai csak Balassa Tóninak nevezték — gavallér ember volt és akkori időben ritka iparvállalatokba kapott; többek között Velenczén gőzmalmot is épittetett, de anyagi zavarokba jutott és ekkor legkedvesebb barátjához, a szomszéd nagybirtokos V. Nep. Jánoshoz 30.000 forint kölcsönért folyamodott, ki a kölcsönt megtagadta. Balassa Antalnak azonban mégis sikerült pénzt kapni s akkor örökre itt hagyta gyermekeit és hazáját és azóta sohasem látták Magyarországon. Egy ismerősöm a hatvanas években Genfben volt a nemzetközi szocziáldemokrata-kongresszuson és ott egy jelenlevő ember magyarul szólitotta meg. Később megtudta, hogy ez a kivándorolt báró *Balassa* Antal volt. Mondták, hogy Konstantinápolyban él, talán még most is ott van, de később semmit sem halottam róla.

A másik levél, melyet Zsombolyáról *Berény* János küldött hozzánk, a következő felvilágositásokat adja:

Báró Balassa Antal az időbeli tiszttartója — kiről *D'Artagnan* ur megemlékezik — nagyatyám *Kiss* János volt, akinek leányát azonban báró Balassa Antal nem birhatta nőül, mert két leánya közül az egyik *Olgyáni Bérczy* Lajos, a báró ügyészéhez, a másik *Csörföly* Imre balassa-gyarmati ügyvédhez ment nőül. Báró Balassa Antal neje ugyan *Kiss* leány volt, de az nagyatyám Kiss János unokanővére vagy talán csak még távolibb rokona lehetett.

— **A bankóhamisitók.** A délvidékről egyre sürübben érkeznek bankóhamisitóbandákról szóló hirek. Ma *nagybecskereki* levelezőnk táviratozza, hogy a nagybecskereki országos vásáron *Csurcsin Nova* csurogi lakos ügyetlenül utánzott ötveneseket, ezreseket kinált jó pénzért. Több embert be is csapott a szélhámos, mig végre a rendőrök elcsipték éppen akkor, amikor egy vásárossal a hamis bankók becserélése ügyében alkudozott. Kihallgatásakor bevallotta, hogy ő egy *nagy pénzhamisitó-bandának a tagja.*

— **Spiritista felvilágositás.** Amikor a napokban az *Országos Spiritiszta Szövetség* kiáltványáról megemlékeztünk, nem felejtettük ki a kiáltvány ama merész állitását sem, hogy a szociálizmusnak legbiztosabb gyógyitása a spiritizmus. Hogyan akarja a nevezett szövetség a szociálizmust eltüntetni, arra nézve ma báró *Mikos* János, a magyar spiritiszták főnöke a következőket irja:

Ami a spiritizmusnak a szociálizmussal szemben mutatkozó hatását illeti, melyet sokan kétségbe vonnak, erre hosszas morál-politikai kitérés helyett csak azt válaszolom, hogy ami a szociálizmusban nemes és jó, vagy más szóval, ami ebben a nép jólétére irányul, azt mi is elfogadjuk, sőt elősegitjük. Kenyér helyett mi sem bölcs tanitásokkal

akarjuk megnyugtatni a népet. A nép azonban, mely ma lázong országszerte, nem annyira kenyeret kér, mint inkább *földet követel* s ennek semmi köze a szocziálizmushoz, ez tisztán a lelketlen izgatók eredménye, ugyanazoké az izgatóké,akik a népet előbb arra az erkölcstelenségre kitanitották, hogy nincs sem Isten, sem Haza! Nos hát mi a szocziálizmus eme kinövésének izenünk hadat, midőn azt mondjuk, hogy ha már az egyházak kudarczot vallottak s a nép azoknak nem hiszi el a földöntuli életet és ezért lett erkölcstelenné, akkor kisértsük meg mi, hátha mi nekünk elhiszi?

Ez szép dolog, az bizonyos, csakhogy minek felvilágositás helyett a szegény paraszt fejét elbolonditani kopogó szellemmel, guruló és beszélő forinttal s még más büvészkedő mesterkedésel?

— **Katonák veszedelme.** *Saarbrücken*ből táviratozzák: A 70. gyalogezred legénysége közt kitört különös epidemia tanulmányozása végett ma két főtörzsorvos érkezett ide. Három zászlóaljban 300 ember beteg, ezek közül 130-nak betegsége sulyos természetü. Haláleset eddig 22 volt.

— **Öngyilkosság az esküvő előtt.** *Nemes* Mórnak, a Neuschloss-vállalkozó czég főkönyvvezetőjének, holnap kellett volna házasságra lépnie. A fiatal ember nagyon szerelmes volt; azt mondják, a menyasszonya is. A nő azonban, kinek gyönyörüség, kinek gyötrelem. Nemes Mórnak mintha gyötrelem lett volna. Többször kicsordult a könye, mikor a leányról beszélt, akit halálosan szeretett. Ma este 6 óra tájban meglátogatta menyasszonyát, hogy vele és szülőivel a holnapi esküvöre egyet-mást megbeszéljen. Egy időre jókedvüen enyelgett a fiatal mátkapár azután elbucsuztak — a viszontlátásra. Nemes Mór elment a felső rakpart 10. száma alatt levő Neuschloss-féle irodába, levelet irt egyik rokonának, *Edelmann* Lipótnak, egy *Biler* Rezső nevü ismerősének és menyasszonyának, azután *főbe lőtte magát.* Mire a pisztoly durranásra a házbeliek az irodába futottak, már halott volt.

— **Az ezüstlakodalom *1850-ben.*** Anyám, mi az az ezüstlakodalom?

— Az a házasság huszonötödik évi fordulója. Én és atyád például 15 esztendős házasok vagyunk, tehát Isten segitségével 10 év mulvu megüljük ezüstlakodalmunkat.

1900-ban. Anyám, mondd csak: mi az az ezüstlakodalom.

— Ki beszélt neked ezüstlakodalomról? Azt huszonötesztendős házasság után ülték meg a régi világban. Ma már a régmult idők legendái közé tartozik ez a szokás. Ki él ma huszonöt évig házasságban?

1950-ben. Anyám, mondd meg nekem: mi az az ezüstlakodalom?

— Az ezüstlakodalom, leányom, az, ha valaki huszonötödször házasodik!

— **Bankó helyett papirszelet.** *Brassói* levelezőnk táviratozza: Az *Adler és testvére* brassói bankház a napokban 800 forintot küldött Gyergyó-Szent.-Miklósra Merza kereskedőhöz. Midőn Merza a levelet felbontotta, a *800 forint helyett csupa papirszeletet talált a boritékban.* A meginditott vizsgálat folyamán alapos gyanuokok merültek fel arra nézve, hogy a csalást *még* Brassóban követték el a bankba bejáratos egyének.

— **Öngyilkosság a tengeren.** *Fiumei* levelezőnk irja: E hónap 8-án a fiumei rendőrséget értesitették, hogy *Popovic* Nikola 48 éves bocche-dicattaroi születésü egyén váratlanul eltünt hazulról s családja attól tart, hogy valami szerencsétlenség érte. A rendőrség azonnal intézkedett, hogy Popovic előkerittessék, de fáradozása nem vezetett eredményre. Annyi idő után csak most tudódott ki, hogy Popovic Nikola nyomorultan fejezte be napjait. Ugyanis nevezett mult hétfőn a magyar-horvát tengerhajózási részvénytársaság „Fiume" nevü hajójára szállt, hogy Zárába menjen; alig ért azonban a hajó a nyilt tengerre, midőn a matrózok észrevették, hogy egy III. osztályu utas a hajó egyik részén beburkolva fekszik és körülötte nagy vértócsa van. Gyorsan kitakarták s akkor rémülve látták, hogy a nyaka beretvával át van metszve s hogy már halott. A halott nem volt más, mint Popovic Nikola. Alig ért a hajó Zárába, a kapitány jelentést tett az esetről a rendőrségnek; a vizsgálóbiró, aki a hajóra ment, miután kétségen kivül megállapitotta az öngyilkosságot, elrendelte, hogy a holttestet a halottas kamrába szállitsák. Az öngyilkoson czifra montenegrói ruha volt. Utólagosan a vizsgálat megállapitotta, hogy Popovic *Szófiából* jött Fiumèba, hogy Zárába menjen. Ez ügyben a vizsgálatot tovább folytatják.

— **A két jómadár.** *Grünwald* Arthur és Goldmann Lajos fiatal urakról szól az ének. Az egyik 17,a másik csak 23 éves. Szabad órákban néhány hónappal ezelőtt kereskedőlegények voltak, de Goldmann nemrégiben 10.009 forintot örökölt s ekkor felcsaptak uraknak. Az orfeumokban és más mulatóhelyeken legalább urak voltak, nagyon előkelő urak. A 10.000 forint azonban elfogyott, mivelhogy nincs az a sok, ami el ne fogyjon. Kereset után néztek, de a rőf nem illett már a kezükbe. Sebaj, Magyarországban senkisem halhat meg éhen — mondották és munkához láttak. Állott pedig ez abból, hogy lakást kerestek előkelő két fiatal ur részére, módosan bebutorozott garçonlakást. Fizetni nem fizettek, ellenben amikor a háziur, vagy a háziasszony már nagyon sokat alkalmatlankodott, feltünés nélkül távoztak. Csak azután vált nagyon feltünővé elmaradásuk, mikor két-három napig hiába várták őket haza, mert kiderült, hogy nemcsak maguk menének el, de elvitték a háziasszony selyemruháját, ékszerét és mindent, ami jó és drága s amit két szemök megláthatott, és két kezök elemelhetett. Hogy nyomukra ne jőjjenek, mindenütt más nevet, más foglalkozást jelentettek be. Itt *Steiner* Sándor és *Prinz* Imre, ott *Braun* Gyula és *Lang* Géza név alatt rejtőzkedtek, hol hirlapiróknak, hol banktisztviselőknek adták ki magukat. *Weisz* Györgynétől a nagykorona-utcza 8. száma alatt majdnem 500 forint értékü ruhanemüvel, *Rosenfeld* Náthántól a Wesselényi-utcza 37. szám alatti házból 60 forintnyi ékszerrel, *Papp* Jenő király-utczában lakó közigazgatási gyakornoktól nagy halmaz ruhával oldottak kereket. Néhány nappal ezelőtt fogta el őket a rendőrség, de Grünwald azt mondotta, hogy beteg s rögtön bevitték a Rókus-kórházba s mialatt a Zrinyi-utczai palotában pályatársát faggatták, hogy volt, mint volt, azalatt ő a *kórházból megszökött.* Goldmannt ma átkisérték az ügyészséghez s elkeseredetten szidta hütelen barátját, aki most az aranyszabadságot élvezi valahol, ahol rendőrök nem járnak.

A Szalavszky- és Rakovszky-ügy vége.

A középkori tüzpróbák megszünvén, a modern torturának egyik nem sokkal hátrább álló neme gyanánt huzódtak el előttünk a hetekig tartó tárgyalások. (Mennyit szenvedhetett ez alatt lelkileg a gyanusitott főispán.) A mai nappal végre hihetőleg lekerül a napirendről sok kellemetlen tanulságával ezen affaire, mint mindig hittük, a Szalavszky főispán rehabilitálásával.

Az ügyet befejező két nyilatkozat — az egyiket Szalavszky segédei adták ki, a másikat Rakovszky segédei, — a következő:

Tisztelt barátunk!

A becsületbiróságnak feloszlása után a jegyzőkönyvek közzététele napján fölkerestük Rakovszky István ur megbizottait, akikkel a mai napon déli 12 órakor a képviselőház háznagyi irodájában találkozván, a segéd urakhoz, névszerint Bolgár Ferencz és Kubik Béla országos képviselő urakhoz a következő kérdést intéztük:

Tekintettel arra, hogy a Szalavszky-Rakovszky-ügyben 1898. január 31-én felvett jegyzőkönyvben kijelentették, hogy „felük mindenkinek, aki általa magát sértve érzi, elégtételadásra kötelezettnek tartja magát", tekintettel arra, hogy a becsületbirósági eljárás a Rakovszky által felkért becsületbiró urak lemondása — tehát a Szalavszky vagy segédei cselekvőségére vissza nem vezethető körülmény — miatt hiusult meg, az ugyis nem Rakovszky által, hanem Szalavszky részéről kezdeményezett becsületbiróság feloszlása következtében, hajlandók-e az e kijelentéssel felajánlott lovagias, fegyveres elégtételt megadni?

Erre a föltett kérdésünkre nevezett urak nemmel feleltek:

Konstatáljuk ennélfogva:

1. hogy te Rakovszky István urnak veled szemben elkövetett sértéseért lovagias elégtételt kértél;

2. tekintettel arra, hogy Rakovszky a veled szemben elkövetett sértést konkrét vádakra látszott alapitani: a bizonyitást a vádak alaptalanságára felajánlottad;

3. hogy azok a vádak a tárgyalás és becsületbirósági eljárás folyamán — bár itt formaszerü verdikt nem jött is létre — olyanoknak bizonyultak, hogy azok egy részét (vagyis az Affendakisz in der Politik czimü czikkben foglaltat) „már mint befejezést nyertet" maguk Rakovszky segédei az 1898. január 31-iki jegyzőkönyvben elejtették, a Benkő Lászlónak Rakovszky által a képviselőházban fölolvasott vádjaira nézve pedig a 7 tagból álló becsületbiróság 4 tagja, névszerint: gróf Andrássy Tivadar elnök, Hollán Ernő altábornagy, báró Üchtritz Zsigmond és Bezerédj Pál urak szavazatuk indokolásában azt jelentik ki, hogy Benkő László saját vádjainak egy részére nézve önmaga beismerte, hogy azok téves információból eredtek, egyéb vádjaira pedig állitásainak igazolására tényleges bizonyitékokat fel nem hozott. (Becsületbirósági jegyzőkönyv 1898. február 24.)

4. Konstatáljuk továbbá, hogy a becsületbiróság részéről közzétett jegyzőkönyvből és a kezünknél levő okmányokból nyilvánvaló, hogy a becsületbiróság előtt az eddig fel nem hozott, de Benkő kihallgatásakor a becsületbiróság előtt felhozott ujabb vádaskodásoknak teljesen alaptalan voltát kimutatni és bizonyitani hajlandó és képes is voltál.

Mindezekből nyilvánvaló, hogy részedről a tényállás világos kideritésére minden megtörtént.

Ebből folyólag a január 31-én felajánlott lovagias elégtételnek — bármi indokolással való — megtagadását egyértelmünek kell tekintenünk azzal, hogy Rakovszky István ur és megbizottai egy tudatosan elkövetett sértésért — előbbi kijelentésükkel homlokegyenest ellentétben — a lovagias elégtételt megtagadják.

Ezzel az eljárással szemben ez ügyet a te részedről a lovagiasság szabályai szerint befejezettnek nyilvánitjuk.

Fogadd kiváló nagyrabecsülésünk és őszinte tiszteletünk kifejezését, melylyel maradtunk.

Budapest, 1898. február 29.

barátaid:

Pulszky Ágost.
Gajári Ödön.

*

Rakovszky István segédei felükhöz ma este a következő levelet intézték:

Tisztelt barátunk! A közted és Szalavszky Gyula valóságos belső titkos tanácsos ur közt felmerült becsületbeli ügyben a mai délelőtt folyamán Pulszky Ágost és Gajári Ödön országgyülési képviselő urak — utóbbi, mint Tallián Béla országgyülési képviselő ur helyettese, felkerestek bennünket és megbizójuk nevében azon kivánságnak adtak kifejezést, hogy a becsületbiróság feloszlása következtében megszakadt tárgyalásokat folytassuk; még pedig Szalavszky Gyula ur segédei a további becsületbirósági tárgyalás mellőzésével a feltétlen elégtételadást kivánták.

Mi részünkről erre megjegyeztük, hogy az elégtételadásra nézve ma is fentartják azt, amit az általunk s Pulszky Ágost és Tallián Béla országgyülési képviselő urak, mint Szalavszky Gyula segédei által f. évi január hó 31-én felvett jegyzőkönyvben mondtunk, hogy Rakovszky István mindenkinek, aki általa magát sértve érzi, elégtételadásra kötelezettnek tartja magát. Másrészt azonban kijelentettük, hogy a január 31-én felvett jegyzőkönyvi közös megállapodással oly helyzet teremtetett, melyet nekünk ignorálni nem szabad. A jegyzőkönyv határozataitól a becsületbiróságot illetőleg azért sem térhetünk el, mert ahhoz, hogy a becsületbiróság itéletet nem hozott és szétoszlott, sem tényekkel, sem mulasztásokkal hozzá nem járultunk és a becsületbiróság azt a kérdést,

amelyet mi elébe terjesztettünk: hogy lovagias kötelességet mulasztott-e vagy nem Szalavszky Gyula akkor, midőn a „Hazánk" 1897. évi szeptember 28-án megjelent czikkére lépéseket nem tett? — egyáltalában nem is tárgyalta, hanem szétmenését egy olyan kérdés fölötti vita idézte elő, amelyet Szalavszky Gyula ur segédei vetettek fel és melylyel szemben mi teljesen passive viselkedtünk.

Kijelentettük tehát Szalavszky Gyula ur segédei előtt, hogy a január 31-iki közös jegyzőkönyv alapján kötelességünknek tartjuk a január 31-én a Szalavszky ur segédei által proponált becsületbirósághoz általunk intézett kérdést becsületbiróság elbirálása alá bocsátani és hogy készek vagyunk egy ilyen becsületbirósághoz még egyszer tagokat nevezni.

Szalavszky Gyula ur segédei ezt nem fogadták el, hanem mereven csak azon kérdés feltevésére szoritkoztak, hogy hajlandók vagyunk-e Makovszky István nevében a fegyveres elégtételt megajánlani? Mi erre kijelentettük, hogy nem, mert kötelességünk ragaszkodni a köztünk és Szalavszky Gyula ur segédei között 1898. január 31-én létrejött jegyzőkönyv megállapodásaihoz. Ezzel a tárgyalás megakadt. Közös jegyzőkönyv nem vétetett föl. Midőn ezeket becses tudomásodra hozzuk, az ügyet részadról a lovagiasság szabályai szerint befejezettnek nyilvánitjuk és megbizásunkat kezeidbe visszaadjuk. Az 1898. január 31-iki jegyzőkönyvet és a becsületbiróság február 24-én befejezett jegyzőkönyvét ezennel átszármaztatjuk.

Budapest, 1898. február 28-án.

Őszinte hiveid

Kubik Béla s. k.

Bolgár Ferencz s. k.

A sikerült fotografiák.

Tegnap vasárnap volt, az a hetedik nap, amikor nemcsak az ember, de az Isten is pihent a munka után.

Ennek következtében a belügyminiszter telefonozott a várból a főkapitánysághoz, hogy pihenjenek és ne fotografáljanak tovább.

A főkapitány megtette azt, amit a lefényképezett deliquensek semmiképen sem akartak megtenni, tudniillik — *mosolygott.*

Későn jött a fehér kendő — a kegyelem jele, — a deliquensek már kiszenvedtek.

Fenn pedig a Zrinyi-utczai palota tetején a rendőrségi fotografus gőzerővel sokszorositotta a felvételeket és retusirozott, ahogy csak birt.

Egy kicsit furcsák voltak a képek ugyan, de hát maguk a szocziálisták is elég furcsák.

Az egyiknek netto hét orra és tizennégy szeme, nemkülönben hét szája és tizennégy füle volt egymás mellett. Az illetőt a gép előtt bizonyosan a hideg rázta s a fejével körülbelül ugy tremolázott, mint egy penzionált tenorista az ő magas Cé-jével. Innen a sok fül, szem, orr és száj.

A detektivek megnézték a sikerült képmást s meggyőződéssel teljes hangon konstatáltak, hogy igenis ez *Pfeifer* Sándor a hires agitátor.

Ilyen volt körülbelől a többi kabinet-portrait is. Némelyiknek a szája a saját fülébe sugott édes titkokat, másiknak a képe helyén egy sebesen forgó motolla volt megörökitve, amelynek az egyetlen fix pontját az orr képezte.

Szóval egytől egyig kitünően sikerültek s meg volt az az előnyük, hogy egyszerre nem is egy, hanem több emberre is hasonlitottak.

Ez a tény az első pillanatra ugy tünik fel, mintha nem felelne meg a czélarányosság követelményeinek különös tekintettel arra a sok nyomra, amelyet a hatósági bottal ütni szoktak, de a második pillanatra már kipislog belőle az adminisztrativ genialitás.

Mert habár a fotografia több emberhez is hasonlit, annyi bizonyos, hogy minden tettes több ember között lappang; ezt a több embert tehát a rendőrség letartóztatja s aztán kiválasztja közülök az igazit s a többit szélnek ereszti.

A tapasztalás csakhamar megmutatta, hogy a praktika ügyes volt.

Egyszerre ugyanis a székes-fővárosi rendőrség a következő táviratot kapta:

Allamrendoerseg bpest kotyikliet 1252 p21 n 935 3
a szetkueldoett fenykepek alapjan pfeiffer sandor socialista agitatort allomasnal elfogtuk magat schafhaxl tobias vaszon vigecznek lenni mondotta. utasitast keruenk rendoerseg

A Zrinyi-utczai palotában örömteljes szenzáczó támadt. Ime az akczió diadala!

A fényképészet az állam biztonságának a szolgálatában. Nesze neked Pfeiffer Sándor! Majd elmegy a kedved vászonban utazni.

Azonnal elment a sürgöny Kotyikletre, hogy Pfeiffer Sándor nagy sietve tolonczoltassék Budapestre.

De egy ujabb táviratkihordó jött pihegve s hozott egy másik táviratot, amely igy szólt:

allamrendoerseg bpest szilas balhas 175 p 21 n 935
szetkueldoett fenykepek alapjan pfeiffer sandor socialista agitatort allomasnal elfogtuk magat buxbaum nep. janos szilva izben utazonak lenni allitja. utasitast keruenk rendoerseg

Az egyik reudőrfogalmazó odaadta a másiknak a táviratot. Egymásra néztek. Őrdögadta Pfeiffer Sándorja. Egyszerre két helyen? ez szerfelett gyanus, sőt némileg a lehetetlenséggel határos.

Alig hogy magukhoz tértek meglepetésükből, jött a harmadik távirat s szólt eképen:

allamrendoerseg bpest kutia bagos 1579 p 21 n 935
szetkueldoett fenykepek alapjan pfeiffer sandor socialista agitatort allomasnal elfogtuk magat bluemchen kristof soer utazonak lenni allitja. utasitast keruenk rendoerseg

Ez már kissé sok volt. Egy dijnok a néma, de kérdőjelekkel terhes, csendet a következőképen próbálta megszakitani:

— Hivatalos tisztelettel van szerencsém jelenteni, hogy egy test ugyanazon egy időben két helyen csak alig, de három helyen épenséggel nem lehet.

Amire egy idős rendőrtanácsos azt mondta:

— Bolond beszéd, de nincs minden valószinüség nélkül.

És még jött vagy tizenöt távirat az ország 15 helyéről, amelyekből kiderült, hogy a Kárpátoktól Adriáig tizennyolcz helyen egy időben elfogták Pfeiffer Sándor szocziálista agitátort.

Ilyen rekordot a világ semmiféle rendőrsége sem ért el még soha.

Ez volt a kényszer-fotografia *diadala*, szabadon Mauthner árjegyzéke után.

* * *

1912-ben ujra szocziális mozgalom tört ki Magyarországban.

Az akkori főkapitány, aki fiatalabb korában ujságiró és rendőri riporter volt, megbizta a detektiv osztály főnökét, egy hasonlóképen volt ujságirót, hogy szereztesse meg az összes szocziálista vezérek és szónokok arczképeit lehetőleg föltünés nélkül. Még hozzá tette:

— De nehogy ugy tessék beszelezni, mint tisztelt elődeink 1898-ban, tudja akkor, amikor erőszakkal fotografirozták le őket!

— Kérem, főkapitány ur, nem kell ahhoz erőszak, csak bizza rám.

S ime egyszerre a szocziálista vezérek egy ismert szocziálista ujságirótól barátságos felszólitást kaptak, küldjék be hozzá arczképüket és életrajzukat egy szocziálista album számára, amelyet százezer példányban akar az elvtársak közt kiosztani. A szocializta vezérek a legnagyobb készséggel teljesitették az ujságiró kérését s a legkitünőbben talált arczképüket küldték el neki az album számára.

Ez az album az életrajzokkal együtt meg is jelent (a nyomtatási költségekhez a rendőrség hozzájárult) s a belügyminiszterium maga 5000 példányt rendelt meg belőle.

Erre a főkapjtány magához hivatta a detektiv-osztály főnökét s melegen megszoritva a kezét, igy szólt hozzá:

— Kitünő ötlet volt. Ha ez 1898-ban tisztelt elődeinknek eszébe jutott volna! —ts.

A szocziálisták ellen.

Az már bizonyos, hogy a szocziálisták egyelőre nem kerülnek le a napirendről. Van anyag naponta bőven róluk, habár a vidéken sok jelenséget tulságosan sötét szemüvegen néznek. Az aratásra való szerződések érdeklik most legjobban a gazdákat és a munkásokat. Az uj munkás-törvény is holnap lép életbe s valószinüleg nem fog nagyobb nehézségeket okozni. A központi szocziálisták kötekednek a rendőrséggel, amely ugyancsak zavarja őket éjjel-nappal. Okos szigoruság a kasza- és kapakerülő vezérekkel szemben nem is árt egy cseppet sem.

A mai eseményekről a következő tudósitások számolnak be:

Az Ujságirók Egyesülete és a rendőrség.

Tudvalevő, hogy a rendőrség a mult napokban megidézte *Mezőfi* Vilmos fővárosi hirlapirót, hogy a szocziálista izgatók albuma számára őt is lefényképezze. A rendőrségnek ez a magatartása nagy visszatetszést keltett a hirlapirók körében és többen panaszszal fordultak a Budapesti Ujságirók Egyesületéhez, kérve, hogy a rendőrség eljárásával szemben szolgáltasson elégtételt a megsértett hirlapirónak.

A Budapesti Ujságirók Egyesületének választmánya erre ma délután *Mikszáth* Kálmán elnöklésével rendkivüli ülést tartott, amelyen a választmányi tagok szokatlan nagy számban ban jelentek meg. Az ügy előadója *Szatmári* Mór főtitkár volt.

A választmány kihallgatta *Mezőfi* Vilmost, aki következőkép adta elő a rendőrségnek vele szemben tanusitott eljárását:

E hónap 26-án idézést hoztak a lakásomra, amely felszólitott, hogy vasárnap délelőtt 9 órára jelenjek meg a főkapitányságnál. A jelzett időre ott voltam. Garlathy Ödön kerületi kapitány fogadott két titkos rendőrrel s tudtomra adta, hogy a főkapitány rendeletéből hivatott, hogy lefényképezzenek. Én — kezemben a rendőrségről szóló törvénynyel — kérdeztem, hogy melyik törvény vagy miniszteri rendelet alapján akar engem lefényképezni. Hozzátettem, hogy az eddigi gyakorlat szerint csak rablógyilkosokat, tolvajokat és más a közbiztonságra veszedelmes embereket fényképeztek le, igy tehát diffamáló jelleggel bir, ha velem ugyanigy bánnak.

— Sajnálam, uram — felelte erre Garlathy — nekem rendeletem van, hogy lefényképeztessem. Ön szocziáldemokrata érzelmeiről széltében ismert, a budapesti munkáspárt-vezetőségével kontaktusban van, igy tehát a többi szocziálistákkal hasonló elbánásban kell részesitenünk.

— Kapitány ur — válaszoltam — igaz, hogy szocziáldemokrata vagyok, tudományos meggyőződésből hive és hirdetője a törvényes formák közt történő békés társadalmi átalakulásának s eme meggyőződésemért irodalmi uton, mint iró és ujságiró küzdöttem és küzdök. Ennyit magamról. De ha egyébként is működtem volna, ha a minden szabad államban a polgároknak biztositott agitáczió szabadságával élve, gyüléseken élőszóval hirdettem volna elveimet: akkor is tagadom a rendőrségnek azt a jogát, hogy rovatlan multu állampolgárokat törvény ellenére ilyen gyalázatos elbánásban részesitsen. Kijelentem, hogy ***tiltakozva az eljárás ellen, csak az erőszaknak engedek.***

A kapitány urra, ugy látszik, hatottak ellenvetéseim, mert egy kis türelemre kért, hogy a főkapitánynyal ügyemben értekezzék. Mialatt távol volt, a két titkos rendőr ügyelt fel rám, nehogy időközben eltávozzam. A rendőrkapitány erre negyedóra mulva visszatért és kijelentette:

— Sajnálom, uram, a főkapitány ur ragaszkodik az ön lefényképeztetéséhez.

— Én meg ismételve tiltakozom, a rendőrségnek ezt az eljárását törvénytelennek, jogtalannak tartom és önt teszem érte felelőssé. Kijelenti ön, hogy erőszakkal is lefényképeztet, ha önként nem megyek?

— Igen, erőszakkal is a fényképészhez vitetem önt, ha a maga jószántából nem megy.

S ezzel intett a két titkos rendőrnek, akik mellém állottak.

— Csak az erőszaknak engedek — jelentettem ki.

A kapitány ur még jegyzőkönyvet vett fel velem, amelynek aláirását azonban megtagadtam.

Ezután az egyik titkos rendőr felszólitott, hogy kövessem és a főkapitányság épületének negyedik emeletén levő fényképészeti müterembe vezetett, ahol a titkos rendőr felügyelete mellett lefényképeztek.

Ez a száraz tényállás.

Mezőfihez, a tényállás előadása után *Mikszáth* Kálmán elnök a következő kérdést intézi:

— Volt önnek már valaha baja a törvényszékkel vagy a rendőrséggel?

— Soha. Még kihágásért sem voltam büntetve. Egy izben volt sajtópöröm, mint a *Szabad Szó* munkatársának, de akkor felmentettek.

Singer Zsigmond választmányi tag: Milyen lapokba irt?

— Tiz év óta különböző napi lapok munkatársa voltam. Igy a *Magyar Hirlap, Pesti Hirlap, Magyar Hiradó, Pesti Napló, Szabad Szó* és *Függetlenség* hirlapoké és közben egy-egy munkáslapban jelentek meg tőlem közlemények. Két éve *Népolvasótár* czimmel a munkásérdekeket védő heti lapot szerkesztek, amely inkriminálva soha sem volt.

Vészi József választmányi tag: Mit gondol, mit akart a rendőrség azzal elérni, hogy önt lefényképeztette?

— Nézetem szerint, háromféle czélt akart elérni. Először lehetetlenné akarta tenni, hogy a vidékre utazhassak, amit eddig csak hirlapi kiküldetésben és lapom érdekében tettem meg, másodszor meg akart félemliteni, hogy meggyőződésemtől térjek el és harmadszor társadalmilag akart diffamálni, hogy ekszisztencziámban tönkre tegyen, mert mint hirlapiró köteles vagyok szerkesztőm utasitásából a vidékre is, tudósitás czéljából, elutazni. Ha azonban a vidéki hatóságok üldöznek: ez lehetetlen és hirlap nem alkalmazhat.

Hosszabb vita indult meg ezután, amelynek során az összes felszólalók éles hangon nyilatkoztak a rendőrség eljárása fölött. Végre a választmány egyhangulag a következő határozatot hozta:

A választmány a rendőrség eljárása felett *mély felháborodásának* adván kifejezést, elhatározza, hogy a *budapesti főügyésznél bünfenyitő följelentést* tesz, mert a rendőrség eljárásában hivatalos hatalommal való visszaélést lát.

A feljelentés *testületileg* adatik át a fő ügyésznek és a választmány felhivja az egyesület tagjait, hogy a följelentés átnyujtásánál minél nagyobb számban vegyenek részt.

Egyben *felterjesztést intéz az igazságügyminiszterhez*, amelyben a törvénytelen eljárás hivatalból való megtorlását fogja kérelmezni.

Az egyesület tagjai között nagy lelkesedést keltett az erélyes határozat, különösen mikor általános helyeslésre talált az az eszme, hogy az igazságügyminiszternek is testületileg fogják átadni az egyesület felterjesztését.

Az uj munkástörvény.

A munkaadók és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló 1898: II. törvényczikk holnap, márczius 1-én lép életbe. Ez alkalomból közöljük, hogy a földmivelésügyi miniszter kezdeményezésére sok helyen népies felolvasásokat tartottak az uj törvényről, amelyet a miniszter intézkedései folytán egy millió példányban terjesztettek el a munkások között.

A beérkezett értesülések szerint a mezőgazdasági munkások általában, amig egyrészről felismerik, hogy az uj törvény a minimum biztositása, a jancsibankók tilalmazása, a szerződéskötés módjának szabályozása, a felbontási okok medállapitása stb. által a munkásoknak igen sok régi óhajtását valósitja meg s igen sok jogosult panaszát orvosolja, addig más részről belátják, hogy az uj törvény csak azon törvénysértőkkel és izgatókkal szemben szigoru, akik az uj törvényjavaslat ellen, saját érdekükből a józan munkásnépet is fel akarták izgatni. Az eddigi jelentések szerint az uj törvény végrehajtása — ha itt-ott nehézségek lesznek is — általában komoly rázkodtatás nélkül fog megtörténni.

A hült hely.

A szocziálisták a rendőrségnek ellenük irányuló müveleteiről mindig előre értesülnek. Igy a napokban a rendőrség elhatározta, hogy *Rádi* Sándor, *Pfeiffer* Sándor és *Csizmadia* Sándor munkásvezéreket, a szocziáldemokrata pártvezetőség tagjait, Budapestről kitiltja és illetőségi helyükre toloncztatja. Erről az intézkedésről a szocziálista pártvezetőség már napokkal előbb értesült és mig a detektivek Pfeiffer Sándort tegnap egész éjjel lázasan hajszolták, Pfeiffer elutazott Budapestről s a külföldre ment, hogy a pártvezetőség megbizásából a külföldi sajtóval összeköttetéseket szerezzen, azoknak információkat adjon a magyarországi viszonyokról s a külföldi szocziálista pártoktól támogatást kérjen. Csizmadia Sándor is idejében hazautazott illetőségi helyére, Orosházára, hol a békésmegyei mozgalmat s az aratási készülődéseket szervezi. A hódmezővásárhelyi munkások már tegnapelőtt, azaz szombaton este egyik vagyonos „elvtárs“ tanyáján értekezletet tartottak, az orosházai munkások pedig vasárnap éjjel az orosházai szőlőkben jöttek össze és Csizmadia Sándor előadása alapján megállapitották az aratási követeléseket. A rendőrség tehát a kiutasitásokat nem foganatosithatta, noha az elfogatási parancs mindkettő ellen ki is volt állitva.

Szürös atyafiak.

A rendőrség néhány nap óta azt az érdekes taktikát követi, hogy a pályaudvarokba detektiveket küld, kik vörös nyakkendőket és mellükön *jogot a népnek* felirásu szocziálista-jelvényeket viselnek s a vidékről érkező földmiveseket, mint *elvtársakat* üdvözlik, velük beszédbe elegyednek s akikről a beszélgetés folyamán megtudják, hogy szocziálista, azokat elvezetik a főkapitánysághoz, hol őket fogva tartják. A toloncházban jelenleg is 50—60 földmives van elfogva, közöttük nagy számban vannak Várkonyi hivei Szabolcs- és Szatmármegyékből, kik vezérüket jöttek meglátogatni. A földmivelőket néhány napi fogság után hazatolonczolják illetőségi helyükre.

Munkások küldöttsége a miniszternél.

Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter vasárnap 27-én délelőtt 12 órakor fogadta az *Országos Nemzeti Szövetség* és *Munkásképző-Intézmény* 50 tagból álló küldöttségét, melyet dr. *Herczegh* Mihály és dr. *Lehoczky* Antal elnökök vezettek elébe. A küldöttség tizennégy budapesti munkás és iparos egyesület elnökségeiből alakult meg.

Dr. *Herczeg* Mihály elnök szép beszédet mondott, amelyben köszönetet mondott a miniszternek azért, hogy a munkás-törvényeket megalkotta. Ezek a törvények a munkások tulnyomó részét teljesen kielégitették és megnyugtatták. Eddig is csak az volt a baj, hogy a szocziálista agitátorokon kivül senki sem törődött a munkás néppel, holott az volna igazán hazafias cselekedet, ha a vagyonosabb és tekintélyesebb társadalmi osztályok is törődnének a munkásokkal s komolyabban foglalkoznának az ő jogos és méltányos kivánságaikkal és érdekeikkel. Az Országos Nemzeti Szövetség munkásügyi osztálya is azért alakult, hogy figyelemmel kisérvén a munkások viszonyait, javitson azoknak sanyaru állapotán.

Ez egyesület ezenkivül még arra is törekszik, hogy alkalmas hazafias munkavezetőket alkalmazzon a külföldi munkavezetők helyett, akik többnyire agitátorok; oda törekszik, hogy a fiatalabb munkásnemzedéket hazafias szellemben oktassa, hogy munkás olvasó-köröket, betegsegélyző egyleteket, fillért egyleteket, munkás-könyvtárakat, balesetek ellen biztositó és munkás-közvetitő intézményeket, rokkant házakat, stb. stb. állitson fel.

A miniszter válaszában megköszönte a küldöttség megemlékezését s azután igy folytatja:

Ami a törvényhozás által ez évben megalkotott munkás-törvényt illeti, örvendek, hogy a tapasztalatok, amelyeket eddig szereztünk és az értesülések amelyeket az ország különböző vidékeiről kapok, nekem adnak igazat abban, hogy e törvényt nem csupán a jóravaló munkaadók, hanem a jóravaló munkások is a maguk törvényének is tekintik és a munkások abban nemcsak kötelezettséget látnak a maguk részére megszabva, hanem látnak jogokat is a maguk részére biztositva, látnak a törvényben védelmet és oltalmat. (Igaz! Ugy van!) Hogy egyebet ne emlitsek, maga a minimum megállapitása is olyan intézkedés, melyet talán a munkások maguk sem remélhettek volt elérhetni. Remélem, hogy a törvény életbeléptetése simán fog folyni, remélem, hogy a józan gondolkodásu munkások mindenütt felfogják, hogy e törvény milyen haladást jelent az ő helyzetükre nézve, s hogy e törvény által tulajdonképen csak azok szenvednek hátrányt, akik nem békésen dolgozni, hanem csupán izgatni, másokat a munkában meggátolni s az elvállalt szerződéseket az utolsó perczben megszegni akarják. (Igaz! Ugy van!) De nemcsak a kormányra és törvényhozásra, nemcsak az államra várnak kötelezettségek, hanem vár feladat a társadalomra is, különösen nemes feladat vár a hazafiasan müködő egyesületekre, de feladat vár minden egyes emberre, minden egyes birtokosra is. Miután én ugy vagyok meggyőződve, hogy a Nemzeti Szövetség ennek teljes tudatában van és élére akar állani azon egyesületeknek, amelyek ezen mozgalommal üdvösen foglalkoznak: mindenkor örömömre fog szolgálni, ha a Nemzeti Szövetség ily irányu tevékenységét előmozdithatom. (Zajos éljenzés.)

Elszigetelés.

S.-A.-Ujhely, február 28.

A Bodrogközre ujabban nem — mint Iglóról jelentették — a Perbenyik községben kitörőben levő zavargások megakadályozására rendeltek ki katonaságot. Perbenyiken *szó sincs* zavargásokról. A Kassáról és Iglóról tegnap érkezett két zászlóalj a *Bodrogközről a Latorcza mentén fekvő községek felé terjedő szocziálista mozgalomnak a sátoralja-ujhelyi és nagy-mihályi járástól, valamint Szabolcs- és Ungmegyéktől való elzárására szolgál.*

A két zászlóalj ugyanis félkörben Bodrog-Szerdahely, Kis-Kövesd, Páczin, Czigánd, Karád, Ricse, Leányvár, Agárd, Király-Helmecz, Ág-Csernő, Bottyán, Lelesz és Boly községekben helyezkedik el.

A Bodrogközön tehát most már négy zászlóalj katonaság és 86 csendőr operál a szocziálizmus ellen. Jelenleg mindenütt csend van, de akik ott a helyzetet jól ismerik, azt állitják, hogy a csend csak látszólagos. A lappangó tüz folyton terjed. A könnyenhivő rászedett nép nem tudja elfelejteni a „Földmivelő“ tanait, az igért *földosztást* és a kilátásba helyezett *jobb jövőt.*

Bácsmegye az inségesekért.

Zombor, február 28.

Bács-Bodrogh vármegye legutóbbi közgyülésén két határozatot hozott, melylyel bebizonyitotta, hogy a lakosság szegény részének megélhetéséről tőle telhetőleg gondoskodni kiván.

Az egyik határozat az ó-becse-ujvidék-titeli helyi érdekü vasut kiépitésére vonatkozik. A vármegye ennek a helyi érdekü vasutvonalnak kiépitésére már megszavazott 250,000 forintot, ezt a határozatot a miniszter jóváhagyta. Az engedményesek ujabbi 185,000 forint hozzájárulási összeget kértek. A megye közönsége megszavazott még 70,000 forintot, de azzal a határozott kikötéssel, hogy a vasutépitési munkálatok megfelelő mérvben márczius havában mulhatatlanul megkezdessenek és hogy a földmunkálatoknál kizárólag vármegyebeli és első sorban inséges munkások alkalmaztassanak.

A második határozatban a megye, ugyancsak azért, hogy az inséges népnek keresetet adjon, megszavazott az ujvidéki járásban kiépitetlen utak

javitására 5000 forintot, a bajaiban 6000-et, a somboriban 3200-at, az apatiniban 3000-et, a palánkaiban 550-et, a topolyaiban 2600-at, a kulaiban 2000-et, a bácsalmásiban 5250-et, a zentaiban 2200-at, az ó-becseiben 13720-at és Zenta város területén 2000 forintot.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Dalestély.** *Landi* Kamilla mai második dalestélyén a Vigadó nagytermében egész széksorok maradtak üresen. A közönség tehát Landi Kamillát le tudja szállitani arról a talapzatról, amelyre a reklám helyezte, arra az alacsonyabb pidesztálra, amelyre művészete érdemesiti. Szinvonala igy is elég tekintélyes. Szép, tömör altja, valamint technikailag sima és izléses előadásra mindenkit kielégithet, föltéve, hogy nem keressük énekében a fölfogás bizonyos önállóságát vagy a szív rezdüléseit. Ő a dalének rajzmestere: minden dalát szépen, szabatosan megrajzolja, de a szinek fölött se nem rendelkezik, se nem uralkodik. Milyen kolorista volt Barbi Alice! Hiszen minden dal, melyet tőle valaha hallottunk, ma is ugy él kedélyünkben, mint ahogy ő véste oda bele. Ugyanazzal a ritmussal, ugyanazokkal az akczentusokkal és szinhatásokkal. Ő mintázott és kommentált nékünk egy csomó dalt a tizenhetedik századbeli olasz maestroktól ép ugy mint Schubertől vagy Brahmstól. Amint ő azokat formálta, ugy fixirozódtak e dalok vagy legalább is egy részök a lelkünkben és ott vannak máig is épségben. Ha Landi Kamilla egy Schumann-dalt akár ötször fog elénekelni és mi hazamenve utána kántáljuk, az utczán már ugy fogjuk dudolni, ahogy Barbitól vagy mástól vagy talán soha senkitől sem hallottuk, de semmi esetre sem ugy, amint ezt Landi Kamilla dalolta el nékünk. Kicsoda fog mához egy évre emlékezni arra, hogy Landi miként zengte el ezt vagy azt a dalt? Bizonyára senki. És miért? Mert egyéniségének nincs meg az originalitása. — A hangversenyben hallottuk még *Popper* Gertrudot; ez egy bécsi hegedüslány, aki vézna hanggal, de többnyire figyelmesen és tisztán játszik. m. g.

* **Dobra került szinház.** Székesfehérvárott a csődbe jutott szinházat ma árverezték el rendkivül érdeklődés mellett. A város még tavaly novemberben elhatározta, hogy a szinházat megveszi és ugyanakkor az örökös páholytulajdonosok, gróf *Zichy* Jenő és *Havranek* József polgármester kezdeményezésére, a város javára lemondtak követeléseikről, amelyek összesen 9000 forintot tettek. Igy aztán a mai árverésen a város egyéb vevők felett 9000 forint előnyben volt. Az eredmény pedig az lett, hogy egy budapesti konzorczium 65.000 forintos ajánlata ellenében *a szinházat 69.050 forintért csakugyan a város vette meg.* Igy az összes hitelezők megkapják pénzüket és Székesfehérvárnak városi szinháza lesz. A kezelés fölött a legközelebbi közgyülés határoz.

* **Filharmoniai hangverseny.** Szerdán, márczius 2-án lesz a VII. filharmoniai hangverseny, Erkel Sándor vezénylete alatt *Busoni* Ferrucio zongoraművész közreműködésével. Ezen a hangversenyen két érdekes ujdonságot mutatnak be: *Haydn* egyik szimfóniáját (D-dur, a „párisi szimfóniák" 5-ik, az „Edition Peters" 10-ik száma) és *Mihalovich* „Pán halála", czimü művét. Befejezésül Wagner „Császárinduló"-ját játszák. Busoni egy nagy zongoraversenynyel mutatkozik be ezuttal először a budapesti közönségnek.

* **A Veresesagin-kiállitás.** A képzőmüvészeti társulat értesitette *Wlassics* Gyula minisztert, hogy az iskolák növendékeinek, ha tanáraik vezetése alatt jönnek, megengedi, hogy ingyen nézhessék meg a Veresesagin-kiállitást. A tárlatot tegnap, vasárnap, 4000 ember tekintette meg. Itt megemlitjük, hogy Veresesagin Moszkvából gratulált *Lotz* Károlynak. A képzőmüvészeti társulat titkárához ugyanis a következő táviratot intézte: „Adja át üdvözletemet Lotznak és az ő személyében az egész vendégszerető Budapestnek."

* **Jókai „Leventé"-je.** Egy-két lap ma azt irta, hogy a nemzeti szinház igazgatósága Jókai Mór „Levente" czimü történelmi szinmüvének előadásáról lemondott. Ez a hir nem felel meg a valóságnak. Tervbe volt véve, hogy Jókai drámáját, mely a daliás időkben játszik, április 11-dikén, a negyvennyolczas törvények szentesitésének 50 éves forduló napján, hozzák szinre. De miután a darabban semmi alkalomszerü nincsen és a szezon vége felé előadni nem volna helyes, az iró kivánságára a nemzeti szinház igazgatósága elhatározta, hogy a „Leventé"-t, melyhez uj és fényes diszleteket festenek, őszszel mutatja be.

* **Uj franczia bohózat.** A Palais-Royalban Sylvane és Artus *La culotte* czimü uj bohózata fényes sikert aratott. A darab hőse egy végrehajtó, akit felesége egy könnyüvérü nő lakásán talál. A szerencsétlen ember persze hivatalos minőségben jár ott, azért, hogy foglaljon, a féltékeny hitves azonban hütlenséggel gyanusitja. A félreértéseket csak növeli az, hogy ama hölgyecske könyörög a végrehajtó nejének, hogy szabaditsa meg férjétől, aki egyre „üldözi." Persze az üldözés alatt mindegyik mást ért és ez a szójáték elegendő arra, hogy olyan zavart csináljon, aminőre a szerzőknek szükségük van. A közönség egész este nem fogyott ki a kacagásból.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* **Fehér éjszakák.** A Spree- és Rajnamenti ujságok ugyan ezt a kötet novellát ugy hirdetik, mint a német könyvpiacznak egy kiváló érdekességét, de azért minket szerzője közelebbről érdekel. Mert *Kabos* Ede, a magyar irói gárda tagja és hogy „Fehér éjszakák" czimü könyvét a lipcsei előkelő *Neupert* czég lefordittatta németre és most kiadta, bizonyitja egyuttal, hogy ennek az irói gárdának egyik kitünősége. A *Weisse Nächte* (ez a kötet német czime) öt elbeszélést tartalmaz, amelyekre a magyar olvasóközönség kétségkivül még jól emlékszik. Német nyelven a *Sammlung moderner Belletristik in- und ausländischer Autoren* czimü sorozatban jelent meg, amely a külföld elsőrendü irói mellett a magyar Parnasszusnak is helyet szorit, már eddig is kiadván egy-egy müvét Jókainak, Bródynak, Herczegnek. A legujabb kötet e gyüjteményben a „Fehér éjszakák." Egy bevezető dolgozat ismerteti és jellemzi *Kabos* eddigi irodalmi működését.

Apponyi az Akadémiában.

Gróf Apponyi Albertet megint beajánlják az Akadémiába. A második osztály tiszteletbeli tagjává ajánlották be külön-külön ajánlattal: Láng Lajos, Concha Győző, Acsádi Ignácz és Asbóth János. Az utóbbi roppant meleg ajánló levelét egyik kőnyomatosunk utján publikálja, s mi érdekes voltáért közreadjuk ezt a beajánlást.

Igy szól:

Apponyi Albert grófot a II. osztályban *tiszteleti tagnak ajánlom.*

Látjuk, hogy vannak, akik elegendő jogczimnek tartják az akadémiai tagságra, ha valaki vala mely tudományos vagy a tudományokkal kapcsolatos intézetnél kisebb-nagyobb ideig alkalmazásban van és némi adatokat és ismertetéseket is publikált; ellenben idegen szemmel nézik, aki sem ilyen hivatalban nincs, sem kenyerét nem keresi valamely tudomány után, vagy legalább tudomány körül.

De ha azt akarjuk, hogy a nemzet szellemi élete, szive lüktessen a Magyar Tudományos Akadémiában, ha helyre akarjuk állitani régi tekintélyét, népszerüségét, ha nem a nemzet közönyét, hanem érdeklődését akarjuk, ha nem akarjuk, hogy idővel középtanodai tanáregyesületté sorvadjon, hanem álljon meg eredeti rendeltetésének szinvonalán: akkor a Magyar Tudományos Akadémiában egyesitenünk kell mindazt, ami a magyar nemzetnek magyar szóban megnyilatkozó szellemi fénye. És ebből a szempontból gróf Apponyi Albert első helyen áll.

Nézeteink eltérhetnek sokban vagy egészben. De nem ez a kérdés. A kontestatio teszi a szellemi életet. Ahol csak egy irányt, csak egy felfogást türnek, ott a szellemek meddősége, az eszmék megcsontosodása kezdődik, a bizantinizmus uralkodik. Bármit helyeseljünk vagy ellenezzünk gróf Apponyi Albert politikai szónoki működésében, mint politikai szónok a legnagyobbak egyike, az volna a legnagyobb nemzeteknél is. Szellemi látköre univerzális a szak- és szakocska-korlátoltság e napjaiban. Magyarsága tökéletes, mintaszerü; midőn a politikusok, szak- és hirlapirók jórésze már nem tud magyarul irni. Kiválóan müvelője a magyar nyelvnek, sőt fejlesztője. Mert ennek a férfias, hangzatos, csengő-zengő magyar nyelvnek, melynek legszebb hatásai épen a szónoklatban vannak, oly erőit, oly bájait, oly hangszerelését fejtette ki, melyeket nem találunk előtte. Játszik a szivnek minden hurjain, a legszárazabb anyagnak tündöklést tud adni, nemes előkelőséget a legelfajultabb vitának. Szónoklatainak kompozicziója harmonikus és impozáns egész az improvizáczióig.

Fejtegetése, bonczolása, a felölelt eszmék és szempontok gazdagsága mellett is mindig átlátszóan tiszta, világos, szoros kapcsolatában mintha önként folyna; indokolása nemes és felemelő, humora, ha hozzá folyamodik, derüs és felderitő; iróniája finom, elegáns, kiméletes és a nemes izlés nem hagyja el ezekben, valamint felháborodásában sem. Persvasiója magával ragad, lelkesedése, felháborodása felemel. Ha nem is tartozik ide, de tartozik a szónok jellemzéséhez az a mód, ahogyan szellemi alkotását támogatja az előadás müvészete: a magas alak tartásának keresetlen előkelősége, a merészen metszett arczulatnak, a taglejtésnek nyugodt és mégis minden hatásra képes játéka, a bugó hangnak gazdag modulácziója, melyet, mondhatnám, zenei müvészettel ugy ural, hogy disszonancziába a teljes hévnek, sőt szenvedélyének ritka pillanataiban sem csap át. Az ilyen szónok érteti meg, hogy miért sorolták a régiek a szépmüvészetek közé a retorikát. De ha ezért és szónoki egész jelleménél fogva magának követelhetné gróf Apponyi Albertet az akadémia nyelv és széptudományi osztálya is, a II. osztályba sorolja őt az, hogy szónoki működését csaknem kizárólag a politikai vitáknak szentelte és ezekben a politikai és társadalmi problemák megoldását lényegesen előre vitte. Mert jólehet nálunk nem érvényesül a pártok váltógazdasága, téves azt hinni, hogy az ellenzéki eszmeharczosok működése meddő. Ellenkezőleg. Folytonosan látjuk, habár gyakran későn és nehéz vajudások közt is, eszméik átszivárgását és érvényesülését az állandó uralomban lévő pártnál és éppen gróf Apponyi Albert működése ennek egyik legcsattanósabb bizonysága.

Jelöltsége felmerült ismételve.

Tavaly elüttetett azzal, hogy ha előbb más nagy szónokát választjuk meg a képviselőháznak, akkor e preczedenssel meg lesz könnyitve gróf Apponyi Albert megválasztása is. E preczedensre nem volt ugyan szükség, mert az Akadémiának már azelőtt is voltak tagjai, akiknek működése kizárólag politikai volt. De miután most már az a másik nagy szónok meg van választva, diszére mindenesetre az Akadémiának, hinni kell, hogy gróf Apponyi Albert *megválasztása ezuttal egyhangu lesz.*

Asbóth János, s. k.

Tudja azt a Mindenható, hogy mi szükség volt ennél a beajánlásnál Apponyi Albertet ilyen nagyon feldicsérni és a politikusokat, irókat és hirlapirókat ilyan nagyon leszólni. Ezzel ugyan Apponyi nem lett nagyobb és a magyar politikai világ és hirlapirodalom se lett kisebb. Azt meg talán még az Akadémia se hiszi el Asbóth Jánosnak, hogy a magyar politikusok, szakirók és hirlapirók jórésze már nem tud jól magyarul irni. Hát akkor ki tud? Talán Apponyi, aki *nem* ir, vagy Asbóth, aki *leir*?

Vagy talán egyáltalán nem tud magyarul senki? Mert hiszen széles e hazában jóformán alig van tollforgató ember, aki nem ujságiró. Akármit beszél az Akadémia és benne Asbóth, nálunk nincs se szépirodalom, se tudományos literatura, csak ujságirás. Mindenki csak ujságba ir, még Asbóth is a könyomatosba teszi a kifakadását, ha azt akarja, hogy a világ tudjon róla.

Ez egyszer még megtettük neki azt a szivességet, hogy ő is *rossz* magyar hirlapiró lehessen egy napig.

Egyébként pedig nagyon szivesen látjuk, ha Apponyit egyhangulag beválasztják az Akadémiába. Azt hisszük, ez nem fog az ő magyarságának megártani.

FŐVÁROS.

(A budai vigadó.) A budai vigadó épitése ügyében kiküldött bizottság elfogadta az épület homlokzatára nézve *Kalina* Mór és *Árkay* Aladár tervét. Márczius 18-án az árlejtést is megtartják a kőmüves-, ács- és kőfaragó munkákra.

(A villásreggeli.) A tanács adóügyosztályában tilos a villásreggeli. Nem az adófizető közönségnek, mert az, aki itt jár, aligha tarthat meg reggelire valót, hanem az ügyosztályban alkalmazott tisztviselőknek, akik reggel 8 órától délután 2 óráig ott foglalatoskodnak. *Faller* Ferencz tanácsnok rendelkezett igy a táplálkozás irányában, nem tudni miféle nemzetgazdasági okokból. Kivétel csak azokra nézve fordulhat elő, akik hiteles orvosi bizonyitványnyal igazolják, hogy betegek s a villásreggeli lényeges kellék ahoz, hogy felgyógyuljanak. Ezeknek azonban valamely *félreeső helyre* kell vonulniok, nehogy az étvágyat a többiben is fölgerjeszszék.

A Hungária-körut magas vasutja.

A nyugati pályaudvartól a Hungária-körutón végig a közvágóhidig tervezett magas vasutnak ma volt a közigazgatási bejárása.

Hetek óta heves üzenetváltások előzték meg ezt a bejárást a főváros és a kereskedelmi miniszterium között, mert az engedélyezés, a közigazgatási bejárás elrendelése a főváros előzetes meghallgatása és a tanács, valamint a köztörvényhatósági bizottság nézete szerint — a főváros vitalis érdekeinek szemmeltartása mellőzésével történt.

A hatóság eleinte azon a véleményen is volt, hogy a főváros a bejárásra — mivel ezt törvénytelennek tartja — nem küldhet képviselőket. Később azonban, mikor nyilvánvaló lett, hogy a tiltakozással a kereskedelmi miniszteriumban nem sokat törődnek s a miniszter azt is megigérte, hogy ezen a közigazgatási bejáráson csak müszaki tárgyalás lesz, amelytől az elvi tárgyalás alkalmával teljesen függetlenül határozhatnak, mást gondoltak s elküldötték a törvényhatóság képviselőit a tanácskozásra.

Ez azonban épen olyan volt ma, mintha nem is küldötték volna, vagy talán még rosszabb, mert az ellentéteket még inkább kidomboritotta. A közgyülés megbizottai kijelentették, hogy a miniszter intézkedéseit *nem ismerik el* törvényeseknek, kifejtették, hogy miért mondják ezt és *ott hagyták a tanácskozást.* Az ülés pedig eredménytelenül végződött.

A közigazgatási bejárást, illetőleg a müszaki tárgyalást *Mándy* Lajos miniszteri tanácsos vezette. Képviselve voltak a kereskedelmi miniszterium, a vasuti és hajózási főfelügyelőség, a közös hadügyminiszterium, a közmunkák tanácsa, a székes főváros, Pest vármegye államépitészeti hivatala, az államrendőrség, a magyar államvasutak igazgatósága, a budapesti közuti vasut, a villamos városi vasut a budapesti helyiérdekü, a rákospalotai villamos és a szentendrei helyiérdekü vasut és az érdekelt magánosok.

Mándy Lajos elnök az ülés megnyitása után fölemliti, hogy a miniszter az 1868-iki szabályzat 6. §-a alapján intézkedett, s hogy a tervezett körvasut sem helyi érdekü, sem közuti, hanem nagy vasut.

Lázár főmérnök részletesen ismertette a tervet. Eszerint a vasut a nyugati pályaudvartól indul ki, a külső váczi-uton és a Hungária-körutón végig a Ferenczvárosi pályaudvar mellett a közvágóhidhoz vezet és az utat 22 percz alatt tenné meg.

Urbánszky százados szólal fel a közös hadügyminiszterium képviseletében — németül.

— Magyarul tessék, mert németül nem értünk — vág közbe Polónyi Géza.

— Nem jogi kérdésről van szó, hanem gyakorlati megoldásról — csittitja az elnök a közbenszólót — s azért megengedem, hogy a százados ur németül beszéljen.

A kapitány erre előadja, hogy a közösbadügyminiszteriumnak semmi kifogása nincs a körvasut tervei ellen, sőt kivánatosnak is tartja az uj vasuti közlekedési vonalat.

— Miért? Mivel indokolja? — kérdezi *Steiger* Gyula.

— Tessék lefordittatni magyar nyelvre, amit a százados ur mondott — pattan fel Polónyi.

Az *elnök*, hogy nagyobb vita ne támadjon, teljesiti Polónyi kivánságát, Steiger Gyulának pedig azt feleli, hogy a százados ur nem köteles nyilatkozatát indokolni.

Garancsy Mihály a közmunkatanács titkára kér szót. A Hungária-körut szabályozása terve már meg van állapitva, a körut területéből egyetlen talpalatnyi hely sem engedhető át a vasut czéljaira. A közmunkatanács, amelynek megbizásából beszél, nem járul a vasut terveihez s válaszszon a társaság más helyen alkalmas vonalat a vasut épitésére.

Az *elnök* szerint a kereskedelmi miniszter főképen a főváros érdekeit tartotta a szeme előtt, amikor a közigazgatási bejárást kitüzte. A vasut a pályaudvarokat kötné össze, de egyuttal szolgálná a helyi forgalmat is.

Marx János államvasuti igazgató, a magyar állami vasutak képviseletében helyesli a vasut terveit. A pályaudvarokat a főváros fejlődése folytán a központtól ugyis nemsokára jóval messzebbre kell vinni s az összeköttetésről a közönség érdekében okvetlenül gondoskodni kell. De különösen fontos az uj vasuti vonal a főváros közélelmezése szempontjából, mivel idők multán összeköttetésbe hozható a központi vásárcsarnokkal. A postai forgalom érdekében is szükségesnek tartja az uj vasutat s azt minden tekintetben pártolja.

— Csinálja meg az állam. ha olyan nagyon fontos — szakitja meg a beszédet *Polónyi* Géza.

— Meg kellene csinálnia föltétlenül — felel Marx — ha magánosok nem vállalkoznának a dologra.

Az *elnök* megjegyzi, hogy a magas vasut teljes összhangzásban van a magyar államvasutak terveivel, az pedig hátrányos nem lehet, hogy magánvállalat csinálja, mert a föltételeket az állam szabja meg.

Polónyi Géza épen azt kifogásolja, hogy az államvasutakba idegen vonalat ékelnek.

Mándy Lajos: Egyenlő feltételek mellett vállalkozhatik a vasut épitésére a főváros is.

Pulszky Garibaldi a vasuti és hajózási főfelügyelőség képviselője a közmunkatanács részéről felsorolt ellenvetéseket czáfolja s a tervezett körvasut előnyeit fejtegeti.

Halmos János polgármester szólt most a főváros nevében. A főváros a kereskedelmi miniszternek a szóban forgó ügyben tett intézkedéseit nem ismeri el törvényeseknek s ugy ezek ellen, mint a mostani közigazgatási bejárás ellen tiltakozik. A miniszter a fővároshoz küldött leiratában egyetlen szóval sem emliti, vajjon *helyi érdekü* vagy pedig *közuti vasutról* van-e itt szó. Igaz ugyan, hogy a miniszter néhány héttel ezelőtt egy értekezleten, amelyen a főváros képviselői jelen voltak, azt mondotta, hogy a tervezett magas kör-vasutat *helyiérdekü vasutnak* tekinti; de a törvény a helyiérdekü vasutat világosan a *vidéki forgalom* lebonyolitására rendeli, holott ez a vasut vidéki forgalmat egyáltalán nem közvetithet. A miniszternek ez az álláspontja tehát nyilvánvaló *törvénysértés.* A *közigazgatási bejárást* a főváros autonomiájának, a saját közterületei fölött való teljesen szabad rendelkezési jogának világos megsértésével rendelték el, holott a törvény ebben a tekintetben is minden kétséget kizáró módon intézkedik. Megsértette a miniszter a főváros közuti vasuti politikájának az érdekeit is, mert a köztörvényhatóságnak a helyi forgalom összes eszközeit a kezében kell tartania, igy pedig könnyen előfordulhatna az az eset, hogy a kormány rendelkezése alá tartozó elemek ékelődnének be a főváros jogkörébe. Sérti az intézkedés a köztörvényhatóság érdekeit a már meglevő és később létesülhető közuti vasutakkal kötött s többféle anyagi javakat biztositó szerződések betartásában is. Káros volna a vasut a Hungária körutón levő házak tulajdonosaira nézve is, mert a házak homlokzatát egészen elvenné, értéköket csökkentené. Végül pedig a benyujtott tervek is hiányosak. Ezeknek alapján a főváros a vasuthoz szükséges közterületet nem engedi át s kéri, hogy az értekezlet a tervezőket utasitsa el.

A felsorolt kifogásokat a polgármester kérésére a jegyzőkönyvhöz csatolják.

Baros müszaki tanácsos és az *elnök* fölvetik azt a kérdést is, hogy helyezhetnék át a vonalat a Hungária-körutról valamely más helyre? *Halmos* János polgármester nem válaszol a kérdésre, de különben is előadta már a főváros kifogásait, ő és társai tovább a tanácskozásban részt se vesznek.

A kijelentés nagy feltünést keltett s a főváros küldöttei a polgármester vezetése alatt ki is vonultak a teremből.

Haraszti *Jellinek* Henrik szólott még ezután a vasuttervező vállalat nevében, fejtegetve, hogy a főváros részéről támasztott ellenvetések a vasut létesitését és a miniszter elhatározását egyáltalán nem alterálhatják.

Az elnök ezután megköszönte a jelenlevőknek az ügy iránt való érdeklődését s azzal a kijelentéssel, hogy az itt elmondottakat referálja a miniszternek, az ülést berekesztette.

VIDÉK.

* **(A fiumei választások.)** *Fiuméből* táviratozzák: A városi hatóság kedvezően intézte el azt a felszólamlást, amelyben 21 magyar ajku fiumei polgár a választói névsorba valói felvételét kérte. Ezzel az anyaországi magyar választók száma az 1897. évi lisztával szemben 150 választóval emelkedett. Ma véglegesen megalakult a városi egészségügyi bizottság; elnöke dr. *Grossich*, alelnöke dr. *Catti* lett.

* **(Türelmetlen prépost.)** Szabadka város törvényhatósági bizottsága tegnap *Schmausz* Endre főispán elnöklése alatt közgyülést tartott, mely alkalommal *Mamuzsits* Mátyás szabadkai prépost, egy inditványa alkalmával oly hevesen és izgatóan kezdett beszélni a más vallásfelekezetüek ellen, hogy a *szeretet vallásának pásztorát a főispán több izben kénytelen volt félbeszakitani és türelemre inteni.* A főispán tapintatos szavaival a harczias papot csak nagynehezen tudta lecsillapitani és igy elejét vette a vita elmérgesedésének.

* **(Sopron vármegye közgyülése.)** Sopron vármegye mai közgyülésén — mint soproni tudósitónk táviratozza — a szabadelvü párt és a néppárt mérkőztek egymással. Közigazgatási bizottsági tagokat kellett ugyanis választani és a mindakét párt erősen buzgólkodott jelöltjei érdekében. Végre is a szabadelvü párt jelöltjeit: *Kuncz* Adolf csornai prépostot és *Otocska* Bélát választották meg bizottsági tagoknak. — Hosszu és ingerült vitát keltett a szocziálista sajtó megfékezésének az ügye.

Kovács Ignácz korlátozni kivánja a sajtószabadságot olyan lapokkal szemben is, melyek társadalmi osztályok, vagy hitfelekezetek ellen izgatnak. Igazolásul felolvasta egy pozsonyi tót lap czikkét, mely a papságot és a nemességet támadja, holott ez kormánypárti lap.

Baditz Lajos királyi közjegyző visszautasitja a vádat és a papoknak figyelmébe ajánlja a vallásos nevelést.

Madarassy Antal kifogásolja, hogy a megyei szabadelvü párt a vidékre vallás ellen izgató lapokat küld szét.

Báró *Augusztinetz*, a szabadelvü párt elnöke, izgatottan jelentkezett szólásra és elvállalta a felelősséget a jelzett lapok terjesztéséért.

Balits Lajos czenki plébános erre kifejtette, hogy tiszta eszközökkel kell küzdeni és helytelenitl Augusztinetz bárónál, kit gentlemannek ismer, hogy a másik párt hibája folytán jogosultnak tartja szintén hibát elkövetni. E higgadt beszéd megnyugtatta a pártokat és maga Augusztinetz sietett üdvözölni a szónokot.

Elhatározták azután, hogy a vármegye előmunkálati engedélyt kér a kőszeg-soproni vasut kiépitésére. Elhatározták azt is, hogy április 11-ét *diszközgyüléssel* ünneplik meg.

TÖRVÉNYKEZÉS.

= **Ditfurth Fernande baroness.** Ezzel a czimmel adtunk hirt a minap egy nevelőnő letartóztatásáról, aki előbb Ditfurth Fernande baronessnek mondotta magát. *Fittler* Dezső ügyvéd most fölkért bennünket annak kijelentésére, hogy báró *Ditfurth* Móricz, akinek képviseletében eljárt az ügyészségnél, Tatán lakik ugyan, de az Esterházy-családnak nem jószágigazgatója.

= **A puchói földesur.** *Jankovich* Gyula és társai bünperében e napokban hozták meg a vád alá helyező határozatot. A sokat emlegetett „puchói földesurat", Jankovich Gyulát *19 rendbeli csalás és egy sikkasztás, Feld* Adolfot, *Wetzer* Pált és *Liptai* Kornélt pedig bünrészesség miatt helyezték vád alá. A vád szerint Jankovich és társai a puchói uradalom számára ugy Magyarországon, mint a külföldön nagy mennyiségü árukat rendeltek, amelyeken potom áron tüstént tuladtak.

= **A földesur gyilkosa.** Néhány hónappal ezelőtt történt, hogy *Juhász* József béres agyonlőtte fiatal földesurát, *Kégl* Györgyöt, aki rajta kapta őt, mikor a tilosban vadászott. A pestvidéki törvényszéknél már befejezték ebben az ügyben a vizsgálatot és a királyi ügyészség inditványára *szándékos emberölés büntette* miatt helyezték Juhász Józsefet vád alá. A végtárgyalást a jövő hónap végén tartják meg.

= **Vivómesterek harcza.** *Santelli* Italo és *Giroldini* Ferencz ismeretes becsületsértési ügyében a királyi büntető járásbiróság márczius 7-ikére tűzte ki a tárgyalást.

= **Szocziálista sajtópör.** A budapesti sajtóbiróságot az utóbbi időkben sürün foglalkoztatják azok a szocziálisták, akik az uri osztály ellen intézik kirohanásaikat. A bevádolt munkások most már meg sem jelennek az esküdtszék előtt és távollétükben tárgyalják le sajtópereiket. A mai esküdtszéki tárgyaláson *Kohn* Vilmos szabólegény ügyét tárgyalták. A főügyészség izgatás miatt fogta perbe, mert „Egyenlőség a törvény előtt“ czimmel a *Népakarat*-ban azt irta, hogy a biróságok csak az uri osztály érdekeit szolgálják, s ez, amikor csak akarja, megvásárolhatja. Az esküdtek Kohn Vilmost *egyhangulag vétkesnek* nyilvánitották s a sajtóbiróság a vádlottat *öt hónapi államfogházra* és 100 forint pénzbüntetésre itélte.

= **Amerikai tanuk.** *Kohn* Dávidnak nyomdája és sirkőraktára volt Egerben. Üzlete leégett s miután a biztositó-társaságtól 18,000 forintot kapott, Budapestre jött, ahol megvette a Petőfi-nyomdát — hitelbe. Ezt aztán eladta 8000 forintért és mert egy fillért sem adott hitelezőinek, azok csalás miatt följelentették.

A mai tárgyaláson azzal védekezett, hogy azért nem fizetett hitelezőinek, mert nem volt pénze.

— De hát hová tette azt a sok pénzt? kérdi tőle *Lenk* Gyula elnök.

Egy rokonomnak fizettem 6000 forintot.

— Hol lakik az a rokona?

— Amerikában.

— A nyomdát kitől vette?

— Bibari Mórtól.

— Hát az hol lakik?

— Sajnos, ő is Amerikában van Aztán, kérem, sokáig betegeskedtem. A doktor urak bizonyithatják.

— Talán a doktor urak is Amerikában vannak?

— Meglehet, hogy jártak ott valamikor.

A törvényszék a vádlottat *egy esztendei börtönre* itélte.

SPORT.

┼ **Hirek a turfról.** *A Przedswit-handicapre* a Hesp-istálló Ronacher-t és Counti Kildare-t fogja kiküldeni. — *A soproni tiszti-verseny-egylet* ez évre 3 versenynapot tüzött ki. — *Csapláros*, Tokio legvőzője a László-dijban s az 1895-iki derby helyezett-je, kimult. — *A hoppegarteni* jubileumdijra, melyet tavaly Tokio nyert meg, istállótulajdonosaink részéről egy lovat sem neveztek. — *Levente* a Tokio-derby helyezett-je, még mindig trainingban van s az idén valószinüleg szerepelni fog pályáinkon. — A *Huxtable-istállóból* Álmos és Mauritius fognak a Przedswit-handicapban a starthoz állan

┼ **Márczius elseje.** Márczius első napján a következő futamoknak lesz a nevezési zárlata: Przedswit-handicap, Jubileumdij, Henckel Memorial, Preis von Schönau, Preis von Helenenthal, Weichsel-Preis, Preis von Wawel, Alagi dij, Pozsonyi akadály-verseny, Rákosi-dij.

┼ **Fogadások állása.** Az idei klasszikus versenyekre a fogadások állása a következő:

Osztrák derby (Bécs).

Vasárnap, junius 5-én. Távolság 2400 méter.

5 : 1 Mindig	25 : 1 Kárpát
8 : 1 Maikönig	25 : 1 Gaspilleur
8 : 1 Lulu	25 : 1 Szózat
10 : 1 Busserl	33 : 1 Eigentlich
10 : 1 Wasa	33 : 1 Ladrone
14 : 1 Áruló	33 : 1 Aczél
14 : 1 Crampon	33 : 1 Shannon
14 : 1 Wali	33 : 1 Badacsony
20 : 1 Makó	33 : 1 Golm
20 : 1 Pressburg	50 : 1 Jeu de barre
20 : 1 Vivó	50 : 1 Feldherr
25 : 1 Doria	66 : 1 Schneehättan.

Német derby (Hamburg).

Vasárnap, junius 26-án. Távolság 2400 méter.

5 : 1 Habenichts	25 : 1 Gaspilleur
10 : 1 Sperber's Bruder	33 : 1 Gudrun
10 : 1 Vollmond	33 : 1 Surrogat
10 : 1 Maikönig	33 : 1 Eigentlich
10 : 1 Wasa	33 : 1 Johannisburg
10 : 1 Wali	40 : 1 Wingella
16 : 1 Áruló	40 : 1 Eifer
16 : 1 Crampon	50 : 1 Argus
20 : 1 Herkomer	50 : 1 Schlusohr
20 : 1 Altgold	50 : 1 Nervus rerum
20 : 1 Gadosh	50 : 1 Nicosia
20 : 1 Mummelgreis	50 : 1 Regent
25 : 1 Golm	50 : 1 Johannisberg
25 : 1 Tick-Tack	50 : 1 Babelsberg
25 : 1 Wolkenhuhn	50 : 1 Menelik
25 : 1 Doria	50 : 1 Sache.

Angol derby (Epsom).

Szerda, május 25-én. Távolság 2400 méter.

6 : 1 Dieudonné	16 : 1 Collar
7 : 1 Hawfinch	20 : 1 Longtown
7 : 1 Disraeli	25 : 1 Brio
10 : 1 Wildfowler	25 : 1 St.-Maur
11 : 1 Batt	33 : 1 Angus
16 : 1 Dunlop	33 : 1 Jeddah
16 : 1 Ormathwaite	33 : 1 Florio Rubattino.
16 : 1 Orzil	

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. *A kereskedelemügyi* miniszter Ferrich Imre szabadalmi albirót az államépitészeti hivatalok személyzeti létszámába, a VIII. fizetési osztálya 2-ik fokozatába, királyi főmérnöké, Rákosi Sándor államvasuti mérnököt, pozsonyi fütőházi főnökhelyettest, a gőzgépkezelők és kazánfütők pozsonyi vizsgáló bizottságának póttagjává, *a vallás- és közoktatásügyi* miniszter Lévay István kassai állami polgári és felső kereskedelmi iskolai igazgatót, a VIII. fizetési osztály harmadik fokozatának megfelelő illetménynyel, felső kereskedelmi iskolai igazgatói állásra, Krasznetz Lajos okleveles tanitót az ivánkóföldi állami elemi népiskolához rendes tanitóvá, *a pénzügyminiszter* a ráczkevei adóhivatalhoz Osztoics György ráczkevei dijas adóhivatali gyakornokot adótisztté, *a földmivelésügyi miniszter* a vezetése alatt álló miniszteriumhoz Bauer Tamás napidijas könyomdászt könyomdászszá és Sass Péter napidijas segédszolgát hivatalszolgává; *a sátoraljaujhelyi* pénzügyigazgatóság Lupis Gyula dijtalan adóhivatali gyakornok-jelöltet, a király-helmeczi adóhivatalhoz dijas gyakornokká nevezte ki.

Pályázatok. Budapesten kerületi tiszti orvosi, az alsó-dabasi (Budapest) adóhivatalnál gyakornoki, a karczagi járásbiróságnál irnoki, a miskolczi pénzügyigazgatóságnál gyakornoki állás van üresedésben.

Árverések a fővárosban. Wendlinger Adolf ingóságai V., Váczi-körut 16. márczius 2., Oszetzky Klára ingóságai IV. Zöldfa-utcza 43. márczius 2., Pécsi Manó ingóságai VI. Andrássy-ut 19., márczius 1., Pázmán Jakab ingóságai VII. Arena-ut 58. márczius 1., Freund Lipót ingóságai VIII. Prater-utcza 68. márczius 1., Sobek Janka ingóságai VI. Csengeri-utcza 78. márczius 1., báró Mán Józsefné ingóságai VI. Andrássy-ut 100 márczius 1., dr. Biasini Domokos ingóságai VIII. József-utcza 35—37. márczius 1., Kemény Izor ingóságai VII. Erzsébet-körut 53. márczius 1., Göndöcs József és társai ingóságai VII. Óvoda-utcza 23. márczius 2.

A vidéken. Burghardt János ingóságai Plosiczon (T.-Kubin) márczius 2., Hauser János ingóságai Budaeörsön (Budapest) márczius 1., Szabó István ingatlanai Debreczenben márczius 21., Sztavenik Ferencz ingatlana Nagyváradon junius 3., Wagner Pál ingatlanai Szerb-Ittebe (N.-Becskerek) községházánál márczius 19., Graure Ádám ingatlanai Germán (Versecz) községházánál márczius 21., Schyttráné Antunovits Biri ingatlanai Szabadkán márczius 30., Huszár Attila ingatlanai Krpellán (T.-Szt.-Márton) községházánál márczius 21.

NYILTTÉR.

Hogy az országos gazdasági egyesület intenczióinak megfelelve

a hazai magtermelést elősegitsem

beszereztem az alant megnevezett előkelő uradalmoktól minden tekintetben megbizható

Oberndorfi répamagot

melyeket a következő árakon ajánlom:

Kisjenői főherczegi uradalom termése	**20 frt**
Gróf Teleki Arvéd „ „	**20 frt**
Gróf Chotek Rudolf „ „	**20 frt**

azonkivül szolgálhatok mint eddig kitünő szavatolt eredeti **északnémet** Oberndorfi répamaggal is **25 frtjával.**

Haldek Ignácz

563 magnagykereskedése

Budapest, Károly-körut 9.

A nagyrabecsült gazdaközönség figyelmébe.

A „Köztelek“ folyó február hó 23-iki számában erélyesen fellépett azon lelkiismeretlen kereskedők ellen, kik amerikai luczernát magyar, olasz vagy franczia luczernával keverve vagy pedig tisztán hozzák forgalomba „franczia luczerna“ elnevezése alatt.

Immár hat éve, hogy tiz évi gyakorlat után Páris és London legelőkelőbb magkereskedéseiben, hazámba visszatérve, Budapesten letelepedtem és azt észleltem, hogy azon nagymennyiségü amerikai luczerna, melyet részint ezen, részint más franczia, ugy német czégek Ausztria-Magyarországba küldtek, sohasem mint amerikai, hanem igenis mint provencei adatott el.

Büszke lehetek reá, hogy én voltam az *első*, ki most négy éve, midőn az akkori silány termés folytán ismét nagyobb mértékben hoztuk be az amerikai luczernát, elismert szolid elveim folytán bebizonyithatólag nemcsak figyelmeztettem a vevőközönséget ezen tényállásra, de én voltam bebizonyithatólag az egyedüli, ki a konkurrenczia fondorkodása daczára, az addigi szokástól eltérve, az amerikai luczernát nyiltan annak eredete megnevezése mellett adtam el.

Igen természetes, hogy azon magkereskedők, kik hozzá voltak szokva ezen gyönyörü kinézésü luczernát franczia vagy más elkeresztelés alatt 25—30 frttal drágábban eladni, mint én ugyanazon luczernát nyiltan, az eredet helyes megnevezése mellett árjegyzékemben jegyeztem, eme jogtalan hasznukat fenyegetve érezvén, reám zudultak és minden módon kárositani akartak.

Hála Istennek, eredménytelenül, mert minél jobban dolgoztak ellenem, annál nagyobb kiterjedést nyert üzletem, mivel a józan gondolkodásu vevőközönség mindinkább azon meggyőződésre jutott, hogy az a becsületes, szolid kereskedő, ki bátran kimondja magvai igazi eredetét. Az amerikai lóhere- és luczerna-magvak az egész világon, sajnos, sokkal nagyobb mértékben forgalmaztatnak, mint az európai magvak összességükben és mindeddig sem kormányok, sem hatóságok azok forgalomba hozatala ellen nem tiltakoztak, igy tehát minden szolid czég bátran adhatta és adhatja el az eredet helyes megnevezése mellett.

Az egész tollharcz, mely az „amerikai luczernák“ ügyében folyik, nem más, mint egy helybeli nagy magkereskedő reklámja, ki nagy készletekkel rendelkezik egészen megvörösödött 3—4 éves luczernákban, melyeket természetesen ezen szép minőségekkel szemben nehéz eladni. Főoka azonban abban rejlik, hogy ezen czég több éven át minden számbavehető versenytárs nélkül aknázta ki a gazdaközönséget, minek elég bizonyitéka az, hogy az ehhez szükségelt százezrekre rugó reklámköltségek mellett ő az egyedüli magkereskedő, ki néhány rövid év lefolyása alatt nagy vagyonra tett szert, mig a többiek ugyanazon üzleti viszonyok mellett vagy tönkre mentek, vagy pedig kismértékü üzletet vezethettek csak.

Czégem minden reklám nélküli, oly rohamos fejlődése természetesen nem töltheti el jóindulattal irányomban és ép oly természetes, hogy azon árkülönbözeteket, melyek köztünk léteznek, valami plausibilis módon iparkodik megmagyarázni. Jó szolgálatot nyujt neki ilynemü gyanusitásra az általam nyiltan forgalmazott amerikai luczerna és lóhere. Minden józan gondolkodó gazda pedig be fogja látni és meg fogja érteni, hogy egy czég, melynek nem Budapest legszebb utján van drága, czifra kirakatu boltja, hanem csak olcsó irodája és raktára a belváros legeldugottabb utczájában, a galambutczában, egy czég, melynek elve nem költeni ezreket hangzatos reklámra, melynek nevét nem lehet naponkint olvasni minden bel- és külföldi ujságban, minden üres házfalon, keritésen, pályaudvaron, szállodában, mely tehát mindezen rengeteg kiadásokat kerüli, már ezen megtakaritások révén is adhatja magvait néhány forinttal olcsóbban, anélkül, hogy szerény polgári hasznát csorbitaná.

Különben is tiz évi külföldi tartózkodásom főczélja volt a legközvetlenebb beszerzési és eladási forrásokkal megismerkedni, hogy visszatérve hazámba, a gazdaközönségnek némi előnyöket nyujthassak.

Főüzletem ugyanis a vetőmagvak nagybani kivitele lévén, évenkint 100—120 kocsirakomány magyar lóheréért, luczernáért, baltaczimért és más, hazánkban termelt magvakért hozok külföldi pénzt gazdáinknak. Hogy kiviteli üzletemet kárositsa, immár két éve annak, hogy az összes ujságokban áremelkedést jósló tudósitásokat közölt és visszatartotta a termelőket lóheréjük eladásától. Annak idejében már felvilágositani óhajtottam gazdáinkat ezen valótlan tudósitásokról, de egy előkelő lap kivételével, hol bebizonyithatólag néhány igen helyes, pártatlan tudósitásom megjelent, egy lap sem fogadott el tőlem tudósitást, nagy hatalma lévén oly czégnek, ki ezreket fizet évenkint reklámczikkekre. Sok gazdának emlékezetében van még azon 1894—95-iki év, midőn ezen hamis tudósitások folytán addig vártak lóheréjük eladásával, miglen a világpiacz minden zugát külföldi lóhere töltvén meg, ezen tudósító magyar gazdáinktól fele áron szerezhette be tavaszi szükségletét, mig gazdáink milliókra menő kárt szenvedtek.

Ezidén is törekedett az említett czég jó hirnevemnek külföldi üzletbarátaimnál ártani, de szintén sikertelenül. Ugyanis egy berlini szaklapban felhivást intézett az összes külföldi magkereskedőkhez, hogy jelentsék be saját érdekükben, mily mennyiségü magyar luczernát vettek ez évben Budapesten. Reménylette, hogy az ezrekre menő bejelentésekkel szemben kijelenthetni, hogy meg lettek csalva és hogy magyar helyett amerikai luczernát kaptak. Miután azonban az idei rossz magyar luczernatermés folytán összes luczernakivitelem csak 96, azaz kilenczvenhat mázsára rugott, természetesen gyanusitásával külföldön sem ért czélt.

Nem akarom említés nélkül hagyni, hogy ezen ellenségeskedés nagyobb mérvü kezdete előtt, azon bizonyos magkereskedő lakásomban meglátogatott és ott nekem egy másik magkereskedő jelenlétében egyezkedést ajánlott fel, kijelentvén, hogy mázsánkint épugy, mint a régi jó időkben, midőn ő még egyedül állott a piaczon, 25—30 forintnyi hasznot kellene a gazdaközönségtől venni, mely ajánlatot azonban visszautasitottam.

Az illető nagy magkereskedő különben sem jár el a legszolidabb elvek szerint, hiszen csak rövid 2—3 év előtt derült ki nála azon nagymérvü visszaélés, melyről Thaisz ur, a magvizsgáló állomás asszisztense irt is részletesen a szaklapokban, amennyiben a kis 5 kilós csomagokról levették az állami ólomzárokat és csalárd módon leplomboztak ezekkel 100 kgos zsákokat, melyek természetesen sem tisztitva, sem megvizsgálva nem voltak. A megcsipett nagy magkereskedő zavará-

ban raktárnokára iparkodott átháritani a felelősséget, kijelentvén, hogy ezt azonnal elbocsátja, ami máig sem történt meg, mert a bünbaknak odaállított raktárnok továbbra is megmaradt régi állásában.

Bár elvem volt mindig és lesz ezentul is, hogy soha ilynemü versenytárssal szemben, kinek egyetlen törekvése versenytársait tönkretenni, semminemü polemiába nem ereszkedem, hanem üzletemet eddigi szolid alapon lassan, de biztosan, mindennemü reklám elkerülésével fejleszteni, mégis szükségesnek láttam az érdekelt gazda- és magkereskedőkörökben ezen ügyet a kellő megvilágitásban ismertetni és tisztázni, hogy megtudják, mily hitelt adhatnak ilynemü rosszhiszemü hiresztelőseknek és eme rosszhiszemü hiresztelő felett belátásuk szerint itéljenek. Azon nagyrabecsült vevőket, kiket eddig kiszolgálni szerencsém volt, már meggyőztem arról, hogy bizalmukra érdemes vagyok, igy tehát csak azokhoz kell fordulnom, kik még nem tartoznak vevőim körébe, felkérve őket, hogy tegyenek kisérletet és meg fognak győződni, hogy léteznek oly magkereskedők is, kik nem a nagy reklámdobbal dolgoznak, hanem szolid alapon tovább müködvén, épen ezáltal adhatnak sokkal olcsóbban legalább is oly jó magvakat, mint bárki más. Ezen után mindennapi munkámhoz visszatérve, további polemiába semmi esetre nem fogok bocsátkozni.

Hazafiui üdvözlettel

Deutsch Gyula,
magkereskedő,
IV., Galamb-utcza 4., (Görög templom-épület.)

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, február 28. (C. T. B.)

	február 28. cents	február 26. cents
Buza februárra	—.—	104⅛
„ májusra	100⅜	98⅞
„ juliusra	92¼	91⅛
Tengeri májusra	35	34⅝

Chicago, február 28. (C. T. B.)

	február 28. cents	február 26. cents
Buza májusra	104¾	102½
Tengeri májusra	30	29⅝

Mezőgazdaság.

Szabadszékek rendszeresitése. Abból az alkalomból, hogy a székesfővárosi marhavásártér igazgatósága a szabadszékek létesitése ügyében javaslatot terjesztett a székesfővárosi tanács elé, az országos magyar gazdasági egyesület állattenyésztési szakosztálya is behatóan foglalkozott e kérdéssel *Tormay* Béla elnöklete alatt ma délután tartott ülésében. Az országos magyar gazdasági egyesület már évek óta sürgeti, hogy az egészségre nem ártalmas, de jelenleg a forgalomba nem bocsátott husféleségek hatósági felügyelet alatt álló ugynevezett szabadszékekben meghatározott olcsó áron és mennyiségben forgalomba bocsáttassanak, hogy ilymódon a fővárosnak felettébb drága közélelmezési viszonyai valamennyire javittassanak. A szabadszékek intézményével kapcsolatban a szakosztály szükségesnek tartja, hogy a lóhus is mielőbb forgalomba hozattassék, természetesen szintén hatósági felügyelet alatt álló külön mészárszékekben. Az e részben előterjesztett javaslata a szakosztályban élénk vita tárgyát képezte, melyben *Tormay* Béla, dr. *Hutyra* Ferencz, *Löcherer* Andor, *Sierbán* János, *Dubravszky* Róbert s többen szóltak fel. A szakosztály elhatározta, hogy ugy a szabadszékek mielőbbi létesitését, mint a lóhus forgalombahozatalát a földmivelésügyi kormánynál és a székesfőváros hatóságánál is szorgalmazni fogják.

Ipar és kereskedelem.

Osztrák és magyar szeszkivitel. Az osztrák szeszfinomitók versenye már több év óta egyre jobban háttérbe szoritja a magyar szeszkivitelt. A *cseh* és *morva* finomitók, amellett, hogy a czukorgyártás révén, olcsó nyersanyaghoz jutnak, mindenféle nyilt és a nyilvánosságtól elvont kedvezményben részesülnek az osztrák szállitási vállalatok részéről. Csak nemrég olvastuk egy kereskedelmi kamarának jelentésében, hogy az osztrák vasutak *titkos rufakcziókat* adnak az osztrák szeszkivitelnek. Az *Osztrák Lloyd* is megteszi a magáét s el is érte Triesztnek nyujtott kedvezményes hajófuvarokkal a mult évben, hogy a magyar szeszkivitelt, *daczára a magyar államvasutak által éppen a mult évben életbe léptetett alacsony fiumei dijtételeknek, Fiuméból Triesztbe terelte el.* Kitünik ez a következő adatokból. Érkezett ugyanis kivitelre szánt finomitott szesz:

	1897-ben	1896-ban
Triesztbe	130,479	123,461
Fiuméba	9,625	20,688

Mig még csak 5 évvel ezelőtt is a fiumei kivitel felülmulta a triesztit, most annak jóval alatta van. Ami pedig szintén elég nagy baj, osztrák szesz egyetlen métermázsa se érkezett Fuméba, mig a magyar, főkép a *budapesti* finomitók *28,873 métermázsa szeszt exportaltak Trieszten át.* Ehhez csakugyan nem kell kommentár. Ami a tengeren való kivitelt illeti, az első sorban *Töröhországba* és *Kisázsiába*, azután *Egyiptomba*, *Görögországba*, *Tuniszba*, *Malta* és *Cyprus* szigetére, végül pedig *Massauába* irányult. Mind e piaczokon most már nemcsak az orosz, osztrák és franczia szesz versenyével, de a *román* szeszszel is küzdenünk kell s kivált az utolsó hódit, mióta magas kiviteli prémiumokat élvez. Ha szeszkivitelünk teljes tönkremenetelét meg akarjuk előzni — mivelhogy a prémium emelése csakis Ausztriával közösen volna keresztülvihető — elkerülhetetlenül szükséges, hogy a vasuti fuvart Fiuméban még tovább, a lehetőségig menő alacsony nivóra leszállitsuk.

Kőbányai sertéspiacz, február 28. Magyar elsőrendü: Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 55—55½ krajczárig. Közép (páronkint 251—320 klgrig terjedő sulyban) 55—55½ kr. Könnyü (páronk. 250 klgrig terjedő sulyban) 54—55 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) 55—55½ krajczárig, közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 54—55 krajczárig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 53½—54½ krajczárig. Sertés létszám: 1898. február 26. napján volt készlet 18.629 drb, február 27-én felhajtatott 995 drb, február 27-én elszállittatott 288 drb, február 28-án maradt készletben 19.336 darab. A hizott sertés üzletirányzata: csendes.

Budapesti konzum-sertésvásár, február 28. A ferenczvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. február 26-án érkezett 132 drb. Készlet 310 darab, összes felhajtás 442 drb. Elszállittatott budapesti fogyasztásra 180 drb.; elszállittatlan maradt 260 drb. Napi árak: 120—180 kilós 55—56 kr., 220—280 kilós 52—55 kr., 320—380 kilós 50—55 kr., öreg nehéz 50—53 kr., malacz 37—42 kr. A vásár hangulata lanyha volt.

Budapesti birkavásár. Február 28. A mai vásárra felhoztak 675 darab hizlalt ürüt és 11 darab kisorolt kost. Napi árak: hizlalt ürü 17—20 forint párja, 20—21 forint 100 kilója, kisorolt kos 14—16½ forint párja, 19.50—20 forint 100 kilója, kiverő juh 10—13 forint párja, 18—19 forint 100 kilója.

Bécsi vágómarhavásár, február 28. A mai vágómarhavásárra felhajtottak: 3252 darab magyar, 325 darab galicziai, 131 darab bukovinai, 619 darab németországi, összesen tehát 4327 darab szarvasmarhát, e között 1080 darab sovány marhát csendes irányzat mellett az árak nem változtak. A mai vásáron kezdték a vásárlást a konzerv gyárak és néhány héten át mindig pár száz darab szarvasmarha faj e czélra elkelni. Jegyzések: Magyar I. minőségü 35—38—39 forint, II. minőségü 30—33 frt, III. min. 25—29 frt, galicziai I. min. 36—37 frt, II. min. 30—34 frt, III. min. 26—29 frt; német I. min. 39—42 frt, II. min. 34—37 frt, III. min. 24—33 frt,; paraszt ökör 21—26 frt, bika és tehén 19—32 forint.

Pénzügy.

Szelvény levonás. Az első magyar sertéshizlaló részvénytársassg abbeli jelentése folytán, hogy részvényeinek szelvényét folyó évi február hónap 26-ik napjától kezdve 12 osztrák értékü forinttal váltja be, elrendelte a tanács, hogy ezen részvények folyó évi február hónap 28-ik napjának déli tőzsdéjétől fogva szelvény nélkül árultassanak a jegyeztessenek a tőzsdén.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE.

Budapest, február 28.

Buzában az irányzat kezdetben, ugy a vevők, valamint a tulajdonosok részéről, tartozkodó volt, később azonban, mikor a malmok a bevásárláshoz fogtak, vevők daczára az 1—4¾ centa-sel olcsóbb amerikai árjelentésnek kénytelenek voltak az eladók részéről kért 2½—5 krajczárnyi magasabb árkövetelésöket engedélyezni. — A többi áruczikkben, az irányzat változatlan volt, csekély üzlet mellett. Csak uj tengerben mutatkozik a fogyasztók részéről némi érdeklődés. A határidőüzletben az irányzat ma is szilárd volt. Tavaszi buza 12 forint 22 krajczáron köttetett, a délutáni üzlet folyamán nagyobb realizáczióra 12 forint 16 krajczárra csökkent. A délután beérkezett sürgönyök szerint a külföld valamivel lanyhább árakat jelzett és pedig Berlin tartózkodó, Liverpool ⅛ penny, London 3 penny-vel olcsóbb. Azt halljuk, hogy tágabb körökben, főleg a vidéki érdekelteknél az a hir terjedt el, sőt terjeszkedik, hogy a tavaszi szállitással kötött ügyletek jegyzékének az áruleszámoló-irodához likvidáczió czéljából való benyujtása egyértelmü ezeknek az üzleteknek a teljes lebonyolitásával és hogy már most csak ama kötések maradhatnak érvényben, amelyek tulajdonosainak tényleges szállitás vagy tényleges átvétel az intencziója.

Miután, mondjuk, némely érdekelt oldalról a feleket e tévhitben megerősitik, kötelességünknek tartjuk a tőzsdei szokások idevágó szakaszát röviden interpretálni.

Tehát a giro- és pénztáregylet, illetve az ez egylet által vezetett leszámoló-iroda ténykedése egyáltalában csakis a tőzsdetagokra tartozik. *A börze kötelékén kivül álló elemek ügyleteit a likvidáczió semmikép sem érinti,* amint ezt már a leszámoló árfolyamok első közzététele alkalmával felemlitettük.

Mindenki, aki tavaszi szállitással adott el gabonát, ráér *április husznönödikéig* arra, hogy magát aziránt elhatározza, hogy tényleg szállitsa-e az árut, vagy hogy kötését a határidőpiaczon feloldja, aki pedig gabonát vásárolt, annak csak akkor kell az árut átvenni, amikor a szállitást tényleg felmondják, hogy mennyit és mit mondottak fel, azt majd mindennap feltüntetjük.

Addig bármikor stornirozhatja a vevő ügyletét, sőt a már felmondott tételre is akad mindig vevő, főleg mostanában nagyon is jó vevő akadna erre. Az eddigi gyakorlattal szemben tehát a magánfelekre nézve semmi eltérés sincsen.

Buza.

Elkelt körülbelül 18000 métermázsa buza 2½ krajczárral magasabb áron. Román áruból 1000 métermázsa adatott el.

Előfordult eladások buzában.

Mennyiség métermázsában	ó vagy uj	származás	hektoliterenkinti suly klgrban	minőségi megjegyzés	átadási hely	ár netto 100 klgkint	készp. vagy 8 hóra
200	uj	tiszavidéki	77	—	Budapest	13.20	8 h.
1800	„	„	78¼	—	„	13.10	„
100	„	„	75⅝	—	„	13.—	„
100	„	„	74	—	„	12.72½	„
100	„	pestvidéki	78	—	„	13.20	„
100	„	„	77⅝	—	„	13.25	„
500	„	„	77⅝	—	„	13.30	„
200	„	„	77	—	„	13.20	„
200	„	„	76	—	„	12.95	„
200	„	„	75	—	„	12.85	„
100	„	„	74⅜	—	„	12.70	„
1500	„	somogyi	75	—	„	12.75	„
700	„	vásárhelyi	75⅝	—	„	13.—	„
800	„	orosházi	77	—	„	13.32½	„
1000	„	raktár	75⅝	—	„	13.—	„
2400	„	„	78	—	„	11.97½	„
1800	„	„	73⅝	—	„	11.77½	„
1000	„	román	737	transito	„	10.50	„

Hivatalos jegyzések buzában.

FAJ	Minős. suly hekt.	100 kilogr. készp. ára frttól	frtig	Minős. suly hekt.	100 kilogr. készp. ára frttól	frtig
Tiszavidéki uj	74	12.65	12.75	76	12.85	12.90
„ „	76	12.95	13.—	77	13.10	13.20
„ „	78	13.25	13.35	79	13.40	13.45
„ „	80	13.50	13.55	—	—.—	—.—
Pestvidéki uj	74	12.60	12.70	75	12.80	12.85
„ „	76	12.90	12.95	77	13.05	13.15
„ „	78	13.20	13.30	79	13.35	13.40
„ „	80	13.45	13.50	—	—.—	—.—
Fejérmegyei uj	74	12.70	12.80	75	12.90	12.95
„ „	76	13.—	13.05	77	13.15	13.25
„ „	78	13.30	13.40	79	13.40	13.45
„ „	80	13.50	13.55	—	—.—	—.—

Raktárállomány buzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 81.500 métermázsa buza és 76.400 métermázsa liszt, a Silosban 18.750 métermázsa buza. A nyugotiban 39.025 métermázsa buza és 1538 métermázsa liszt.

Határidőüzlet buzában: Tavaszi buza délelőtt szilárd irányzatot követett, árak emelkedtek, délután nagyobb realizáczióra lanyha. Őszi buza ingadozó.

Előfordult határidőkötések buzában.

Határidő	Délelőtti és déli tőzsde: kezdet	forgalom	zárlat	Délutáni tőzsde: kezdet	forgalom	zárlat
március	12.17	12.18-20-21-22-19	12.18	12.17	12.16-15-14	12.15
május szept.	11.75 9.25	11.77-81 9.26-27	9.26	11.70 9.25	11.68 9.24-23	— 9.24

Hivatalos határidőjegyzések buzában.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Leszámoló árfolyamok
	február 28.		február 26.		
	pénz	áru	pénz	áru	
márcz.	12.18	12.20	12.20	12.21	12.05
szept.	9.26	9.27	9.28	9.30	—

Rozs.

Készáruüzlet rozsban : Elkelt néhány kocsirakomány változatlan áron. Idegen származásu árúban ugyan nagy kinálat volt, de üzlet nem jött létre.

Előfordult eladások rozsban.

mennyiség métermázsában	ó vagy uj	származás	minőség megj.	átadási hely	ár, netto 100 Kgr-kint	Kész vagy 3 hóra
500	Uj	nyiri	—	Debreczen	8.25	krl.
200	„	pestvidéki	—	Monor	6.70	„
200	„	„		Kecskemét	6.50	„

Hivatalos jegyzések rozsban.

Ó vagy uj	faj	hektoliterenkinti suly kilogrammban	100 kilogramm készpénz ára	
			frttól	frtig
uj	elsőrendü	70—72	8.90	9.—
uj	másodrendü		6.80	8.85

Raktárállomány rozsban : A közraktárban 22.000 métermázsa ; a nyugati pályaudvaron 4005 métermázsa.

Határidőüzlet rozsban. Tavaszi rozsban alig volt forgalom, ingadozó áron.

Előfordult határidőkötések rozsban.

Határidő	Délelőtti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	Kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
márczius	8.70	8.69-68	8.69	8.69	8.68	8.68
szept.	7.02	—	—		—	—

Hivatalos határidőjegyzések rozsban.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Leszámoló árfolyamok
	február 28-án		február 26-án		
	pénz	áru	pénz	áru	
márczius . . .	8.69	8.71	8.72	8.74	8.70

Takarmányfélék.

Készáruüzlet takarmányfélékben. Zab, szilárd, a kinálat gyenge. Árpa változatlan. Tengeri tartott, állomási árura még mindig nagy az érdeklődés.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Mennyiség métermázsában	ó vagy uj	áru	minőség	átadási hely	ár, netto szálk kilogr. kint.	készp. vagy 3 hóra
100	uj	zab	—	Budapest	7.—	készp.
200	„	„	—	„	6.95	„
100	„	„	—	„	6.85	„
100	„	árpa	—	Kőbánya	7.05	„
200	„	tengeri	—	Tiszaföldvár	5.02½	„
200	„	„	—	Karczag	5.07½	„
100	„	„	—	Szarvas	5.—	„
				Mezőtur	5.05	„

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Áru	Ó vagy uj	Faj	Hektoliterenkinti suly kg.-ban	100 kg. készp.	
				frttól	frtig
Árpa . . .	uj	takarmány	60—62	6.50	6.90
„ . . .	„	égetni való	62—64	7.—	7.50
„ . . .	„	sörfőzdei	64—66	8.—	9.50
Zab . . .	„	—	39—41	6.70	7.—
Tengeri . .	„	bánsági	—	5.40	5.20
„ . .	„	másnemü	—	5.35	5.40

Raktárállomány takarmányfélékben : A közraktárakban 25.200 métermázsa árpa, 5900 métermázsa zab, 40.300 métermázsa tengeri. A nyugati pályaudvarban 3278 métermázsa árpa. A Silosban 11.600 métermázsa tengeri.

Határidőüzlet. Csekély forgalom mellett, zab árfolyama változatlan, mig tengeri irányzata ingadozó.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Áru	Határidő	Délelőtti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
		kezd.	forgalom	zárl.	kezd.	forgalom	zárl.
Tengeri .	május	5.48	5.47-48-49 47	5.45	5.45	5.44-43-42-43	5.44
Zab . . .	julius		—		—	—	
„	márcz	6.55	6.56-55	6.54	6.53		
	szept.						

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Áru	határidő	déli tőzsde zárlata				leszámoló árfolyamok
		február 28-án		február 26-án		
		pénz	áru	pénz	áru	
Tengeri . .	májusra	5.44	5.46	5.48	5.50	—
Zab	márcziusra	6.53	6.55	6.54	6.56	6.52

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1898. évi február hó 25. este 6 órától február 27. este 6 óráig Budapestre vasuton és hajón érkezett s innen elszállitott gabonaküldeményekről és a budapesti fővámhivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi közé:

Az áru megnevezése	Érkezett			Elszállittatott		
	vasuton	hajón	együtt	vasuton	hajón	együtt
	métermázsa					
a) helyi forgalomba						
buza	12271	—	12271	—	—	—
rozs	205	—	205	—	—	—
árpa	1417	—	1417	101	—	101
zab	1473	—	1470	201	—	201
tengeri . . .	459	—	459	505	8102	8607
összesen . .	15825	—	15825	807	8102	8909
b) átmeneti forgalomban						
buza	—	—	—	400		400
rozs	—	—	—	—		—
árpa	—	—	—	—		—
zab	—	—	—	—		—
tengeri . . .	—	—	—	—		—
összesen . .	—	—	—	400	—	400

a fővámhivatalnál előjegyeztetett:

Az áru megnevezése	Visszkivitel czéljából való behozatalra előj. mennyiség métermázsában	Az áru megnevezése	A visszkivitelre előjegyzett mennyiség métermázsákban
buza	5819	buzaliszt . . .	261
rozs	—	rozsliszt . . .	—
árpa	—	árpaliszt . . .	104
összesen . . .	5819	összesen . . .	365

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, február 28.

A forgalom a tőzsdén ma még gyengébb volt, mint az utolsó napokban. Megnyitáskor a görög király ellen elkövetett merénylet és az osztrák belpolitikai nehézségek, melyeket heti tudósításunkban is jeleztünk, némi kedvetlenséget szültek, melyet azonban a Berlinből jelentett jobb árfolyamok ismét eloszlattak. Mindez az árakban semmi jelentékenyebb változást nem okozott, valamint hogy a forgalmat sem élénkitette semelyik irányban. Csak tizedekben mozgott az üzletnek azon csekély árnyéka, mely egyáltalán tapasztalható volt. Másfél forintos variáczió csak jelzálogbankban volt, mely reggel fölment 268½-re és este ismét 267-en zárul.

Az *előtőzsdén*: Magyar hitelrészv. 381.50—381.75, Jelzálogbank 267.75—268.50, Leszámitoló bank 257.——258.25, Osztr. hitelrészvény 363.60—364.—, Osztrák-magyar állam-vasut 339.75—340.50, Közuti vaspálya 400.75, Aszfalt 237.—.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak : Osztr. hitelrészv. 364.10, Magyar hitelrészv. 381.80, Aranyjáradék 122.40, Koronajáradék 99.60, Leszámitoló bank 258.50, Jelzálogbank 268.—, Rimamurányi 245.75, Osztr.-magy. államvasut 340.25, Ipar- és kereskedelmi bank 103.50, Déli vasut 80.—, Közuti vasut 400.75, Villamos vasut 278.50.

A déli tőzsdén előfordult kötések : Kereskedelmi bank 1403—1405, Salgótarjáni 585.—, Közuti vasut 400.50—401.—, Villamos vasut279.25, Magyar hitelrészvény 381.75—382.—, Magyar jelzálogbank 267.25—268.25 Magyar leszámitoló bank 258.—258.25, Osztrák hitelrészvény 364.——364.20, Osztrák-magy. államvasut 340.—340.25, Bankegyesület 106.50, Országos központi takarékpénztár 810.—, Drasche 821.—822, Aszfalt 238.——240.—, Általános kőszénbánya 117.50, Ujlaki tégla 257.——258.—.

Dijbiztositások : Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2—2.50 frt ; 8 napra 5.50—6.— frt ; február utóljára 10—11 frt.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak :

	február 25.	február 26.
Magyar aranyjáradék	122.25	122.—
Magyar koronajáradék	49.45	49.45
Magyar hitelrészvény	381.50	381.50
Magyar ipar és keresk. bank	104.—	104.—
Magyar jelzálogbank	267.25	266.50
Magyar leszámitoló bank	258.—	256.25
Rimamurányi vasmü	245.50	245.50
Osztrák hitelrészvény	364.—	363.80
Déli vasut	79.75	80.75
Osztr.-magyar államvasut	340.—	340.—
Közuti vaspálya	400.50	401.—
Villamos vasut	279.—	279.—

A *utótőzsdén* osztr. hitelrészvény 364.——363.70, magyar hitelrészvény 381.80, osztrák-magyar államvasut 340.—339.50 forinton köttetett. Az irányzat nyugodt volt.

Délután 4 órakor zárulnak :

	február 28.	február 26.
Osztrák hitelrészvény	363.80	363.70
Magyar hitelrészvény	381.80	381.50
Osztr.-magyar államvasut	339.50	340.—
Leszámitoló bank	258.—	250.—
Jelzálogbank	267.—	267.—
Rimamurányi vasmü	246.50	245.75
Közuti vaspálya	400.50	400.50
Villamos vasut	279.—	278.50
Ipar és keresk. bank	104.25	103.75
Déli vasut	79.25	80.25

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDÉK.

Budapest, február 28. Terményekben csekély forgalom változatlan árakon.

Hivatalos jegyzések.

Faj		Ár 100 kilogrammonkint Pénz frt	Áru frt
Disznózsir ingyen hordó	budapesti	55.50	56.—
	vidéki	—.—	—.—
Szalonna	magyar Ia légenszáritott vidéki	—.—	—.—
	városi légenszáritott, 4 darabos	50.50	51.—
	„ „ 8 „	52.—	52.50
	füstölt	56.50	57.—
Szilva Kész áru Zsákkal együtt göngyseuly tiszta suly helyett	boszniai, 1897. évi usance-minőség	—.—	—.—
	„ „ „ 120 darabos	13.75	14.25
	„ „ „ 100 „	15.25	15.75
	„ „ „ 85 „	18.75	19.50
	szerbiai, usance-minőség	13.—	13.50
	„ „ „ 100 darabos	15.25	15.50
	„ „ „ 85 „	18.25	18.75
Szilva Határidőre Minőség 500 grammonkint	boszniai, usance-min.	—.—	—.—
	„ 120 darabos	—.—	—.—
	„ 100 „	—.—	—.—
	„ 85 „	—.—	—.—
	szerbiai, usance-min.	—.—	—.—
	„ 100 darabos	—.—	—.—
	„ 85 „	—.—	—.—
Szilvaiz Kész áru Ingyen hordó	szlavóniai 1897	19.50	20.—
	szerbiai 1897	18.—	18.50
Szilvaiz Határidőre Ingyen hordó	szlavóniai	—.—	—.—
	szerbiai	—.—	—.—
Keresmag	luczerna magyar, 1897	48.—	52.—
	vörös aprószemü 1897	30.—	34.—
	vörös középszemü 1897	34.—	38.—
	vörös nagyszemü 1897	40.—	43.—

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, febr. 28. A vásári forgalom : *Husnál* a forgalom csendes, árak : csökkentek. *Baromfinál* csendes, árak emelkedtek. — *Halban* lanyha, árak csökkentek. — *Tej és tejtermékeknél* csendes. — *Tojásnál* lanyha, árak emelkedtek. — *Zöldségnél* lanyha. — *Gyümölcsnél* csendes. — *Füszereknél* csendes. — Időjárás : borus, enyhe. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi czikkek hivatalos árjegyzése a következő : *Hus.* Marhahus hátulja I. 46—55 frt, II. 40—46 frt. Birkahus hátulja I. 32—40 frt, II. 28—32 frt. Borjuhus hátulja I. 50—60 frt, II. 48—52 frt. Sertéshus elsőrendü 60—62·0 frt, vidéki 50—54 frt. (Minden 100 kilonkint.) Kolbász füstölt 70—80 kr (kilónkint). Sertészsir hordóval 56.0—55·5 frt (100 kilónkint). — *Baromfi (élő).* Tyuk 1 pár 1·20—1·60 frt. Csirke 1 pár 1·20—1·40 frt. Lud hizott kilónkint 54—60 kr. — *Különfélék.* Tojás 1 láda (1440 drb) 34.0—35.0 frt Sárgarépa 100 kötés 2—4.— frt. Petrezselem 100 kötés 3.00—4.00 frt. Lencse m. 100 kiló 8·00—18 frt. Bab nagy 100 kiló 8—16 frt. Paprika I. 100 kiló 30—45 frt, II. 18—30 frt. Vaj közöns. kilónkint 70—86 frt. Vaj-téa kilónkint 0.85—1.20 frt. Burgonya-rózsa 100 kiló 2.20—3.— frt. Burgonya *sárga* 100 kiló 2.80—3.00 frt. — *Halak.* Harcsa (élő) 0·50—1.00 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0·40—0·70 frt 1 kiló. Ponty dunai 0·30—0·60 frt.

Szesz.

Budapest, február 28. Irányzat szilárd. *A kontingens nyersszesz ára Budapesten* 18.75—19, Finomitott szesz nagyban 57.—57.25, Finomitott szesz kicsinyben 57.50—57.75, Élesztőszesz nagyban 56.75—57, Élesztőszesz kicsinyben 57.25—57.75, Nyersszesz adózva nagyban 56.——56.25, Nyersszesz adózva kicsinyben 56.50—56.75, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 15.75—16.25 Dénaturált szesz nagyban 20.75—21.—, Denaturált szesz kicsinyben 21.¼—21.½. Az árak 10.000 literfokonkint hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, febr. 28. *Kontingens nyersszesz* szilárd, azonnali szállitásra 19.60—19.90 frtig kelt el. Zárlatjegyzés 19.50—19.90 forint.

Prága, febr. 28. *Adózott trippló szesz* nagyban 55½ forintig kelt el. Adózatlan szesz 18.50—19.— frtig jegyeztetett azonnali szállitásra.

Trieszt, febr. 28. *Kiviteli szesz* tartályokban szállitva 90% hektoliterenkint nagyban 11.¼ azonnali szállitásra.

Berlin, febr. 28. Szesz helyben 43.60 márka = 25.64 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint á 10,000 literszázalék. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Stettin, febr. 28. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 43.10 márka = 25.34 frt. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Boroszló, febr. 28. Szesz (50-es) pr. február 62.60 márka = 36.81 frt ; szesz (70-es) pr. február 43.— márka = 25.28 frt. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Czukor.

Prága, febr. 28. *Nyers czukor* 88% czukortartalom franco Aussig. Azonnali szállitásra 12.70 frt, okt.-decz.-re 12.70 forint.

Hamburg, febr. 28. *Nyers czukor* f. o. b. Hamburg, azonnali szállitásra 9.25 márka, májusi szállitásra 9.45 márka, okt.-deczemberi szállitásra 9.50 márka. Irányzat csendes.

Páris, febr. 28. Nyers czukor (88 fok) kész áru 28.75—29.25 frk, fehér czukor folyó hóra 32.— frk, márcziusra 32.— frk, 4 első hóra 32.75 frk,

4 hóra májustól 30.3/8 frank. Finomitott készáru 102.—102.50 frk.

London, febr. 28. *Jávaczukor* 10 3/4 shilling, nyugodt. *Nyers czukor* és *Jegeczedett czukor* nyugodt, ártartó; finomitottakban mérsékelt forgalom, ártartó. *Külföldi tört* bágyadt és élénktelen. Jegyeztetett: készáru 11.0 3/4 sh., márcz.-áprilisra 11.0 3/4 sh., május-augusztusra 11.3 3/4 sh. *Répaczukor* el volt hanyagolva és lanyhán zárult. *Német* (88 %) febr.-ra 9.3 1/2 sh., áprilisra 9.4 1/2 sh., májusra 9.5 1/2 juniusra 9.6 1/2 shilling. *Határidőüzlet*: februárra 9.3 3/4 sh., márcziusra 9.3 3/4 sh., áprilisra 9.4 3/4 sh., májusra 9.6 sh., juniusra 9.7 sh.

Olajok.

Páris, febr. 28. Repczeolaj folyó hóra 52.50 frk (= 24.71 frt); márcz-ra 52.50 frk (= 24.81 frt); 4 első hóra 54.— frk (= 25.42 frt); négy hóra májustól 54.25 frk (= 25.54 frt). Árak 100 kilónkint értendők. Átszámitási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Hamburg, febr. 28. Repczeolaj helyben 53.— márka (= 31.16 frt). Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Köln, febr. 28. Repczeolaj májusra (hordóval). 55.— márka (= 32.34 frt). Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

London, február 28. *Repczeolaj* 23.— sh., *lenolaj* 16.7 1/2 sh., *gyapot magolaj* 14.9—15.3 sh., *terpentin* 24.6 sh.

Petroleum.

Hamburg, febr. 28. Petroleum helyben 5.40 márka = 3.17 frt.

Antwerpen, febr. 28. Petroleum fin. helyben 14.25 frank = 6.77 frt.

Bréma, febr. 28. Petroleum fin. helyben 5.45 márka = 3.20 frt.

Newyork, febr. 28. Petroleum fin. 70 Abel Fest. Newyorkban 6.05 cents, fin. petroleum Philadelphiában 6.— cents; United Rife Line Certificates márcziusra —.—; Nyers petroleum márcziusra 6.70 cents.

London, február 28. *Petroleum*, amerikai 4 3/8 sh., orosz 4 3/16—4 1/4 sh.

Kávé, tea, rizs.

London, febr 28. *Santos* határidő bágyadtan indult, később ártartó. Jegyeztetett: *márcziusra* 29.6 sh., májusra 30.3 sh., juliusra 30.6 sh., szeptemberre 31.3 sh., decz.-re 31.9 shilling. *Tea*: nyugodt, de ártartó. *Rizs*: szilárd, 1 1/2 shillinggel magasabb árral.

Fémek.

London, febr. 28. *Réz*, G. M. Brände 49 7/8—50 1/8 font sterling készáru és 50 3/16—50 7/16 font sterling 3 hóra; best sel. 54—54 1/2 font sterling. *Ón*: finom külföldi 64 1/4—64 3/4 font sterling, készáru és 64 1/16—64 5/16 font sterling 3 hóra. *Ólom*: angol 12 9/16 font sterl.; külföldi 12 3/8—12 7/16 font sterling. *Horgany*: külföldi 18 1/16—18 1/8 font sterling. *Higany*: 7.26 font sterling első és 7.16 font sterling másodkézből. *Vas*: A glasgovi nyersvaspiacz lanyhán indult és bágyadtan zárult mérsékelt üzlet mellett. *Zárlat-árak*: 46.0 1/2 shilling készáru és 46.3 sh. egy hóra. Cleveland 40.7 sh. készáru és 40.9 1/2 sh. egy hóra; Hematit 49.1 sh. készáru és 49.4 sh. egy hóra; Middlesbrough 50.9 shilling készáru és 51 sh. egy hóra. A nyersvaskészlet Glasgovban 334.363 és Middlesbroughban 46.183 tonna.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDÉK.

Bécs, február 28. A gabonatőzsdén ma ismét szilárdabb volt az irányzat. Buza ára 5 krajczárral magasabbra tartatott és szombati árakat szivesen fizettek. Ilyen áron kelt el néhány kisebb tétel orosz buza. Rozs tartva, zab 5 krral emelkedett. Tengeri igen szilárd. A határidőpiaczon az árak emelkedők. Köttetett: Buza tavaszra 11.98—12.02 forinton, buza május—juniusra 11.54 forinton, rozs tavaszra 8.95—8.96—8.94 forinton, zab tavaszra 6.97—6.99, tengeri május—juniusra 5.75 forinton.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 12.01—12.02, rozs tavaszra 8.94—8.95, tengeri május-juniusra 5.74—5.76, zab tavaszra 6.26—6.27 frton.

Boroszló, febr. 28. Buza helyben 18.80 márka (= 11.05 frt) sárga. Buza helyben 18.70 márka (= 10.99 frt). Rozs helyben 14.90 márka (= 8.76 frt.) Zab helyben 15.— márka (= 8.82 frt.) Tengeri helyben 11.75 márka (= 6.91 frt). Minden 100 kilónkint. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, február 28. Buza holsteini 182—193 márka (= 10.70—11.25 frt). Rozs meklenburgi 140—150 márka (=8.23—8.82 frt.) Rozs orosz 110—111 márka (= 6.47—6.53 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

München, febr. 28. Buza 22.— márka (= 12.94 frt), Rozs 16.25 márka (= 9.56 frt), Árpa 17.60 márka (= 10.35 frt), Zab 17.— márka (= 10.— frt). Minden 100 kilónkint. Hozatal 4·496 q. Készlet 3.063 q. Átszámitási árfolyam 100 m. = 58.80 frt.

Lindau, február 28. Orosz buza 20.30—22.30 márka (= 11.94—13.12 frt), román buza 19.50—22.30 márka (= 11.47—13.12 frt). Minden 100 kilónkint. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 forint.

Páris, febr. 28. *(Megnyitás.)* Buza folyó hóra 28.80 frank (=13.72 frt). Buza márcziusra 28.80 frank (= 13.72 frt). Buza 4 első hóra 28.60 frank (= 13.63 frt). Buza májustól 4 hóra 27.60 frank (= 13.15 frt). Rozs folyó hóra 17.25 frank (= 8.21 frt). Rozs márcziusra 17.50 frank (= 8.33 frt). Rozs 4 első hóra 17.75 frk (= 8.44 frt). Rozs májustól 4 hóra 17.— frank (=8.09 frt). Minden 100 kilónkint. Átszámitási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, február 28. *(Zárlat.)* Buza folyó hóra 28.90 frank (= 13.77 frt). Buza márcziusra 28.80 frank (= 13.72 frt). Buza 4 első hóra 28.75 frank (=13.70 frt.) Buza 4 hóra májustól 27.75 frank (=13.22 frt).

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Bécs, február 28. A mai tőzsde a görög király elleni merénylet hirére, gyengén indult, de utóbb nagyobb berlini jegyzések szilárditották az üzletet és különösen helyiérdekek, főleg pedig Tramway és kőszénbányák emelkedtek.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 363.65—364.25, Anglo bank 161.50, Union-bank 302.75, Magyar jelzálogbank 267.75—268, Magyar hitelrészvény 381.75, Osztrák-magyar államvasut 339.75—340.50, Déli vasut 80.25—79.85 Tramway 513, Alpesi bánya 151.10—151.90, Rimamurányi 246.25—246.75, Magy. áll. kőszénbánya 513, Magyar aranyjáradék 122.40, Magyar koronajáradék 99.60, Török sorsjegy 58.70—58.30, Német márka 58,77.

Délelőtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 364.25, Magyar hitelrészvény 382.—, Anglo-bank 161.25, Union-bank 302.50, Länderbank 219.—, Osztrák-magyar államvasut 340.12, Déli vasut 79.75, Alpesi bánya 151.50, Rimamurányi 246.—, Májusi járadék 102.60, Török sorsjegy 58.40.

A *déli tőzsdén:* Osztrák hitelrészvény 364.—, Magyar hitelrészvény 382.—. Länderbank 219.50, Unionbank 302.50. Anglo-bank 161.25. Bankverein 266.75, Osztr.-magy. államv. 339.75. Déli vasut 80.—. Elbevölgyi vasut 263.—. Alpesi bánya 181.70. Rimamurányi 246.50, Májusi járadék 102.65, Magyar koronajáradék 99.60. Német márka 58.78, Török dohányrészvény 136.75 forinton köttetett.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyeztek: Magyar aranyjáradék 122.60. Magyar koronajáradék 99.55. Tiszai kölcsönsorsjegy 140.50. Magyar földtehermentesitési kötvény 97.25. Magyar hitelrészvény 381.—. Magyar nyereménykölcsön sorsjegy 157.40. Kassa-oderbergi vasut 192.40. Magyar kereskedelmi bank 1405.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.65 Magyar keleti vasuti állami kötvények 122.10. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 257.50. Rimamurányi vasrészvénytársaság 246.75. 4·2% papirjáradék 102.70. 4.2% ezüstjáradék 102.50. Osztrák aranyjáradék 123.10. Osztrák koronajáradék 102.85. 1860. sorsjegyek 143.60. 1864. sorsjegyek 191.50. Osztrák hitelsorsjegyek 200.50. Osztrák hitelrészvény 364.—. Angol-osztrákbank 161.25. Unionbank 302.50. Bécsi Bankverein 266.75. Osztrák Länderbank 219.50. Osztrák-magyar bank 928.—. Osztrák-magyar államvasut 339.75. Déli vasut 80.—. Elbevölgyi vasut 262.75. Dunagőzhajózási részvény 451.—. Alpesi bányarészvény 152.30. Dohányrészvény 136.50, 20 frankos 9.53. Császári királyi vert arany 5.69. Londoni váltóár 120.15. Német bankváltó 58.72. Az irányzat szilárd.

Bécs, február 28. *(Utótőzsde.)* A déli tőzsde zárlata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 364.—, Magyar hitelrészvény 382.—, Anglo-bank 161.25, Bankver. 267.50, Union-bank 302.50, Länderb. 219.50 Osztrák-magyar államvasut 340.—, Déli vasut 79.75, Elbevölgyi vasut 263.—, Északnyugoti vasut 251.—, Török dohányrészvény 136.25, Rimamurányi vasmű 246.75, Alpesi bánya 152.40, Májusi járadék 102.20, Magyar koronajáradék 99.60, Török-sorsjegy 58.70, Német márka azonnali szállitásra 58.78.

Berlin, február 28. *(Zárlat.)* 4·2% papirjáradék 102.60, 4·2% ezüstjáradék 102.40, 4% osztr. aranyjáradék 104.30, osztrák hitelrészvény 228.80, magyar koronajaradék 100.20, déli vasut 35.20, osztrák-magyar államvasut 144.80, Károly Lajos-vasut 107.20, Kassa-oderbergi vasut 96.—, orosz bankjegy 216.65, bécsi váltóár 170.10, 4o/o-os uj orosz kölcsön 102.10—101.90, magyar beruházási kölcsön 102.10, olasz járadék 94.60. Az irányzat tartott.

Berlin, február 28. *(Utótőzsde.)* Osztrák hitelrészvény 228.90, déli vasut 35.10, osztrák-magyar államvasut 144.90. Az irányzat gyengült.

Frankfurt, február 28. *(Zárlat.)* 4·2% papirjáradék 86.95, 4.2% ezüstjáradék 87.25, 4% osztrák aranyjáradék 104.30, 4% magyar aranyjáradék 103.95, magyar koronajáradék 100.20, osztrák hitelrészvény 308.25, osztrák-magyar bank 793.—, osztr.-magy. államvasut 293.75, déli vasut 71.37, bécsi váltóár 170.02, londoni váltóár 20.417, párisi váltóár 80.933, bécsi bankverein 226.62, villamos részvény 141.40, alpesi bányarészvény 128.50, 3% magyar aranykölcsön 92.35. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, február 28. *(Utótőzsde.)* Osztr. hitelrészvény 308.25, osztrák-magyar államvasut 293.75, Déli vasut 71.25.

Frankfurt, február 28. *(Esti tőzsde.)* Osztrák hitelrészvény 308.—, déli vasut 71.1/8, osztrák-magyar államvasut 293.12, bécsi bankverein 228. Az irányzat nyugodt.

Hamburg, február 28. *(Zárlat.)* 4.2% ezüstjáradék 87.40, osztrák hitelrészvény 307.70, osztrák-magyar államvasut 731.—, déli vasut 170.—. olasz járadék 94.90, 4% osztr. aranyj. 104.20, 4%-os magyar aranyj. 103.82. Az irányzat gyengült.

Páris, február 28. *(Zárlat.)* 3% franczia jár. 103.82, 3 1/2% franczia jár. 106.85. olasz járadék 94.55, osztr. magyar államv. 728.—, franczia törl. járadék 102.37, 4%-os osztrák aranyjáradék 102.50, ottománbank 556.50, dohányrészv. 291.—. párisi bankrészvény 923.—, osztrák Länderbank 483.—, alpesi bányarészvény 331.—. Az irányzat gyenge.

London, február 28. *(Zárlat.)* Angol consolok 112.18/16, déli vasut 7.50, spanyol járadék 59.5/8, olasz járadék 93.25, 4% magy. aranyjáradék 102.50, 4% rupia 63.5/8, Canada pacificvasut 84.3/8, leszámitolási kamatláb 2.75, ezüst 25.5/8. Az irányzat nyugodt.

New-York, február 28. Ezüst 55.5/8.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirat jelentése 1898. február 28-án reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Csapadék%	Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Csapadék%
Árvaváralja	65·3	— 0.5	1	Póla	63·1	+ 6.4	.
Selmeczbánya	67·9	— 1.4	.	Lesina	63·3	+ 6.6	14
N.-Szombat	66·8	+ 1.2	6	Sarajevo	65·4	+ 1.4	.
Magyar-Óvár	65·1	+ 0.4	2	Torino	63·4	+ 5.6	.
Ó-Gyalla	66·0	+ 0.8	—	Firenze	63·3	+ 8.7	.
Budapest	66·6	+ 1.0	.	Róma	64·3	+ 6.2	.
Sopron	65·7	+ 0.6	.	Nápoly	64·9	+ 7.8	.
Herény	65·4	+ 1.4	1	Brindisi	63·7	+ 8.5	.
Keszthely	65·7	+ 2.2	.	Palermo	64·4	+ 11.2	+
Zágráb	68·5	+ 3.6	.	Malta	64·5	+ 12.2	.
Fiume	62.2	+ 6.9	2	Zürich	65·7	— 2.3	.
Cirkvenica	64·7	+ 6.0	.	Biarritz	69·6	+ 7.2	.
Pétervárad	67·3	— 0.4	.	Nizza	62·4	+ 8.0	.
Zsombolya	68·4	+ 2.0	.	Páris	63·9	+ 1.1	.
Arad	67·5	+ 2.2	.	Kopenhága	55·4	+ 2.7	.
Szeged	66·5	— 0.6	.	Hamburg	57.3	+ 2.5	4
Szolnok	69·2	+ 1.0	.	Berlin	59·0	+ 2.0	—
Eger	68·0	+ 1.4	.	Christiansund	50·4	+ 3.3	.
Debreczen	65·3	+ 0.8	.	Stockholm	69·9	+ 0.2	.
Késmárk	66·5	— 1.8	.	Szent-Pétervár	65·0	— 8.8	.
Ungvár	67·7	+ 2.2	.	Moszkva	74.2	— 17.6	16
Szatmár	68·0	+ 1.8	.	Varsó	64·6	— 0.2	2
Nagy-Várad	68·0	+ 2.4	.	Kiew	71·4	— 9.6	.
Kolozsvár	66·7	+ 1.6	.	Odessza	—	—	.
Nagy-Szeben	67·2	+ 1.2	.	Sulina	69·5	+ 4.1	.
Bécs	64·2	+ 0.0	.	Szófia	67·1	— 0.6	.
Salzburg	64·9	+ 2.0	.	Konstantinápoly	66·3	+ 4.9	.
Klagenfurt	65·8	+ 2.0	.				

A keleti maximum mindjobban gyengül északra huzódik; a minimum a norvég partok közelében tartózkodik; délnyugoton is magas a légnyomás.

Az idő Európaszerte tulnyomóan borus és helyenkint csapadékos. A hőmérséklet elosztásában nincs lényeges változás.

Hazánkban az idő tulnyomóan borult, ma reggel helyenkint gyengén havazik; a hőmérséklet reggelre többnyire a fagypontig süllyedt.

Nyugotra forduló szelekkel helyenkint (nyugoton) csapadékos idő várható hőemelkedéssel.

VIZÁLLÁS.

— Február 28-án. —

Folyó	Vízmérés	Vízállás reggel	Áradás v. apadás	Folyó	Vízmérés	Vízállás reggel	Áradás v. apadás
		czentiméter				czentiméter	
Inn	Schärding	+ 40	23	Tisza	M.-Sziget	+ 44	—
Duna	Passau	+ 167	3	"	Tisza-Újlak	— 28	—
"	Bécs	+ 90	12	"	V.-Nemény	— 30	4
"	Pozsony	+ 188	6	"	Csap	— 170	1
"	Komárom	+ 250	8	"	Tokaj	— 231	5
"	Budapest	234	1	"	Szolnok	— 42	5
"	Ercsi	00	—	"	Csongrád	— 12	5
"	Paks	— 165	1	"	Szeged	— 87	3
"	Mohács	+ 359	3	"	Titel	217	—
"	Ujvidék	+ 221	3	Szamos	Deés	— 82	1
"	Zimony	+ 269	5	"	Szatmár	+ 200	—
"	Pancsova	— 247	5	Laborcza	Munkács	— 40	—
"	Báziás	— 239	4	Laborcza	Homonna	54	—
"	Orsova	283	3	Sáj	Ungvár	—	—
Marva	M.-Falva	+ 103	—	Sadova	Bártfa	+ 75	—
Vág	Zeolina	+ 110	11	Bodrog	Zemplén	887	—
"	Szered	144	4	Sajó	Zsolcza	+ 210	—
Nyitra	Ürsekujvár	—	—	Hernád	H.-Németi	+ 60	—
Rába	Sárvár	+ 89	5	Hernádvölgy	B.-Ujfalu	+ 124	—
"	Győr	208	—	Sebes-Kőrös	Csucsa	—	—
Dráva	Zákány	+ 96	1	"	Nagyvárad	26	—
"	Eszék	+ 79	3	F.-Körös	Belényes	+ 52	—
Száva	M.-Szerdah.	+ 90	11	Fek.-Kőr.	Borosjenő	123	—
"	Zágráb	+ 186	6	Kis.-Kőr.	Békés	400	2
"	Szigetk	+ 490	5	N.-Kőr.	Gyoma	404	8
Kulpa	Mitrovicza	+ 488	2	Maros	Gy.-Fehérv.	— 60	4
Duna	Károlyvár.	— 260	2	"	Arad	48	5
Verbász	Novi	— 45	—	"	Makó	88	—
Boszna	Banjaluka	— 228	—	Temes	K.-Kostély	— 178	16
Drina	Duboj	58	—	Béga	Temesvár	— 41	8
Mura	Zwornik	—	—	"	N.-Becsker.	— 73	—

Jelmagyarázata: * = Jeges viz; + = 0 felett; — = 0 alatt; < = áradt; > = apadt; ? = kétséges.

Felelős szerkesztő: Liposey Ádám.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal: **VIII. ker., József-körut 65. szám.**

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betükből szedve 4 krajczár.

Mire fizetendők készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

Kiadóhivatal: **VIII. ker., József-körut 65. szám.**

Ha a hirdető czimét is közli a hirdetésében, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstárbélyegilleték is fizetendő. — Czélszerű az apróhirdetést postautalványon beküldeni, a szöveget az utalvány szelvényére irni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámithatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK az ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvétetnek kiadóhivatalunkon kivül (VIII. ker., József-körut 65.) a következő üzletekben:

I. ker., Tárnok-utcza 22. özv. Balásevits Györgyné nagytőzsde,
II. „ Fő-utcza 7. sz. alatt Eisenbach Vilmos. fűszerkereskedése,
IV. „ Kecskeméti-utcza 14. sz. Szántó Mór, dohánytőzsde
IV. „ Harisch-bazár Dévai Józsefné, dohánytőzsde
IV. „ Petőfi-tér 3. szám Nemetsek A. J. dohánytőzsde és ujságárusa.
V. „ Nagykorona-utcza 20. sz. Löwinger Gyula, fűszerkereskedése,
V. „ Dorottya-utcza 13. sz. Weil Vilmos, dohánytőzsde
V. „ Váczi-körut 6. szám Moreno Janka dohánytőzsde
V. „ Lipót-körut 22. szám Wollák Zsigmond, dohánytőzsde
VI. „ Teréz-körut 54. szám Breuer nővérek, dohánytőzsde,
VI. „ Andrássy-ut 48. szám Rohonczy Ilona, dohánytőzsde,
VII. „ Erzsébet-körut 50. szám Heisler Róza, dohánytőzsde.
VIII. ker., a Nemzeti szinház bérh. Sopronyi V. dohánytőzsde,

a ugyane helyeken mindennemü felvilágositások készségesen megadatnak.

LEVELEZÉS.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számitott négy hét alatt czimzetje el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisiti. 2178—1

Többeknek. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz bélyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294—1

Mon chère amie! Végtelenül haragszom magára. Hát illik ez minden bucsuzás nélkül eltávozni? Igazán olyan szomoru vagyok mióta nincs itt. S ugy szeretném már látni valamikor. Tudassa velem valamilyen módon, hogy miképen láthatnám. Hiszen még mindig hü barátja kéri erre. 2916—1

Marczinak levele van a kiadóhivatalban. 6575—1

Szeretnék megismerkedni intelligens csinos külsővel biró vigkedélyü urral. Levelek „Magyar asszonyka" jelige alatt a kiadóba küldendők. 2976—1

Intelligens fiatal ember, kinek délután 2 órától ½6-ig van szabad ideje, szép, elegáns és fiatal hölgy ismeretségét keresi, kinek szintén délután van elsétálni való ideje. Csakis komoly ajánlatok vétetnek figyelembe. Leveleket **„Ernő 23"** czim alatt a kiadóba kérek. 2878—1

Fiatal, 18 tavaszt látott varróleány, csinos hivatalnokkal szeretne ismeretséget kötni, ki őt vasár-és ünnepnapok estéjén szórakoztatná. Választ „Idegen kisasszony" név alatt kéretik ezen laphoz küldeni. 2900—1

Idegen kisasszonynak sürgös levele van „Magas barnától" 789—1

Hajós-utczai barna asszony, ne legyen oly vad s kegyetlen velem szemben, még eljön majd az idő, midőn barátságosabban fog reám tekinteni, de már akkor én fogom ismét mondani, hogy „Hozom". Vilmos. 2892—1

Ha végig megyünk az Andrássy-uton, nagyitó üveggel néz reánk minden gyerek, oly kicsinyek vagyunk, mint a babszem, édesek mint a csepegtetett akáczfa-méz. Szórakozni, hóditani jöttünk a fővárosba, férfiak fejét elcsavarni és sziveket rabolni. De azért korántsem vagyunk oly veszélyesek, mint azt a kezdetben emlitettük, inkább félénkek vagyunk kissé és két nőszeliditőt örömmel üdvözölnők. Nos urak, itt a jó alkalom, aki bennünket megismerni óhajt, irjon nekünk „Vesuv" jeligére e laphoz. 2890—1

Először levelezni, azután megismerkedni, végre pedig megszeretni óhajtanék egy barna ifjut. Vállalkozók irjanak „Vadrózsa" néven e laphoz. 2886—1

Egy Gyurkovits-leány, szőke hajjal, egy Gyurkovics-fiuval. Szives választ „Tövis" néven kérek. 2883—1

Drága Irmácskám! Csak most tudom meg a valódi okát, hogy miért voltál utolsó együttlétünkor oly hideg és közönyös velem szemben. Imrétől hallom hogy E . . . kávéházban több ur társaságában látott, és ezek egyike különös sokat foglalkozott veled. Ezen eljárásod késztet tehát arra, hogy neked mind esküszegőnek, örökre „Isten hozzádot" mondjak. Fizesse meg az ég tettedet ugy, mint azt tényleg megérdemled. Aladár. 2904—1

Egy fess középkoru ur, ugyanoly hölgy erdeknélküli barátságát szivesen venné. Választ „Mártonka" alatt kérek e laphoz czimezni. 2906—1

Ellácskám édes! Örömmel tudatom veled, hogy körutazásomat befejezve, holnap este 9 órakor érkezem ismét vissza a főváros falai közé. Tégy boldoggá s várjál engem a keletiben: hidd el minden gondolatom nálad van s türelmetlenségem már határtalan s viszontlátás nehéz perczéig is ölel gondolatban nagybácsid Gábor. 2902—1

Vasuti mérnök neje unalomból óhajtana finom uriember érdeknélküli ismeretségét. Magától értetődik, hogy főfeltételül legmélyebb titoktartást tüzöm ki. Ebbeli leveleket kérem „Utazó vasutas" alatt ezen laphoz czimezni. 2898—1

Öreg háziur vagyok, családommal már évek óta nem közlekedem, mielőtt a tulvilágra utazom, még néhány jó perczeket óhajtanék egy vidám s kellemes külsővel biró középkoru hölgygyel eltölteni, kinek szintén hagynék valamit kis megtakaritott pénzecskémből. Választ „Hatvanas háziur" alatt kérek e laphoz czimezni. 2894—1

Börziáner bácsi, tiz év óta özvegy, középkoru urihölgy ismeretségét keresi, kit ő meglehetős anyagi támogatásban részesitené. Választ „Szelvényszabó" alatt kérek ezen laphoz intézni. 2896—1

Férjem az év legnagyobb részét utazással tölti s ritkán van honn. Ezen ok késztet arra, hogy szórakozás czéljából egy intelligens urral ismeretségbe lépjek. A ki tehát erre vállalkozik, az irjon „Szép asszony" alatt e lap kiadóhivatalába, s jelezze a levelet ezen rovatban. 2852—1

HÁZASSÁG.

Fővárosban lakó államhivatalnok 2000 frt évi fizetéssel, megfelelő hozomány felett rendelkező izr. hölgy komoly ismeretségét keresi s ebbeli megkereséseket „Főváros" alatt kér e laphoz czimezni. 2836—2

Csinos 30 éves izr. özvegy, ki háromezer frt készpénz hozománynyal, továbbá szépen berendezett éves lakással bir, 40 éven felüli fővárosi kereskedő vagy intelligens hivatalnok ismeretségét keresi házasság czéljából. Szives ajántatokat „Csengery 1898" alatt kér e laphoz intézni. 2826—2

ÁLLÁST KERES.

Egy 23 évi gyakorlattal biró és a gazdaság minden ágában jártas fiatal tetterős grófi uradalmi gazdatiszt, ki a német nyelvet is tökéletesen birja, megfelelő gazdatiszti állást keres. Sőt közvetitőket is illő jutalomba részesit. Levélbeni megkereséseket „Képzett gazda" jelige alatt a kiadóhivatalba kérek. 2796—3

Intelligens fiatal leány, ki a kereskedelmi szaktanfolyamot kitünő sikerrel végezte, jelenleg üzletben alkalmazva van, egy nagyobb intézetnél szerény feltételek mellett állást keres. Szives ajánlatokat „Ügyes és szorgalmas" jelige alatt kér a kiadóhivatalba. 2706—3

Egy intelligens szép irásu fiatal ember irodai alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban. 2658—3

Garçon lakással biró intelligens urak figyelmébe! Egy intelligens idősb uri hölgy takaritásért szobát keres, esetleg a főzést is elvállalja. Levelet „Tiszta otthon" czim alatt a kiadóba kér. 2840—3

Nagy gőzmalom (Bácskában) főmolnárt keres Május 1-én való belépésre. Jó bizonyitványok és teljes szakértelem megkivántatik. Fizetés egyezség szerint. Ajánlat „Gőzmalom" jelige alatt kéretik ezen laphoz intézni. 2844—3

Házfelügyelői állást keres gyermektelen házaspár, a férj mülakatos. Szives megkeresést „Rendszerető" jelige alatt a kiadóhivatal továbbit. 2790—3

Érettségit kitünő sikerrel végzett fiatal ember gyakornoki állást keres. A magyar és német nyelvet szóban és irásban teljesen birja. Czim a kiadóhivatalban. 2816—3

Kereskedelmi szaktanfolyamot kitünő sikerrel végzett kisasszony, ki jelenleg is alkalmazva van, állását változtatni óhajtja. Szives megkeresést „Yost" jelige alatt a kiadóhivatalba kér. 2822—3

Kitünő nyelvismeretekkel biró, a magyaróvári gazdasági akadémiát sikerrel végzett fiatal ember, magántitkári vagy más bizalmi állást keres. Ajánlatokat „Bizalmi állás" jelige alatt a kiadóhivatalba kér. 1408—3

Uri családból származó fiatal özvegy, a háztartás minden ágában jártas, önállóan is képes azt vezetni, egy idősebb nőnél házvezetőnői állást keres. Szives megkeresést „Szorgalmas" jelige alatt a kiadóhivatalba kér. 2872—3

Magános nő ajánlkozik magán os urhoz takaritásra lakásért és szerény fizetés mellett mosást és főzést elvállalja. Czim a kiadóhivatalban. 783—3

ÁLLÁST KAPHAT.

Nevelőnő ki a magyar, német és franczia nyelvet kitünően birja, valamint azongorában kezdő leányainat tanitani tudná, állást kaphat. Ajánlatokat az igények megjelölésével „Vidékre 1893" jelige alatt a kiadóhivatal közvetit. 2846—4

Vidéki gőzmalom részére keresek levelezőt, ki a magyar, német és franczia nyelvet tökéletesen birja. Évi fizetés 1500 frt és lakás. Ajánlat „Gőzmalom" alatt küldendő ezen lap kiadóhivatalába. 2830—4

Nevelőnők, nyelvi és zenei ismeretekkel, sürgősen keresteinek előkelő családok részére. Évi fizetés 400—600 frt. Német nevelőnőket, mindenféle nemzetiségü bonneokat lelkiismeretesen ajánl és elhelyez **S. Szegheő Luiza asszony, Budapest, VII., Andrássy-ut 28.** 6559—4

Állandó állást kaphat gyermekkertésznő, két 4 és 5 éves gyermekhez **jó fizetés, kitünő bánásmód és ellátás.** Ellenben csak olyanok jelentkezése kivántatik, kik minden tekintetben kielégiteni tudnak „Bankigazgató" jelige alatt a kiadóhivatalhoz. 6561—4

Fővárosi mulatóhely, szép és elegans megjelenésü fiatal hölgyeket alkalmaz a Buffet részére. Ajánlatok „Pezsgő" alatt küldendők a kiadóhivatalba. 2848—4

Egy igen praktikus és nagy jövedelmet hajtó vállalathoz 500 frttal társ kerestetik. Levélbeni ajánlatokat „Biztos jövő" jelige alatt a kiadóhivatalba kérek. 2798—4

OKTATÁS.

Czimbalmozni! Két hónap alatt bárkit is megtanitok az általam feltalált legujabb és legkönnyebb **magyar rendszer** (methodus) szerint, háznál és házon kivül, ugyszintén vidékre is tanitok pontos és kimeritő magyarázat utján (posta fordultával). Czim a kiadóhivatalban. 2650—5

Gyakorlott okleveles gyermekkertésznő órák adására vállalkozik. Elemi osztályokra is előkészit. Czim a kiadóhivatalban. 2402—5

Fiatal tisztviselő, ki a délutáni órákban szabad, elvállal egy-két gymnázista tanulót oktatásra mérsékelt díjazás mellett. Czime a kiadóhivatalban. 2714—5

Okleveles franczia nő, ki már állami iskolában tanitott, még néhány szabadórával rendelkezik. Szives megkeresést „Alaposan" jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendő. 2724—5

Az Országos Magyar Gyorsiró-Egyesület gyorstrási tanfolyama **Mezei Bányai Amanda okl. tan.** vezetése alatt magyar és német nyelvü uj kurzusok kezdődnek. Jelentkezőket felvesz a **gyors-** és Remington-gépirásra **Glogowski és Társa,** Budapest, Erzsébet-tér 16. szám alatt. 6541—5

TELEK és HÁZ ELADÁS.

Ujpesten egészen ujonnan épült ház, 1250 frt jövedelemmel, 14500 frtért eladó. 10 évig adómentes. Bankteher 8000 frt, 4½% kamat-törlesztéssel. Czim a kiadóhivatalban. 2901—7

Háztelkek Kossuthfalván, kispesti határnál, 150 és 200 négyszögölenkint parczellálva, ára 2 frt 30 krtól 4 frtig, havi 10 frt, vagy heti 2 frt részletfizetésre kaphatók. Bővebbet Szczepanowski Zsigmondnál, vendéglős, VIII., Nap-utcza 18. 6449—7

ELADÁS.

Gyönyörü bársony mantille, most érkezett Párisból, selyembéléssel, vattázva, serpentine selyemzsinor diszszel, magas gallérral 30 frtért eladó. E felölíő még egyetlen egyszer sem volt használva. Czim a kiadóhivatalban. 2908—8

Lakatos és kerékpárjavitó műhely, teljesen felszerelve, jó forgalmu helyen, olcsó áron eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2892—8

Valódi Quedlingburgi takarmány-répamag, elsőrendü termelőtől; ömlözva, 18 frtjával 100 kgként helyben eladó. Czim a kiadóban. 2856—8

Egy nyolcz lóerejü gőzcséplő garnitura, Clayton és Shuttleworth gyártmány, három év óta használatban, jutányosan eladó, esetleg részletfizetésre. Ebbeli levelek „Cséplőgép" alatt küldendők e laphoz. 2842—8

Fenyőfák, sokfajban, szép példányokban, lombfák, bokrok, gyümölcsfák kaphatók ifjabb Széky Péter faiskolájában **Tisza-Igaron.** Árjegyzék kivánatra megküldetik. 775—8

Rövid zongora vasszerkezettel költözés miatt olcsón eladó, IV., Lipót-utcza 7. sz. Dötsch. 6577—8

Jókarban levő zongora 40 frtért eladó, czim a kiadóhivatalban. 2864—8

VÉTEL.

Kávéházat keresek megvételre, lehetőleg az Erzsébet-városban. Ajánlatokat kérek „Erzsébetvárosi kávéház" jelige alatt a kiadóhivatalba. 2464—9

Jó karban levő zongorát keresek megvételre. Ajánlatok „B J" jelige alatt a kiadóhivatalban küldendők. 2792—9

KIADÓ SZOBÁK.

Magyar szinház közelében egy 2 ablakos utczai szoba szép berendezéssel, külön bejárattal, fürdőszoba használattal, havi 25 frtért kiadó, esetleg teljes ellátás is kapható. Czim a kiadóhivatalban. 2868—10

Intelligens családnál elegánsan butorozott külön bejáratu kétablakos utczai szoba fürdőszoba használattal kiadó, ugyanott egy udvari szoba is van. Czim a kiadóhivatalban. 2858—10

Igen csinos fiatal özvegynél a Lipótvárosban, szép utczai szoba I. emeleten márczius 15-re kiadó. Szives választ „Barna özvegy" alatt kérem e laphoz intézni. 2854—10

Kényelmesen berendezett szoba csinos butorral, fürdőszoba használattal, havi 15 frtért kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 2804—10

Szobák butorozva, klinika közelében, hetenkint 2 frtért kiadandók. Czim a kiadóhivatalban. 705—10

LAKÁS KERESTETIK.

Egyszobás lakás márczius elsejére kerestetik az Erzsébet- vagy Józsefvárosban, kb. 160—200 frt évi bérért. Ajánlatot kérek a kiadóba „G. M." czim alatt. 2682—11

2 szobából álló lakást keresek a József-városban. Ajánlatok az ár kitételével „N. N. 82" jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2806—11

Az Erzsébet-városban 5 szobából elő- és fürdő-szobából álló lakást keresek. Ajánlatok az ár megjelölésével „Tapettás" jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendő. 2678—11

SZOBA KERESTETIK.

Szépen butorozott szobát keresek fiatal özvegynél. Ajánlatot kérek „Tiszta szoba" czimen e lap kiadóhivatalába czimezni. 2782—12

Kiadó egy kétablakos szépen butorozott utczai szoba külön bejárattal. Czim a kiadóhivatalban. 2738—12

Szépen butorozott udvari szobát keresek a József-városban. Ajánlatok az ár megjelölésével „M. G." jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendők. 2802—12

Különbejáratu utczai szobát keresek a Belvárosban. Ajánlatokat „Doktor" jelige alatt a kiadóhivatal közvetit. 2808—12

Lakást keresek teljes ellátással intelligens izraelite családnál. Ajánlatokat kérek az ár kitételével „Barátságos" czimen a kiadóhivatalba. 2694—12

KIADÓ LAKÁSOK.

Kiadó az Andrássy-uton, egy eleganS nagy urasági lakás, mely 6 szobából áll és a hozzátartozó mellékhelyiségekből. A lakás május 1-re lesz kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 2290—13

Május 1-ére kiadó az Erzsébet-körúton egy lakás, mely áll: 3 utczai, 3 udvari, elő- és fürdőszobából, konyha és egyéb mellékhelyiségből. Czim a kiadóhivatalban. 2394—13

HITEL-PÉNZ.

Amortizációs kölcsönöket budapesti házakra és telkekre I., II., III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre, minden előzetes költség nélkül, közvetitek a legrövidebb idő alatt, előkelő fővárosi intézetnél, csekély utólagos honorárium fejében. Telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv szükséges. Értekezhetni d. u. 1—3-ig. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 850—14

KÖNYVEK.

Eladok könyveket, világhirü irók müveit, olcsón. Czim a kiadóhivatalban. 1772—15

Jókai összes müveit szeretném megvenni olcsó áron. Ajánlatok a kiadóba kéretnek **Jókai müvei** czim alatt. 2892—15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Kiadó bolthelyiséget keresek május 1-ére. Levelet „Dohánytőzsde" jelige alatt továbbit a kiadóhivatal. 1660—17

Műhelynek vagy raktárnak alkalmas pincze-helyiség kiadó a váczi vám közelében a Huba-utczában. Czim a kiadóhivatalban. 2652—17

Azonnal kiadó a főváros egyik legélénkebb forgalmu helyén egy bolthelyiség. Czim a kiadóhivatalban. 2544—17

Zuglóban egy korcsmahelyiség 10 öles pinczével olcsón kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 751—17

Bérhelyiség a Nádor-utczában azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6573—17

KÜLÖNFÉLE.

Egy ügyes nőiruha szabónő elfogad eleganS utczai ruhákat 6 frtért, esetleg házhoz 1 frt 50 krajczárért. Czim a kiadóban. 2590—18

A legjobb magyar élczlap az **„Üstökös".** Most sorra közli pompás karrikaturákban a nevezetesebb irókat és müvészeket.

EleganS női ruhák és fess blouseokat olcsón keszit, valamint szabni és varni tanit mérsékelt áron. Markbreit Ilona női szabónő, József-körut 20. 6501—18

Ügyes varrónő ajánlkozik házakhoz; elvállal otthoni munkát is szerény feltételek mellett. Czim a kiadóhivatalban. 2734—18

Egy igen nagy jövedelmet hajtó, kedvelt gyümölcs terményesztéshez társul kerestetik olyan földbirtokos, ki hajlandó az elérhető előnyök ellenében földet bocsátani rendelkezésre. Czim a kiadóhivatalban. 2600—18

MINDENFÉLE.

A palatábla egészségtelen. A *Zürichben* összegyült tanitó-konvent pálczát tör a palatábla fölött. Kimondta, hogy a palavessző szürke vonásai nem eléggé feltünőek a táblán, továbbá hogy a kemény palavessző nagyon megakadályozza a kéz helyes tartásának fejlődését. Zürichben *már régóta* kiküszöbölték a palatáblákat és kizárólagosan irónnal és tollal irnak. A konvent nagy agitácziót fog kifejteni egész Európában, hogy az összes iskolák kövessék a példáját ebben a nagyfontosságu közegészségi reformban.

A legujabb altatószer. Ennek az áldásos gyógyszernek, amely nagyon sok álmatlanságban szenvedőt fog boldoggá tenni, egy egyszerü fa-munkás a föltalálója. A szegény ember jómaga is álmatlanságban szenvedett s egy estén, mikor megsokalta a virrasztást, az orvos pilulákat rendelt neki. Hiába. Az első éjszakán nem használtak a pilulák semmit s a szegény ember nem tudta hová legyen az álmatlanság gyötrelmeitől. Másnap megint meg akarta próbálni a pilulákat, és be is szedett a sötétben néhány darabot, aztán rögtön mély álomba merült. Másnap déli 12 óráig ugy aludt, hogy ágyuszóval sem lehetett volna fölkelteni. Délben, alig hogy fölnyitotta a szemeit, rárivall a felesége:

— Az este ide tettem három nadrággombot, hogy fölvarrjam neked, aztán te leverted valahova. Már most mit csináljak? Föl se öltözhetsz, mig a gombokat föl nem varrtam.

Az ember beszélt valamit, hogy igy-ugy, ő nem verte le őket; végre aztán kisült, hogy labdacsok helyett a gombokat vette be. A gomboktól tehát elmult az álmatlansága, mig a pilulák semmit sem használtak. Szegény álmatlanságban szenvedők, okuljatok e történeten és kiáltsátok egy szívvel-lélekkel:

— Le a pilulákkal! Éljen a nadrággomb!

Régi szabályrendelet. Most, hogy véget ér a farsang zaja és a mulatozásban kifáradt emberek egy része számba veszi azt a sok bolondot, amelyet a farsang ideje alatt elkövetett, bemutatunk olvasóinknak egy régi szabályrendeletet, mely egykoron az álarczos bálokra vonatkozólag adott néminemü utasitásokat. A szabályrendeletet, melynek mindössze hat pontja van, százötven esztendővel ezelőtt adta *Nagy Frigyes* német császár tájékozás végett mindazoknak, akiket illet és érdekel. Ime, itt a hat nevezetes pont:

1. A bemenetel csakis a magas nemességnek, a magas hivatalnoki karnak és a hadsereg tagjainak engedtetik meg.

2. Álarcz fölvevése nem kötelező. Aki azonban mégis igy jelenik meg, az csakis kocsin járhat az uteán és a bemenetelnél tartozik valódi ábrázatát megmutatni az evégből kirendelt császári komiszáriusnak.

3. A bemenetelért 1 tallér és 20 ezüstgaras jár, amelyért vacsorát is kapnak, közönséges asztali borral.

4. Kártyajáték csak 15—20 ezüstgaras lefizetése után engedtetik meg.

5. Papi vagy szerzetes ruhában, nemkülönben meghalt személyek alakjában nem szabad megjelenni. Aki ezt megkisérelné, a legszigorubb büntetéssel bünhödjék. Kardot fölvenni szintén nem szabad.

6. E szabályok szigoru betartására rendőri felügyelet van. Aki éjfél utáni két órakor még a teremben találtatnék, azt az őrségi szobába kisérik.

Ezek a szabályok nem nagyon sokáig voltak érvényben. Negyven esztendővel később már sutba dobták s természetes, hogy mihely hatályon kivül helyezték ezeket a szabályokat, azonnal fesztelenebbekké lettek a mulatságok. *II. Frigyes Vilmos* császár kétezer berlinit vendégelt meg az 1788. év hamvazó szerdáján. Ezen a mulatságon jó sokat ettek-ittak a vendégek s a császár nagy örömmel nézte a mulatozást. Nem is sajnálta a 6500 tallért, amibe a nagy vigasság került.

Oh, azok a bürokraták! Egy németországi faluban történt meg az alábbi eset, amely jellemző a németek rettenetes bürokratizmusára. Egy gyári munkásnak meghalt a három hónapos fia. Az apa annak rendje és módja szerint bejelenti a halálesetet az anyakönyvvezetőnél, azzal átadja magát a csöndes gyászolásnak. Néhány hónappal később fölszólitja a hatóság, hogy jelentkezzék a fiával, mert be kell oltani. Mivel ilyen fölhivást mindenki kapott, a munkás — nem lévén több gyermeke — azt hitte, hogy őt nem illeti a dolog és nem is törődött vele. Egy napon beállitanak hozzá egy irással, hogy az oltási kötelezettség nemteljesitése miatt ennyi meg ennyi márka büntetést tartozik fizetni. Az apa rohan a községházára:

— De hiszen nekem nincs kit beoltatnom! Egy fiam volt, de az négy hónap előtt meghalt!

— Hja, az nekünk mindegy, hogy él-e, vagy meghalt. Ha már elérte azt a kort, amelyben először be kell oltani, akkor minden körülmények közt be kell oltani. Igy rendeli ezt a törvény s a törvénynyel — értse meg, jó ember — nem szabad senkinek sem szembeszállni!

A tudós tévedése. Egy tudós, aki hires volt arról, hogy az emberek koponyájának alkatából következtetést tudott vonni az illető jellemére és szokására, miután hosszasan vizsgálgatta egy ember koponyáját, igy szólt:

— Ejnye, ejnye, miért nem házasodott ön meg? Az ön koponyájának alkata kétségtelenné teszi, hogy ön kiváló férj lett volna. Önnek nem lett volna szabad annyi ideig agglegénynek maradnia. No, de meg is látszik, hogy agglegény. Ime, milyen az öltözete! Ugyan javitgatta-e ezt valaha valaki?

— Igenis, tanár ur, a harmadik feleségem.

Beoltott lakodalmasok. Dél-Amerika *Atlanta* városában történt meg a következő história. A városban, — amelynek lakói többnyire négerek, — nem régen nagy himlőjárvány pusztitott. Az orvosok teljes erővel láttak hozzá a beoltáshoz, de erélyes fellépésük csaknem mindig eredménytelen maradt a kéményfejü négereknél. Nemrégiben hire járt a városban, hogy nagyobbszerü lakodalom van készülőben egyik tekintélyes néger családban. Az orvosok erre a hirre összeállottak oltáskedvelő páczienseikkel és egy sereg rendőrrel s mikor javában mulatott a lakodalmas nép, körülfogták a házat és elzárták minden kijárást. Lélek az ajtón se be, se ki. Egy orvost azonban mégis beküldtek, aki fölvilágositotta őket a helyzetről és kijelentette, hogy itt nincs más mód, mint hogy megadják magukat. A vőlegény őrülten hadonázott maga körül, a menyasszony pedig majdhogy el nem ájult. Mikor a vőlegény látta, hogy tulnyomó erővel állnak szemben s az ellenállás hiábavaló: menyasszonyával és az egész násznéppel együtt alávetette magát a beoltás kellemetlen müveletének. Ezután az orvosok és rendőrök — re bene gesta — magukra hagyták a lakodalmasokat. Ebédközben természetesen toasztokat is mondtak a négerek, de bizonyára nem az orvosokra.

Venusz bolygó. Az utóbbi időkben a legaktuálisabb bolygók egyike a Venusz. Azok a kutatások, melyek az idegen világokon uralkodó életviszonokat keresik, Mars után első sorban a Venusz bolygó körül csoportosultak. Az utolsó két esztendő különösen gazdag a földön kivüli élet megfigyelésében. És itt — mint sok más fontos csillagászati kérdésben — ismét az égi fényképezés jött segitségünkre, melynek alkalmazása óta a bolygók felületéről nyert képek megbizhatósága hathatósan emelkedett. — Immár csak az emberi

Emlékezés XVII. Lajosra.

Simon Brubee franczia iró, aki tanulmányaiban különösen XVI. Lajos korával foglalkozik, a Gaulois-ban a szerencsétlen trónörökös szenvedéseiről a következőket irja:

1795. februárban, amikor Robespierre bukása és kivégeztetése után Párisban beállott a reakczió, a nagy város hirtelen szánalommal telt el a szerencsétlen gyermek iránt, aki a templei fogházban bünhödött azért, mert XVI. Lajosnak és Mária Antoinettenak a gyermeke volt. Már ekkor nem hivták őt „farkaskölyök"-nek, „kis kuktá"-nak sem hivták többé, sőt már a „kis Capet" nevet is elfelejtették. A konvent tagjai most már igy nevezték őt: „a zsarnoknak szerencsétlen és felelősségre nem vonható sarjadéka". Nemcsak jajgattak már a párisiak, akik sajnálkoztak a régi regime felett és a kis martir sorsán, hanem a legelhatározottabb köztársaságiak is rájöttek arra, hogy az ártatlan dauphinnel „kissé szigoruan" bántak el. Megátkozták Simon susztert, a feleségét, sőt még azokat is, akik később felügyeltek a dauphinra.

Az igazság az, hogy XVII. Lajos sorsa Simon mestertől való távozása után még kegyetlenebb volt, mint azelőtt. Ámbár nem kapott többé verést, de nem is engedték meg azután, hogy a tuilleria-kertekben kóboroljon és enni csak valamicskét adtak neki. Rosszul szellőztetett szobában lakott. Röviden: a bú epesztette és szinte eszmélet nélkül tengődött. A XVI. Lajos fiáról elterjedt hirek olyan mérvüek voltak, hogy a konvent is felháborodott. A közbiztonsági bizottság nevében Harmaud-t, a párisi rendőrség élére állitott polgárt megbizták, hogy három kiküldött taggal keresse fel a dauphint, akinek az egészségi állapota, mint akkor mondották, nagyon kedvezőtlen volt. Február 15-én nehézkes kocsi állott meg a komor Temple előtt és a kiküldöttek kiszállottak. Harmaud polgár nemes gondolkozásu és finom modoru ur volt, a többiek jólelkü, egyszerü emberek. Bléniot polgár, egy hosszu, sovány ember, a Temple felügyelője, levett kalappal fogadta a küldöttséget és a fogház ama részébe vezette őket, ahol a dauphint fogva tartották.

— Nos, polgár — kérdezte Harmaud — hogy van a fiatal . . . hm, a fiatal . . .

Fiatal herczeget akart mondani, hanem még idejekorán meggondolta magát.

— Hogy érzi magát a fiatal beteg? — kérdezte ujból.

— Nem jól! — felelte vállát vonogatva Bléniot — napról-napra gyengébb és mindig halaványabb, mindig ülni akar vagy pihenni és vonakodik bármely kérdésre is felelni akár szeliden, akár szigoru hangon szólnak is hozzá.

— És mióta hallgat ily mélységesen?

Bléniot nem akart erre a kérdésre válaszolni, hanem sokat kifejező tekintetet vetett Harmaudra. Megértették egymást.

— Előre! — mondotta erre Harmaud — vezessen engem a fogolyhoz!

— Szolgálatára, polgár!

A bizottság három képviselőjét — a látogatásukra el voltak készülve — meglehetősen rendben tartott előszobába vezették, amely XVII. Lajos hálószobájába nyilott. A herczeg egy négyszögletü asztal előtt ült, amelyen játékkártyák voltak szétszórva és kártyaházak voltak felállitva. Meg sem mozdult, amikor a küldöttek beléptek, csak a szemeit vetette fel, amelyekben bú és közönyösság látszott. XVII-ik Lajos kopottas matrózruhában volt. Tiszta, de kissé elhasznált fehérnemüt adtak neki. Feje fedetlen volt és hosszu, világos haja rendetlen fürtökben omlottak sovány vállaira. Szeme meredt és rendkivül szomoru volt, orra erősen kiemelkedett sovány arczán, vértelen ajkát kesernyés ránczok határolták. Sovány kezei könnyedén, de folyton remegtek, bőnadrágja alatt is látható volt megtagadt térde. Gyermekes és elkényszeredett külseje, a testi és lelki szenvedés, amely egész lényén szembetünő volt, a kiküldötteket szánalommal töltötte el, amit a herczeg azonnal észrevett és arczán gyenge pir ömlött el, — hanem néma maradt és kártyájával tovább játszott . . .

Harmaud ezalatt gondosan nézegette a szoba butorzatát. Meglehetősen tiszta volt minden és a szoba elég világos. Az ágy fából volt függöny nélkül, az ágynemü jó vászonból való és tiszta. A szobában egy másik ágy is volt ágynemü nélkül. Az erre vonatkozó kérdésre Bléniot azt felelte, hogy az Simon czipész ágya volt és elkezdte szidni az elődjét, amit ügyes taktikának tartott, hanem Harmaud polgár a kezével hallgatásra intette és a herczeghez lépett, akit kenetteljes udvariassággal igy szólitott meg:

— Uram, engedje meg, hogy megkérdezzem, miként érzi magát?

A herczeg makacsul a kártyára szegezte a tekintetét.

— Uram! — kezdte ujból Harmaud, van szerencsén önt megkérdezni, hogy szórakozás czéljából nem kiván-e játéktárgyakat. Akarja, hogy lovacskát vegyenek önnek, hogy a parkban lovagolhasson? Akar egy kis kutyát, vagy madarakat, vagy pedig kis barátot, aki mindig itt maradhat?

szellem függetlenségén és itéletének alaposságán mulik a világok természeti viszonyainak helyes magyarázata. A Venusz lakhatóságát illetőleg a nézetek a következő két szélsőség között mozognak. Az egyik oldalon rendületlenül hisznek a szép világ lakhatóságában s e feltevés alapja azok az analógiák és rokon életviszonyok, melyek földünk és a Venusz között tényleg fennállanak. Tagadhatatlan, hogy ebben az okoskodásban van némi szofizmus és már Proctor — a földön kivüli élet leghivatottabb kutatója — óva inti kutatótársait, hogy két bolygó hasonlatossága, melyek közül az egyik lakott, nem ok annak feltevésére, hogy a másik világ is az. Mindazáltal igen csábító volt a feltevés. Képzeljük el a csillagász lelkesedését és örömét, ki az ég legfényesebb csillagában egy oly bolygót fedez fel, mely ép oly nagy, mint földünk, bolygónkéhoz hasonló légköre van és felületét felhőövezte magas hegyek boritják, mély, szaggatott völgyektől elválasztva: nem önkéntelenül is arra gondolunk, hogy a földnek „fiatalabb nővére" az a világ, mely uszó szigetként lebeg szemeink előtt a végtelen aetherben? De csalódtunk. És csalódtunk nemcsak a feltevéseinkben, hanem megcsalódva láttuk emberi hiuságunkat is, mely a mi képünkhöz hasonlóan alkotta meg a képzeletbeli Venusz-lakókat. Ez azonban a kevésbbé fontos oldala a dolognak. A tragikum abban rejlik, hogy Venusz lakhatatlansága által egygyel ismét szaporodik ama világok száma, melyek terméketlenségre vannak kárhoztatva. Még néhány szót a Venusz bolygó lakhatatlanságának okairól. Először is mindig ugyanazt az oldalát forditja a Nap felé, ép ugy, mint holdunk mifelénk, mi által egyik fele folytonosan ki van téve a közeli Nap tüzelő sugarainak, mig másik félgömbje örök *jégvidék*. Ugyanez áll természetesen a fényre nézve is. Egyik oldala az örök világosság hona, mig a másikon soha fel nem kelt még a Nap! Borzalmas csak elgondolni is! és sarkvidékeink hat hónapos éjszakája nyujthatná, habár csak megközelitő képét is e vidéknek.

Jó politika. Kérem, müvész uram, mennyit kell fizetnem önnek, ha ez az én arczképem elkészül?

— Ezt majd csak később tudom megmondani, mert most szeretném, ha vidám arczot csinálna.

A herczeg most is néma maradt. Harmaud erre szigoru arczot öltött: „fiatal ember"-nek nevezte a herczeget, megjegyezte, hogy a köztársaság a legnagyobb jóakarattal van iránta és az illem is megkivánja, hogy a kérdésekre válaszoljon. Hallgatása tiszteletlenség a köztársasággal szemben, beszélnie kellene. A köztársaságnak felette kellemetlen volna szigoruan bánni vele.

A szegény gyermek ajka vonaglott s az a hosszu tekintet, amelyet a küldöttségre vetett, azt látszott mondani:

— Hogy engedhetitek meg, hogy még többet szenvedjek, mint amennyit már eddig szenvedtem?

Ebben a pillanatban hozták be a fogoly vacsoráját: egy darab főtt hust és egy tányér sült gesztenyét.

A küldöttség halk hangon tanácskozott, azután Harmaud polgár igy szólott Blériothoz:

— Polgár, ez a vacsora nagyon kevés.

— Sajnos, a fiatal embernek semmi étvágya sincs — válaszolt a felügyelő.

— Annál kivánatosabb, hogy étvágygerjesztőbb ételeket adjanak neki. Azt kivánjuk, hogy pecsenyét, szárnyast és tésztát találjanak fel neki!

És a herczeg felé fordulva, folytatta:

— Szereti a csemegét?

A herczeg nem válaszolt.

— Szőlőt és befőtt gyümölcsöt hozhatnának önnek, uram, — mondá azután Harmaud és megparancsolta, hogy friss és befőtt gyümölcsöt hozzanak, amelyre a herczeg, aki mindeddig közömbösen hallgatott, olyan tekintetet vetett, mint aki már halálra éhezett, hanem egy köszönő szót sem mondott a küldöttségnek, amely komoran és elcsüggedten távozott el.

AZ UJ ZRINYIÁSZ

(Politikai és társadalmi tréfás rajz.)

Irta: **MIKSZÁTH KÁLMÁN.** (13)

Nagynehezen mégis felismerték a mentét és a renaissance-muzeum megvalósult; a szigetvári hősök egyenkint csinos összeghez jutottak s az európai viselettel, melyet csufnak találtak eleinte, mindjobban megbarátkozván, csupa lud között maga az ember is gágogni kezd, kevés kivétellel elfogadták a franczia bugyogót a gérokkot és a czilindert. A fiatalabbja, mint Juranics Miklós és Istvánffy Pál — legyen az ég irgalmas hozzájuk — még a monoklit is föltették.

Zrinyi pompásan festett az uj ruhában, a májszinü koczkás bluzban, csikos, szürke pantallonjában és elegáns lakkczipőiben, kivált mikor néhány nap mulva kiborotváltatta középütt a szakállát, egy német diplomata külsejével versenyezhetett volna.

Bár a kormánytól kapott összeg oroszlánrészét ő tartotta meg, az hamar olvadt el kezei közt, mert gavallérmódra szórta a pénzt. Az ötvennyolcz éves főur, ki egész életét ugyszólván hadban és férfias kedvtelésekben töltötte, most egy csillogó, elpuhult és élvezeteket hajhászó társadalomba jutván, nagy mohósággal merült el a nagyváros és az uj világ mulatságaiba, örömeibe, fényüzésébe.

Gazdag szeretett volna lenni, roppant gazdag. Nem hitte már, hogy a pénz pusztán arra való, hogy harczosok zsoldját fizethesse vele. Maga tett lépéseket a kormánynál birtokainak visszaadása iránt; tanácsot kért, nem lenne-e jó, ha e végett személyesen menne fel Bécsbe a királyhoz.

— Az lehetetlen — mondák neki. — A birtokok a tizedik és huszadik kézen vannak azóta. A király semmit se tehet. Hanem mi majd megpróbálunk valamit.

A kormánynak minden könnyü. Megnyomott bizonyos billentyüket (hosszu ujjai vannak a kormánynak), mire kisvártatva hollandi tőkepénzesek kezdtek mozogni, megalapitva az „Első magyar földtehermentesitő bank- és biztositóintézetet" 20 millió korona alaptőkével, felosztva százezer darab 200 koronás részvényre.

Az idea tetszetős volt s épen arról a tőrül rügyezett és nyilt ki, amelyen a honvédlovak kikölcsönzése, a kataszteri gintézmény és a regale megváltása; a földbirtokos nemesség fölsegitése volt a főczél. Az anya is a tékozló fiát szereti a legjobban. Mert hát a legkedvesebb is.

A földtehermentesitő bank- és biztositóintézet alacsonyabb kamatozásu kölcsönt ad, illetve ilyenre konvertálja az adósságot, melyet egyuttal életbiztositással köt össze s ezt a biztositást a fél együtt fizeti a jelzálogos kölcsön annuitásával.

Mint ahogy Török József hirdeti: „Nincs többé kopasz fej"; épen ugy lehet hirdetni a népszerü bank prospektusában: „Nincs többé eladósodott birtok." Micsoda édes jelszó ez a három halom országában! Pedig valóság, mert a bank akkora tőkére köti meg az életbiztositást, amilyen az adósság, minélfogva, ha valamelyik eladósodott tekintetes ur örök nyugalomra hunyja be a szemeit, tiszta birtokot hagy az utódaira. Gyönyörüen volt ez kigondolva.

A kormány megnyomott egy másik billentyüt is és a hollandusok szeme legott Zrinyi Miklós felé fordult. Ő legyen a bank elnöke. Vonzóbb nevet nem is lehetne találni a középosztály csoportositására. Most már csak Zrinyit kellett értesiteni.

Közéletünk egyik kimagasló alakja valkozott Zrinyit informálni. — Ez is hazai tipus. Más országban azt mondják X. ur. X. ismeretlen mennyiséget jelent. Az X. tehát egy ismeretlen. Mi nem mondunk X-et, hanem azt mondjuk: közéletünk kimagasló alakja. Ezek a névtelenek csinálják a dolgokat a coulissák mögött és a lapokban a névtelen czikkeket is ők irják, közéletünk kimagasló alakjai. Ugy, hogy több ismeretlen kimagasló alak van, mint ismerős. Ez a mesterséges benépesitése a hazai közéletnek nagy alakokkal — igazi magyar találmány s legalább s sikerült annyira, mint egyebütt a mesterséges haltenyésztés . . . Tehát közéletünk egy kimagasló alakja fölkereste Zrinyit és tudatta vele, hogy a bank élére van kiszemelve.

— Aztán mi az a bank? — kérdé hanyagul Zrinyi. — Mire való az?

— Hát pénzt ad kölcsön, aztán a befolyt kamatokból nagy osztalékokat fizet.

— Mi az az osztalék?

— Az a rész, ami egy részvényre esik.

— Mi az a részvény?

— Hát az egy papiros, amit a befizetett összeg fejében kap a részvényes.

— Hm. Nem értem. És mit kell ott nekem csinálnom.

— Hát üzleteket. Te és az igazgatóság kiadjátok a pénzkölcsönöket jó firmáknak, aztán beszeditek a kamatokkal együtt.

Felfortyant erre Zrinyi és mérgesen csapott az asztalra, hogy tánczoltak azon a poharak és mindenféle rajta levő tárgyak.

— Hiszen ti izmaelitának akartok engem! Egy szót se többet! Megtiltom.

De a közélet kimagasló férfia, nem olyan könnyen térithető el czéljától, ha valamely megbizást elvállalt.

— De kérlek, igen szép állás, tekintélyes állás . . . többet ér, mint a szigetvári kapitányság.

— Mindegy, nem leszek izmaelita.

— De látod, Széll Kálmán is, Radó is, Pallavicini őrgróf is . . .

— Még se leszek izmaelita.

— Gondold meg, hogy nem mindennap van ilyen alkalom és ajánlat . . .

Zrinyi szemöldei összevonódtak, orrczimpái dagadni kezdtek, ami a vihar jele.

— Ostobaság! Szolimán szultán egész Horvátországot felajánlta nekem; a tüzbe dobtam a levelét. Vigyázz! kiáltá fenyegetőn és parancsolón, hogy veled hasonló ne történjék.

A kimagasló alak mosolygott, — tudta, hogy akkora tüzek nem égnek a kályhákban még télen se, ahol a kimagasló férfiakat el-lehetne hamvasztani.

— A kormány segiteni akar rajtad és némi ingerentiát gyakorolt a dologra. De ha leveszi a kezét rólad, aztán nem tudom, mit csinálsz. Végre is ilyen tekintélyes állás . . . husz millió . . .

Zrinyi elgondolkozott. Az már igaz, hogy ha a kormány leveszi róla a kezét, nem tudja, mit csinál. És a husz millió is csinos összeg lehet. Ámbátor a pénz értéke sokat változott azóta. És nem ott vagyunk már, mint régen, mikor még két forinttal küldte el Bécsbe a császárhoz követségbe Budaházy Jánost és az még vissza is hozott a két forintból.

— Igen, a husz millió, — kérdé egyszerre csöndesebben. Mi lesz a husz millióval? Mit gondolsz, mekkora darab birtokot vehetek rajta?

— Birtokot? Csodálkozott a kimagasló

férfiu. Hisz az alaptőke lesz, abból fogtok kölcsönözni.

Zrinyi felette megütközék ezen.

— Hát nem az enyém lesz a husz millió?

— No persze nem.

Erre meg már aztán épen egy szót se akart hallani többé az izmaelitaságról, kikergette a kimagasló férfiut.

— Még egy kicsit éheztetni kell az öreget — gondolták a Zrinyi barátjai — majd megpuhul.

És csakugyan nem telt bele két hét, az ember hamar simul, nivellálódik, megismerigen kedett egy kivánatos özvegy asszonynyal, aki szerette a szép virágokat és a csillogó ékszereket s egy szép napon maga állt elő azzal a szándékával, hogy elvállalja a bankelnökséget.

(Folytatása következik.)

KÉT ASSZONY

BARANCZEVICS SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

oroszból forditotta SZABÓ ENDRE (40)

Bement a dolgozószobájába, amely már homályos volt az esteledéstől. A széltére kinyitott ablakokon keresztül behallatszott a nyargaló kocsik és fogatok türhetetlen zaja. Ez a zaj felingerelte Bargyint. Bezárta mind a két ablakot s az iróasztalára pillantva, egy csomó levelet látott meg.

Állva kezébe szedte a leveleket és gyorsan átfutotta a czimeket. Egy nagy levélboritók lekötötte a figyelmét.

— Kitől lehet ez? — gondolta Bargyin, felbontva a levelet.

Egy pillantást vetve a levélre, egyszeribe megismerte a nagybátyja vonásait. De miért volt a boritékon más irás?

Gyorsan elolvasta a levelet:

„Mihály!

Mindent tudok. Ha egy hét alatt nem teljesited azt, ami minden embernek kötelessége s feleségül nem veszed Zabolotina asszony leányát, akkor te is a nővéred sorsára jutsz".

Mintha a villám csapott volna le mellette. Lebocsátotta kezét a levéllel, a másikat homlokához emelte s néhány perczig mozdulatlanul. szótlanul állt.

— Ez lehetetlen! Ez misztifikáczió! — gondolta; közelebb ment az ablakhoz, mindkét kezébe fogta a levelet s ujra ugyanazt olvasta ki abból szóról-szóra.

— Mi ez?" — suttogott kényszeredett mosolylyal, aztán arcza eltorzult, elöntötte a harag és mint a sebzett vad szaladgált fel s alá a szobában.

— Ezt ő tette, az az átkozott asszony! — suttogta dühösen összeszoritva kezében a levelet. — Oh, átkozott! Ez az ő mesterségei!

S maga elé képzelte azt a szegény anyát, aki annyira töri magát a családjáért, azzal az ő ócska kalapjával, kopott köpönyegével, aki örökösen ott ácsingózott az átelleni ház előtt, többször becsengetett ide az ő lakására s akinek kiáltozó hangja behallatszott egészen ide, a dolgozószobába.

Akkor még ezt ő mulatságosnak tartotta sőt örült neki, mint valami vásott kölyök, hogy bosszanthatja a vén asszonyt s nevetett annak bosszankodásán és tehetetlenségén.

Oh, mért nem ment ő ki akkor s a helyett, hogy nevetett, mért nem mondta akkor mindjárt a vén asszonynak, hogy fogja itt a leánya, vigye a hová akarja. Itt fekszik a diványon valami rossz regényt olvas, lustálkodik, amellet olyan ostoba, feslett erkölcsü! Fogja és vigye el innen, mert én már meguntam, hiszen soha nem is szerettem, mint ahogy ő sem szeretett engem soha sem. Szerelem! hát lehetett-e ezzel valaha is szerelemről beszélni!"

— Mit tegyek, mit tegyek? — gondolta tovább, ujra fel s alá járva és lökdösve az utjában álló székeket, asztalkákat, egyszer a haját tépve, másszor meg tehetetlenül lebocsátva a kezét — mit tegyek most? Szakitsak vele most rögtön? De hát a pénz, a pénz? A nagybácsi pedig megtartja a szavát.

A szoba félsötétjében feltünt előtte az öreg ur magas, fenyegető alakja. Az már régen megtiltotta neki, hogy őt meglátogassa, akkor azt mondta, hogy megtartja a szavát; s megtartotta, soha attól kezdve be nem bocsátotta őt magához.

És ez ügyes fogás volt. A vénasszony eltalálta, hogy kihez forduljon segitségért. Bizonyosan sirt, rimánkodott, sivalkodott s az meg, a vasember, szótlanul ült, hallgatott és azalatt megérlelődött benne a terv.

— Mit tegyek, mit tegyek! Elmenjek hozzá, a lelkére beszéljek, kimagyarázzam magamat? De hát lehet-e ez olyan makacs, hajthatatlan öreg emberrel? Hiszen be sem bocsát. Hányszor megpróbáltam bejutni hozzá s mindig hasztalanul.

Szakitani tehát az öreggel végképen, megszökni innen, a másikhoz? Hahaha! Évi 2000 forintos idyll és fehér galambok! Nagyszerü volna! Tudja ő jól, hogy mivel szoktak az ilyen idyllek végződni. Nem, ezzel a gondolattal végkép szakitani kell s meg kell hunyászkodni. Meg kell adni, hogy ezt jól kigondolta az öreg ur. De ha már igy kell lenni, akkor, legalább nem adja el olcsón a szabadságát. Most az ideje, kogy mentől nagyobb összeget csikarjon ki az öregtől: hadd legyen az a hozomány. Vagy hagyjon itt mindent és szökjék el innen?

Leült egy ottománra, párnát tett a hóna alá és elgondolkozott . . .

XIV.

Olga az öltöző szobájában a tükör előtt állt s egy ruhát próbált fel. A szabóné térden állva, ezer meg ezer gombostüvel (még a fogában is tartva azokat) igazgatta a ruhát és rakosgatta egymáshoz a redőket. Olga mosolygott. Ugy tetszett neki, hogy ő ma különösen csinos, kedves s hogy a ruha nagyon illik neki. A Couleur de créme nagyon kiemeli az ő kissé barna arczát és fekete haját. De miért csinálta a szabóné olyan hosszura a ruha elejét?

— Kedves Petrovna Jevlampia, nem lehetné rövidebbre venni az elejét?

A szabóné kivette fogai közül a gombostüt.

— Lehet, de nem lesz szép; én nem tanácsolnám.

— Miért?

— *Ilyenkor* a ruha elejét mindig valamivel hosszabbra csinálják.

— Hát ugy meglátszik az? — nyugtalankodott Olga.

— Most még nem, de egy-két hónap mulva el kell dobni a ruhát. Akkor, ha itt leeresztem, itt ni, azután emitt egy kissé felhuzom és ide vattát teszek s az övet kibővitem . . .

— No jó — egyezett bele Olga — csak vigyázzon, hogy minden ugy legyen, ahogy kell.

— Tessék csak rám bizni. Hiszen tetszik engem ismerni. Mindenhez értek én. Hát a gallér? nem szük?

— Nem. Csak a hónom alatt szük egy kicsit.

— Látom. Majd bővebbre veszem. Hizik.

— Csak nem?

— De bizony. Tessék megnézni a mértéket. Még bővebbre is vettem a szabást. Ha a mérték szerint csináltam volna, egészen szükre ütött volna ki.

— Hát egy pár nap alatt hiztam volna meg?

— Az nagyon egyszerü, — nevetett a szabónő — még jobban is megtelik.

— Ah, beh kellemetlen! Mikor lesz készen?

— Mi van ma? Szerda? Pénteken elhozom.

— Nagyon jó. Szombaton fel fogom venni.

— Pénteken két órakor itt leszek. A viszontlátásig.

— Isten vele, kedvesem.

Olga bezárta az ajtót a szabónő után, felvette a fésülködőköpenyegét s leült egy hintaszékbe.

Már egészen beleszokott abba a kétértelmü szerepbe, amelyben nem lehetett tudni róla, hogy feleség-e, vagy csak szerető. A gondtalan élet nagyon tetszett neki. Mikor eleinte Petrovna Olimpiáda olyan állhatatosan kereste őt, ő félt az anyjával való találkozástól, félt, hogy haza kell innen mennie s a zsörtölődéseket ujra tovább hallgatnia ennélfogva nagyon örült annak, hogy Bargyin mindenképen igyekezett őt anyjától elrejteni.

(Folytatása következik.)

„Parfumerie Royale"
Erzsébet-kőrut 54.
„Pate Ninon"
Szépitő-kenőcs biztos eredménynyel, Egy tégely 1 frt használati utasitással együtt; hozzá „Ninon" viz üvegenként 50 kr, és 1 frt. Ugyanitt 438
Manicure
(kézápolás)
és amerikai arczfürdők.
Megnyitás február 1-től kezdve.

ACATOL Szájviz
legbefolyásosabb Antisepticum a száj- és fogaknak
5 csepp elegendő.
Mindenütt kapható. Mindenütt kapható.
Société de produits hygiéniques.
STAPLER & Co., Bécs, XVIII., Gentzgasse 27.
Raktár: Dr. Egger Leó és Egger L. gyógytárában a „Hangya" Budapest, VI., Váczi-körut 11. sz. 406

25 évi, részben katonaságnál, a budapesti és bécsi kórházakban, részben magánorvosi praxisban szerzett bő tapasztalatok utján gyógyitja, legrövidebb idő alatt, leikiismeretes alapossággal és biztos eredménynyel
Dr. Kajdacsy József
v. cs. és kir. ezredorvos
a nemi betegségek elnevezése alatt összefoglalható valamennyi bántalmai, makacs nő- és bőrbetegségeket, gyengeségi állapotokat pedig az orvosi világ által legujabban felkarolt és hatásában páratlan sikerü
elektromassage
által.
Lakik: Budapest, V., Váczi-körut 4., I. emelet. 418
Levelekre dijmentesen és kimeritően válaszoltatik. Gyógyszerekről is gondoskodva lesz.
Nőknek külön váróterem.
Rendelés naponta 9—4 óráig és este 7—8-ig

BLICKENSDERFER
amer. gyors-irógép (klaviatur rendszer, mint a Remington, Hammond, Yost) a legujabb. A létező összes rendszereket felülmulja tartósság és megbizható gyors munka tekintetében. Egyszerü, romolhatlan szerkezet. Nincs festékszalagja. Irása látható. 60%-al olcsóbb, 324
SCHULHOF GYULA
V. ker., Váczi-körut 80. sz.

Előfizetések és hirdetések
felvétetnek lapunk kiadóhivatalában
VIII., József-körut 65. szám.

SZINHÁZAK.

Budapest, kedd, 1898. március 1-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

Évi bérlet 49. Havi bérlet 1.

Denise.

Szinmű 4 felvonásban. Irta ifj. Dumas, forditotta Paulay.

Személyek:

Bardannes	Mihályfi
Mártha huga	Cs. Aszegi
Brisot	Ujházi
Brisotné	Felekiné
Denise	Hegyesi M.
Touvenin	Beregszényi
De Touzettené	Lendvainé
Fernand	Császár
Pontferrand	Latabár
Pontferrandné	Szacsvayné
Clarisse	Ligeti
Szolga	Narcisz

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

A baba.

Látványos operette 4 szakaszban. Irta: Ordonneaux Maxime. Forditotta: Reiner Ferencz. Zenéjét szerzette: Audran Edmond.

Személyek:

Lancelot	F. Hegyi A.
Maximin	Vidor
Hilarius mester	Németh
Hilariusné	M. Csatai
Alésia, leányuk	Küry K.
La Chanterelle	Solymosi
Jorémois gróf	Tollugi
Balthasar	Horváth
Josse	Lukácsi O.
Egy jegyző	Ujvári

Kezdete 7 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Komáromi M. asszony mint vendég

A Michu lányok.

Operett 3 felvonásban. Irta: A. Vanloo és G. Duval. Forditotta: Reiner Ferencz. Zenéjét szerzette: André Messager.

Személyek:

Des Ifs márki	Sziklai K.
Michu	Boross E.
Michuné	Láng Etel
Marie Blanche	Komáromi
Blanche Marie	Vlád G.
Aristide	Iványi A.
Gaston Rigaud	Szentmiklóssy
Herpin k. a.	Sz. Szilassy

Kezdete 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlet 39. Havi bérlet 1.

Alár.

Romantikus opera 3 felvonásban és egy előjátékban. Szövegét és zenéjét irta gróf Zichy G.

Személyek:

Végh[illegible]yi Alár	Perotti
Tömösi Béla	Kaczér M.
Tömösi Ilona	M. Rottat G.
Lustár	Szendrői
Bumi	Ellgarmann
Szigfalvi E.	Vasquezné
Sixtus	Ref. D.
Gusó	Mendy
Abafi	Bihalji
Koppmester	Kay L.
Kolostor főnöknő	[illegible] Pauly B.
Vágy	Kiss
Cseh	Kiss
Kiss	Kiss I.
Mámor	Somogyi
Fáj	Somogyi M.
Bálák királynője	Szamossy
Virágok királynője	Bilogh Mlj.

Kezdete 7 órakor.

VÁRSZINHÁZ.

Zárva.

VIGSZINHÁZ.

617. szám. 617. szám.

Coulisset ur!

Bohózat 3 felv. Irták: Ernest Blum és Raoul Toché. Forditotta Mihály József.

Személyek:

Coulisset	Balassa
St. Castel tábornok	Mátrai
Gaston de Brionne	Fényvesi
Rosine	Lázári
Lucian	Gál
Louise	Kökmár P.
D'Esparvillené	L. Rostagni
Alfredné	Nikó L.
Annette	Delli K.
Baptiste	Szőke
Benoit	Kassai
Első játékos	Décsi
Második játékos	Nánássy
De Pontalierné	K. Bodor
Kis leány	Hódossy L.

Kezdete fél 8 órakor.

Szinházi műsorok.

	Nemzeti Szinház	Vár Szinház	M. kir. Operaház	Vig Szinház	Nép Szinház	Magyar Szinház
Szerda	Medea	—	—	Vége a szerelemnek	A varázsgyürü	A Michu-lányok.
Csütörtök	Folt, amely tisztit	Czifra nyomoruság	Figaro lakodalma	Vége a szerelemnek	A talmi herczegnő	A Michu-lányok
Péntek	A hol unatkoznak	—	She	A nőiszabó	Felhőszakadás	A gésák
Szombat	Honthy háza	Az egér	Bohémek	Szöke Katalin	Felhőszakadás	A Michu-lányok
Vasárnap d. u.	Elektra	—	—	Coulisset ur!	Ezer év	A kikapós patikárius
Este	Folt, amely tisztit	—	A próféta	A nőszabó	Felhőszakadás	A Michu-lányok

Pénz nélkül épitek Budapesten

bérházakat telektulajdonosoknak.

Felvilágositást szolgál ugy szóbelileg, mint levélileg

Reich József,

Budapest, Csokonai-utcza 10/a. szám,

kávéház- és szálloda-tulajdonos. 511

Kőbányai Király-Sörfőző Részvénytársaság.

Alaptőke 4,800.000 kor. — Telefon 61—50.

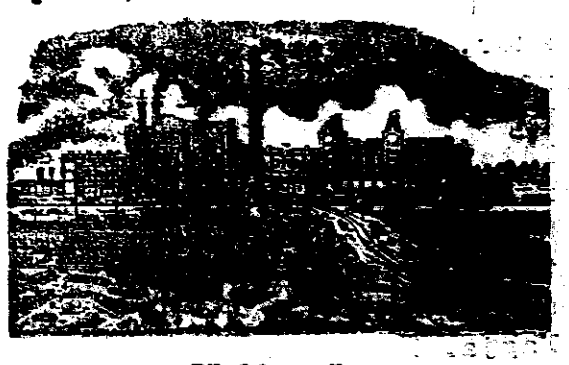

Maláta-sör.

Bajor módra készült ezen legujabb sörgyártmányunk arra van hivatva, hogy az e nemü külföldi árukat kiszoritsa. Kellemes zamatja miatt kedvelt üditő ital és gyógyhatásánál fogva a legelső orvosi szaktekintélyek melegen ajánlják: különösen dr. Korányi Frigyes és dr. Ketly Károly egyetemi tanár urak tanácsolják, hogy ezen sör sikeresen használhatásának hiszemyék.

Idegbajokban, vérszegénységnél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél, maláta-sörünk kitünő hatást gyakorol. Nagy láda 60 kis palacak 6 frt, betét 4 frt, összesen 10 frt. Kis láda 30 kis palacak 3 frt, betét 2 frt, összesen 5 frt budapesti vasuti állomásra szállitva utánvéttellel. Hónapokig eltartható. A ládákért és palacskokért adandó 4 frt, illetve 2 frt betétet — azoknak bérmentes visszaadásakor — visszaszolgáltatjuk.

Megrendeléseket elfogadnak: Gyári irodánk Kőbányán, városi irodánk VII., Kertész-utcza 40. sz. és vidéki raktárosaink. Budapesten kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben.

Kőbányai Király-sörfőző Részvény-társaság.

Kávé

elvámolva és bérmentve.

4½ k. Portoricó-kávét	5.80
4½ k. Cuba-kávét	6.20
4½ k. Mocca-kávét	6.50
4½ k. Jáva-kávét	6.50
3½ k. Gyöngy-kávét	6.80

Belák István

Fiume, Makka 113.

M. kir. államvasutak igazgatósága.

23.509/1898. sz.

Hirdetmény.

Délnémet-osztrák-magyar vasuti kötelék.

(A mainiczi kir. vasuti igazgatóság kerületéhez tartozó Gross-Zimmern állomásnak felvétele a baromfinak szállitására érvényes kivételes dijszabásba.)

F. évi február 15-től való érvénynyel a mainczi kir. vasutigazgatóság kerületéhez tartozó Gross-Zimmern állomásnak élőbaromfinak gyorsáruként való szállitására 1896. évi szeptember 1-től érvényes kivételes dijszabásba. A Dieburg állomásra érvényes közvetlen dijtételeknek az alábbi póttételekkel való felemelése mellett vétetik fel.

Póttétel	5	10	15	100
	kg.-os dijtételhez			
	0,02	0,02	0,02	0,08
	márka			

A dijszabás 4-ik oldalán a *b)* pont „kocsirakományokban való feladásnál“ czimü határozmányok első bekezdése végén még a következő szöveg vétetik fel:

„akkor is, hogyha az egy kocsirakományt képező baromfinak tényleges sulya a 2000 kgot meghaladja“.

Budapest, 1898. febr. 17.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága

a részes vasutak nevében is.

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

WEKERLE kávéház

VII., Kerepesi-út 70. szám.

1898. március hó 1-től kezdve minden este magyar népdal- és zene-előadások

DANKÓ PISTA

országszerte ismert dalköltő és zenevezető igazgatása alatt 16 tagból álló társulata.

12—1 óráig **HORVÁTH TONI** hirneves zenekari hangversenyez.

Tömeges látogatásáért esedezik hazafias tisztelettel

Tepló József, kávés.

9410/VI—2. szám.

Borárverési hirdetmény.

A tarczali m. kir. vinczellér-iskola és a vele kapcsolatos telepek 1896. és 1897. évi termelésü borai **folyó évi március hó 27-én délután 2 órakor** kezdődő nyilt árverésen eladásra bocsáttatnak.

Az árverezők kötelesek a megvenni szándékolt borkészlet kikiáltási árának 5%-át az árverelés megkezdése előtt az alólirt igazgatóság kezeihez bánatpénzül lefizetni.

A borok minőség és termelési hely szerint csoportositottan árvereztetnek el. Az egész eladó készlet mintegy 700 hl.; becsértéke hektoliterenként 16 és 65 forint között változik. A borok czukor, szesz és savtartalomra elemezve vannak. 538

Az árak hordó nélkül értendők; a hordók hektoliterje 2 frt 60 kr.-jával számittatik.

Az árverés megkezdése előtt irásbeli zárt ajánlatok is adhatók be, melyekhez szintén 5% bánatpénz csatolandó.

Az eladandó borok márczius hó 20-tól kezdve alulirt igazgatóságnál való egyszerü jelentkezés mellett előzőleg is megizlelhetők. Ugyanott bővebb felvilágositások szerezhetők.

Tarczalon, 1898. évi február hóban.

A. magy. kir. vinczellér-iskola igazgatósága.

Discrét betegségek ellen.

Páratlan sikerü gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánlható.

Dr. Mitzger Tivadar

hydro-elektrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Teréz-körut 44. I. em.

Az ideg- s nemi betegségek elnevezése alatt rejlő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, makacs bőrbajok ifjukori könnyelmüség folytán fellépett **bármily nagyfoku gyengeségi** állapotoknál az általam alkalmazott **Kataphorese** gyógymód **összes gyógymódokat hasonlithatlanul s messze felülmulja,** a mennyiben gyógyszerektől menten **nehány nap alatt gyökeres, állandó s teljes gyógyulást biztosit.**

Intézetem a modern hygea és orvosi technika elsőrendü vivmányai szerint nagyszabásu gyógytermekkel van berendezve. **Tapasztalt, biztos és gyors eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.** Külön várótermek. Külön be- s kimenet. Rendelés naponta d. e. 9—1-ig, d. u. 2—3-ig. Levelekre dijmentesen válaszoltatik.

!Figyelem!

A legujabban javitott, erősitett magnetikus áramu villamos „Volta-kereszt“ az összes eddigi készitményeket kétszeresen fölülmulja villamos erőben. Ezen magnetikus Volta-Kereszt az egyedüli, amely teljesen a **természettudomány törvénye** alapján van szerkesztve és alapos kipróbálása utána itélve, valóságos állandó villamos elemet képez.

Az 1898. szám rajta van a kereszten és rajta van a boritékon is, rendelésnél tehát tessék csak ilyet kérni. (399)

„Volta-Kettős-Csillag“

Oly egyéneknek, kik keresztet nem hordanak, csillag alakban. Senkinek de különösen gyenge idegü és vérszegény egyéneknek egy pillanatig sem volna szabad a villamos Volta-Keresztet nélkülözni, ez szabályozza a vérkeringést fölfrisiti és tisztitja a vért, elüzi az álmatlanságot, előmozditja az étvágyat, edzi a testet.

„Volta-Kereszt“

Hölgyeknek főkép a havonként ismétlődő időben nagyon ajánlatos ezen legujabban javitott erősitett áramu villamos Volta-Kereszt hordása; ez nekik valódi ereklye és megóvja őket azon nagy veszedelemtől, mely az ily időszakban már számtalan fiatal életnek pusztulását okozta.

Ezen erősitett áramu villamos Volta-Kereszt hasonlithatatlanul jobb minőségénél fogva az összes eddigi gyártmányokat fölülmulja, miért is kizárolag az 1898 számmal ellátott legujabban javitott Volta-Keresztet tessék kérni. Ezen **„Volta-Kereszt“** határozottan a legjobb idegerősitő, mely **felujitja a vért s megfiatalitja a testet, pedig „egészséges lélek csakis egészséges testben létezhet“.**

A legujabban javitott villamos Volta-Kereszt a test mérsékolt, de folytonos magnetikus villanyozása következtében gyógyitja a következő betegségeket:

Csuz és rheuma, neuralgia, ideggyöngeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, hypochondria (buskomorság) sápkór, asthma, merevedés, görcs, ágybavizelés, bőrbetegség, aranyér, gyomorbaj, influenza, köhögés, fulzugás, fogfájás, hysterin, főfájások, szivdobogás, kolika stb. stb.

Ismételjük, hogy a legujabban javitott, 1898. számmal jelölt „Volta-Kereszt“ valamennyi más eddigi hasongyártmányt fölülmul és csak egyedül az igazi.

Máris számos elismerő-levél és hála-irat érkezett be. Ára 1 frt 80 kr.: 2 frt előre beküldése mellett bérmentve; utánvétellel 20 krral több; hozzávaló különleges szalag 20 kr.

Egyedüli megrendelési hely:

Tausig J.

Budapest,

VII., Csömöri-ut 23/a szám.

Viszonteladóknak megfelelő engedmény.

Nyomatott az „ORSZÁGOS HIRLAP“ köforgógépén, Budapest, VIII., József-körut 65. szám.